

NORGES OFFICIELLE STATISTIK.

Tredie Række No. 71.

BERETNING

OM

DE SPEDALSKE I NORGE

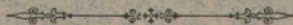
I FEMÅRETT 1881—1885.

(Rapport sur les lépreux en Norvège pour les années de 1881 à 1885.)

MED BENYTTELSE AF DE AF OVERLÆGEN FOR DEN SPEDALSKE SYGDOM
MEDDELTE OPGAVER

UDGIVEN AF

DIREKTØREN FOR DET CIVILE MEDICINALVÆSEN.

KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1888.

Pris: Kr. 0.50.

Norges officielle Statistik, Tredie Række.

(*Statistique officielle de la Norvège, troisième série.*)

- No. 1. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1884. (*Rapports consulaires.*)
- 2. Den norske Statstelegraf 1884. (*Statistique des télégraphes de l'État.*)
- 3. Norges Sparebanker 1884. (*Statistique des caisses d'épargne.*)
- 4. Norges Handel 1884. (*Tableaux du commerce.*)
- 5. Skiftévæsenet 1882. (*Tableaux des successions et faillites.*)
- 6. Kriminalstatistiske Tabeller 1882. (*Statistique de la justice criminelle.*)
- 7. Norges Postvæsen 1884. (*Statistique postale.*)
- 8. Strafarbejdsanstalter 1883/84. (*Rapport sur les établissements pénitentiaires.*)
- 9. Sindssygeasylernes Virksomhed 1884. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
- 10. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1882. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 11. Norges Fiskerier 1884. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 12. Folkemængdens Bevægelse 1883. (*Mouvement de la population.*)
- 13. Norges Skibsfart 1884. (*Tableaux de la navigation.*)
- 14. De offentlige Jernbaner 1884/85. (*Rapport sur les chemins de fer publics.*)
- 15. Rekruteringsstatistik 1884. (*Statistique du recrutement.*)
- 16. Fattigstatistik 1882 og 1883. (*Statistique de l'assistance publique.*)
- 17. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1885. (*Rapports consulaires.*)
- 18. Norges Handel 1885. (*Tableaux du commerce.*)
- 19. Den norske Statstelegraf 1885. (*Statistique des télégraphes de l'État.*)
- 20. Norges Sparebanker 1885. (*Statistique des caisses d'épargne.*)
- 21. Rekruteringsstatistik 1885. (*Statistique du recrutement.*)
- 22. Skifteævæsenet 1883. (*Tableaux des successions et faillites.*)
- 23. Norges almindelige Brandforsikrings-Indretning for Bygninger 1879—1884. (*Statistique de l'institution générale des assurances des bâtiments contre l'incendie.*)
- 24. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1883. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 25. Strafarbejdsanstalter 1884/85. (*Rapport sur les établissements pénitentiaires.*)
- 26. Norges Postvæsen 1885. (*Statistique postale.*)
- 27. Skolestatistik 1881. (*Statistique de l'instruction publique.*)
- 28. Sindssygeasylernes Virksomhed 1885. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
- 29. Norges Fiskerier 1885. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 30. Folkemængdens Bevægelse 1884. (*Mouvement de la population.*)
- 31. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1884. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 32. Kriminalstatistiske Tabeller 1883. (*Statistique de la justice criminelle.*)
- 33. De offentlige Jernbaner 1885/86. (*Rapport sur les chemins de fer publics.*)
- 34. Norges Skibsfart 1885. (*Tableaux de la navigation.*)
- 35. Skifteævæsenet 1884. (*Tableaux des successions et faillites.*)
- 36. Norges kommunale Finantser 1881, 1882 og 1883. (*Finances des communes.*)
- 37. Skolestatistik 1882. (*Statistique de l'instruction publique.*)
- 38. Den norske Statskasses Finantser 1878/79—1884/85. (*Finances de l'État.*)
- 39. Kriminalstatistiske Tabeller 1884. (*Statistique de la justice criminelle.*)
- 40. Norges Bergværksdrift 1883—1885. (*Statistique des mines et usines de 1883 à 1885.*)
- 41. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1886. (*Rapports consulaires.*)
- 42. Strafarbejdsanstalter 1885/86. (*Rapport sur les établissements pénitentiaires.*)

Fortsettelse se Omslagets 3die Side.

NORGES OFFICIELLE STATISTIK.

Tredie Række No. 71.

BERETNING

OM

DE SPEDALSKE I NORGE

I FEMÅRETT 1881—1885.

(Rapport sur les lépreux en Norvège pour les années de 1881 à 1885.)

MED BENYTTELSE AF DE AF OVERLÆGEN FOR DEN SPEDALSKE SYGDOM
MEDDELTE OPGAVER

UDGIVEN AF

DIREKTØREN FOR DET CIVILE MEDICINALVÆSEN.

KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1888.

DET STEENSKE BOGTRYKKERI.

Indhold.

	Pag.
Oversigt.....	1—7
Række I. Tabel 1. Tabel over de ved de 30 sidste Tællinger kjendte Antal Spedalske.....	2—3
— 2. Oversigt over Antallet af Spedalske i 1856, 1875, 1880 og 1885 i Overøvrighedsdistrikterne.....	4
— 3. Fortegnelse over de Spedalske i Riget udenfor Indretningerne fra og med 1856 med Anførelse af Afgangen siden 1857.....	6
— 4. Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske fra 1881 til 1885 i Overøvrighedsdistrikterne, Indretningerne undtagne.....	8—9
— 5. Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske fra 1881 til 1885 i Akershus, Smaaleneenes, Jarlsberg og Laurviks, Hedemarkens, Christians, Lister og Mandals Amter....	10—11
— 6. Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske fra 1881 til 1885 i Stavanger Amt.....	12—13
— 7. Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske fra 1881 til 1885 i søndre Bergenhus Amt.....	14—17
— 8. Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske fra 1881 til 1885 i nordre Bergenhus Amt.....	18—21
— 9. Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske fra 1881 til 1885 i Romsdals Amt.....	22—25
— 10. Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske fra 1881 til 1885 i søndre Trondhjems Amt.....	26—27
— 11. Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske fra 1881 til 1885 i nordre Trondhjems Amt.....	28—29
— 12. Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske fra 1881 til 1885 i Nordlands Amt.....	30—33
— 13. Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske fra 1881 til 1885 i Tromsø Amt.....	34—35
— 14. Kjøns- og Aldersopgaver over de af Spedalskhed Døde i Femaaret 1881—1885.....	36
— II. Femaarsoversigt for Hospitaler og Pleiestiftelser for de Spedalske og Tabeller vedkommende de Spedalskes Bevægelse i Indretningerne i Aarene 1856—1885.....	37—91
A. Almindelig Oversigt.....	37—42
Tabel 15. Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske i samtlige Indretninger 1881—1885.....	38
— 16. Spedalskhedens Form i 4 af Indretningerne i 1881—1885.....	39

	Pag.
Række II.	
A. Tabel 17. Døde Spedalske i Indretningerne i Femaaret 1881 til 1885 maanedvis	39
— 18. Gjennemsnitligt Dødelighedsforhold, Levealder, Sygdommens Varighed m. m. for hver Form i Indretningerne i 1881—1885	40
— 19. Opgave over fra hvilke Herreder de Spedalske vare, der henlaa i Indretningerne ved Udgangen af 1885	41—42
— 20. Rosen i Femaaret 1881—1885	43
— 21. Antal af Forpleiningsdage og Middelbelæg i Indretningerne 1859—1885	44
— 22. Oversigt over Udgifterne ved Lungegaardshospitalet og de 3 Stiftelser for Spedalske i Budgetaaret 1859—1886	45
B. Oversigt over de enkelte Indretningers Virksomhed i Femaaret og tildels for foregaaende Aar	46—85
a. Lungegaardshospitalet (Tabel 23—30)	46—51
b. St. Jørgens Hospital (Tabel 31)	52
c. Pleiestiftelse No. 1 (Tabel 32—37) med en af dens Læge N. Nicoll indsendt Oversigt for Aarene 1857—1886	53—59
d. Reknæs Pleiestiftelse (Tabel 38—43)	60—67
e. Reitgjærdets Pleiestiftelse (Tabel 44—49)	68—77
f. Oversigt over Sundhedsforholdene m. m. i Reitgjærdets Pleiestiftelse i Aarene 1861—1885, meddelt af Stiftelsens Læge og Forstander A. J. Sand (Tabel 50)	78—85
C. Skrivelse fra Overlægen for den Spedalske Sygdom om Indretningerne, dateret Bergen 22de August 1887	86—87
D. Tabeller vedkommende de Spedalskes Bevægelse i Indretningerne i Aarene 1856—1885 (Tabel 51—56)	88—91
— III. Tabel 1—9. Spedalskhedens Gang i Aarene 1856—1885 sammenstillet med de Stiftelser, hvor Indlægget sker	92—100
— 10. Tabel over Bevægelsen af samtlige Spedalske i Riget udenfor Indretningerne i 1856—1886	101
— 11. Opgave over samtlige Spedalske i Riget og deres Bevægelse i og udenfor Indretningerne i Aarene 1856—1885	102
— IV. Oversigt over Antallet af Spedalske, Indlæg i Indretninger m. m. særskilt for Form og Kjøen i 1856—1885	103—115
Tabel 1. Oversigtstabel	103
— 2. Procentforhold for de Spedalske i 1856—1885 og ved Udgangen af 1885	104
— 3. Spedalske i forskjellige Egne af nordre Bergenhus Amt	105
— 4. Oversigt over Antallet af Spedalske i 1856—1885, Indlæg i Indretninger m. m. særskilt for Form og Kjøen i de forskellige Amter og Herreder	106—111
Skrivelse fra Overlægen for den Spedalske Sygdom	116—119

De med Stjerne mærkede Tabeller samt Tabel 43, Række II (Side 67) tilligemed Oversigt (Side 1—7) og Femaarsoversigt for Hospitaler og Pleiestiftelser for de Spedalske (Side 37—75) ere udarbejdede i Medicinalkontoret.

Table des matières.

	Pag.
Resumé	1—7
Série I. Tableau 1. Nombre des lépreux connus lors des 30 derniers recensements	2—3
— 2. Tableau récapitulatif du nombre des lépreux domiciliés par préfectures pendant les années de 1856—1885.....	4
— 3. Augmentation et diminution des lépreux dans les domiciles pendant les années de 1856—1885	6
— 4. Tableau récapitulatif de l'augmentation et de la diminution du nombre des lépreux dans les différentes préfectures pendant les années de 1881—1885	8—9
— 5—13. Augmentation et diminution du nombre des lépreux dans les différentes préfectures pendant les années 1881—1885.....	10—35
— 14. Les décès des lépreux par sexe et par âge.....	36
— II. Les lépreux dans les hospices pendant les années de 1881—1885 et de 1856—1885.....	37—91
A. Resumé.....	37 et 43
Tableau 15. Augmentation et diminution des lépreux dans les hospices pendant les années de 1881—1885	38
— 16. Forme de la lèpre dans 4 hospices en 1881—1885	39
— 17. Les décès dans les hospices en 1881—1885 par mois	39
— 18. Mortalité, âge moyen, durée moyenne de chacune forme de la maladie dans les hospices en 1881—1885	40
— 19. Domicile par paroisses des lépreux soignés dans les hospices à la fin de l'année 1885	41—42
— 20. L'érysipèle en 1881—1885 dans 3 hospices	43
— 21. Nombre des jours de traitement, nombre moyen des malades dans les hospices 1859—1885	44
— 22. Tableau récapitulatif des dépenses totales et pour tout individu par jour dans 4 hospices en 1881—1886	45
B. Resumé des rapports spéciaux sur les hospices en 1881—1885 et partiellement pour quelques années précédentes (tableau 23—50	46—85
C. Rapport général sur les hospices du médecin en chef des lépreux	86—87
D. Tableaux du mouvement des lépreux dans les hospices pendant les années de 1856—1885 (tableau 51—56)	88—91

VI

	Pag.
Série III. Tableau 1—9. Tableaux de la distribution et du mouvement des lépreux dans les différentes parts du pays, par rapport aux hospices, où les lépreux sont soignés	92—100
— 10. Tableau des lépreux dans les districts pendant les années de 1856—1885	101
— 11. Tableau du mouvement dans les hospices et en dehors de ceux-ci pendant les années de 1856—1885	102
— IV. Tableau du nombre des lépreux, soignés dans les hospices etc. par préfectures, par forme et par sexe en 1856—1885	103—115
Tableau 1. Tableau général	103
— 2. Tableau des lépreux tuberculeux et anésthésiques pendant les années 1856—1885 dans le royaume et dans les préfectures par 100 lépreux	104
— 3. Le même dans la préfecture de Nordre Bergenhus	105
— 4. Tableau spécial pour les préfectures et les districts	106—115
Rapport général du médecin en chef des lépreux	116—119

Les tableaux marqués d'un astérisque et les resumés page 1—7 et page 37—75 sont rédigés dans le bureau du statistique médicale.

Resumé.

Le nombre total des lépreux (Spedalske) connus en Norvège à la fin de l'année 1880 était d'après les derniers tableaux (Christiania 1882) de 1606. Ce nombre des lépreux connus doit d'après un rapport délivré plus tard (1886) être augmenté à 1760, dont 617 se trouvaient dans les hospices. À la fin de l'année 1885 le nombre des lépreux jusqu' à présent connus était de 1195, dont 524 se trouvaient dans les hospices.

Les lépreux étaient distribués en 1880 dans 196, en 1885 dans 187 des 535 communes du royaume. Cependant c'est seulement dans les 7 préfectures situées à la côte occidentale depuis celle de Stavanger jusqu' à celle du Nordland et notamment dans la préfecture de Nordre Bergenhus, que la maladie, quoique diminuée, continue à montrer une fréquence assez grande.

Dans le quinquennium 1881—1885 ont guéris 38.

Le nombre des décès parmi les lépreux était de 604 pendant l'année 1881 de 156 1882 de 145, 1883 de 124, 1884 de 137 et 1885 de 142.

Des décédés il y avait 391 hommes et 313 femmes.

À l'égard de l'âge indiqué de 494 décédés voyez voir tableau 14 page 36.

380 moururent dans les hospices et 324 dans les districts.

De 1 102 lépreux en 1885 577 ont souffert de la forme tuberculeuse, 501 de la forme anésthésique et 24 des formes mixtes.

Les tableaux de la série I contiennent les données préliminaires des 30 recensement derniers (1856—1885) et le nombre des lépreux connus dans les différentes préfectures pendant le quinquennium.

La série II contient des tableaux et des rapports relatifs aux hospices.

Le nombre des hospices a été de 5, dont 3 dans la ville de Bergen, 1 dans celle de Molde et 1 près de la ville de Trondhjem. Le nombre des cas traités a été de 1 096, dont 22 ont guéris, 381 (dont un non lépreux) sont morts, 171 sont sortis et 522 sont restés à la fin de 1885 (voir tableau 15, page 38).

Des 379 décès eurent lieu : en Juillet 48 et en Juin 40, en Septembre au contraire seulement 19 (voir tableau 17, page 39).

La mortalité moyenne calculée d'après le nombre des traités a été de 11,5 % hommes 13,1 %, femmes 9,9 %, de la forme tuberculeuse, calculée pour 218 décès elle a été de 15,3 %, de la forme anésthésique pour 122 décès de 8,4 %. Pour 317 lépreux décédés l'âge moyen a été de 45,4 ans, pour 202 de la forme tuberculeuse de 41,1 ans, pour 109 de la forme anésthésique de 52,9 ans. La durée moyenne de la maladie a été pour 313 décédés de 12,9 ans, pour 202 de la forme tuberculeuse de 10,2 ans et pour 106 de la forme anésthésique de 13,3 ans (voir tableau 18 page 40).

VIII

La série III contient des tableaux sur le mouvement — par an — des lépreux pendant les années de 1856—1885.

La série IV contient le même dans les différentes préfectures.

Le nombre total des lépreux connus pendant les 30 années de 1856—1885 a été de 7 235, dont 2 873 vécurent à la fin de 1856. De ce nombre 144 ont guéris, 5 613 sont décédés (2 733 dans les hospices et 880 dans les districts), 283 sont émigrés; 1 195 en restaient à la fin de l'année 1885. Sur 6 943 il y avait 3 944 hommes et 3 000 femmes; 4 777 (2 791 hommes, 2 006 femmes) ont souffert de la forme tuberculeuse, 2 033 (1 098 hommes, 935 femmes) de la forme anésthésique, 134 (75 hommes, 59 femmes) des formes mixtes.

Översigt.

I.

Ifölge de sidste i 1882 trykte Tabeller var Antallet af kjendte Spedalske ved Udgangen af 1880: 1506. Ifölge Overlægens senere Opgaver var Antallet ved Udgangen af 1880: 1760; Belægget i Indretningerne udgjorde da 617.

Ved Udgangen af 1885 kjendtes 1195,¹⁾ hvoraf 524 i Indretningerne.

Ved førstnævnte Tidspunkt forekom Sygdommen ifölge Tabellerne (se Tabel 1 og 2) i 14 af Landets 20 Overøvrighedsdistrikter, i 196 af dets 535 By- og Landkommuner. I Femaaret har Tilfælde af Spedalskhed vist sig i 9 nye Kommuner, og Sygdommen er opgivet at være ophørt i 18, saa at Antallet af Byer og Herreder ved Udgangen af 1885 bliver 187, Antallet af Overøvrighedsdistrikter som før 14, idet Smaalenenes Amt kommer til og Jarlsberg og Laurviks Amt gaar fra. Af disse 14 Amter er det kun 7, hvopi Sygdommen har havt og fremdeles har nogen større Udbredning, nemlig fra Stavanger Amt langs Kysten til og med Nordlands Amt med størst Hyppighed i nordre Bergenhushus Amt.

I Femaaret helbrededes 38, nemlig 22 paa Lungegaardshospitalet og Pleiestiftelserne, 16 udenfor.

De døde Spedalskes Antal var 704, deraf 380 i Indretningerne og 324 i Distrikterne, 156 i 1881, 145 i 1882, 124 i 1883, 137 i 1884 og 142 i 1885.

Af de Døde vare 391 af Mandkjøn, 313 af Kvindekjøn. Alder er opgivet for 494 Døde (se Tabel 14), hvoraf 1 mellem 10 og 20 Aar, 13 mellem 15 og 20 Aar, 92 mellem 20 og 30 Aar, 95 mellem 30 og 40 Aar, 93 mellem 40 og 50 Aar, 71 mellem 50 og 60 Aar, 69 mellem 60 og 70 Aar, 46 mellem 70 og 80 Aar og 14 mellem 80 og 90 Aar.

---

¹⁾ Herved maa bemærkes at ogsaa dette Tal er for lavt, idet man først efterhaanden, flere Aar efter, faar Opgave over overseede Tilfælde. Af denne Grund antages det ikke hensigtsmæssigt nu at foretage Beregninger af de Spedalskes Procentforhold til Befolk-

Række I. *Tabel 1. Oversigt over det kjendte Antal Indretningerne

	1856.	1857.	1858.	1859.	1860.	1861.	1862.	1863.	1864.	1865.	1866.	1867.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Akershus Amt	-	-	-	2	2	1	2	2	1	-	-	-	
Smaalenenes	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Buskeruds	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	2	2	
Jarlsberg og Laurviks	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hedemarkens	-	-	-	3	4	3	9	8	10	12	12	11	
Christians	12	13	17	21	17	15	13	6	7	7	5	8	
Bratsbergs	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Nedenæs	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	
Lister og Mandals	-	3	2	2	3	4	3	4	3	3	3	3	
Stavangers	-	185	189	157	159	150	143	158	159	155	152	146	161
Søndre Bergenhus	-	352	289	285	285	277	279	296	274	282	269	259	244
Bergens By ¹⁾	-	171	365	410	439	449	451	410	445	446	437	443	436
Nordre Bergenhus Amt	606	485	496	439	419	394	397	376	363	363	347	340	
Romsdals ¹⁾	-	268	230	248	262	257	253	270	292	297	288	296	302
Søndre Trondhjems ¹⁾	-	130	138	126	134	133	250	285	295	319	315	323	334
Nordre Trondhjems	-	138	143	139	142	131	89	87	110	108	102	94	101
Nordlands	-	213	175	159	161	180	171	151	159	158	157	166	164
Tromsø	-	35	31	42	44	44	24	38	32	32	29	30	24
Finmarkens	-												7
Tilsammen	2113	2060	2082	2095	2068	2096	2119	2162	2182	2136	2126	2137	

¹⁾ Indretningerne medtagne.

For 1102 af de kjendte 1195 Spedalske ved Udgangen af Aaret 1885 opgives Sygdommens Form, nemlig 577 Tilfælde af den knudede (tuberkulose), 501 af den glatte (anæsthetiske) Form og 24 med blandet Form.

Række I, Tabel 1 giver en Oversigt over det kjendte Antal Spedalske i Riget for hvert af Aarene 1856 til 1885, saaledes som Resultatet viste sig ved de foreløbige Optællinger. Tabel 2 viser Antallet i 1856, 1875, 1880 og 1885 i Amterne, naar man fordeler de Spedalske i Indretningerne paa de Amter, hvor de hørte hjemme. Det største Antal falder ogsaa i dette Tilfælde paa nordre Bergenhus Amt.

Spedalske i Riget ved de sidste 30 Tællinger.
medtagne.

1868.	1869.	1870.	1871.	1872.	1873.	1874.	1875.	1876.	1877.	1878.	1879.	1880.	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
-	1	-	-	-	-	-	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
2	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-
10	8	4	6	7	5	4	4	4	6	6	5	6	4	5	5	6	5
9	12	11	9	9	7	6	5	3	3	4	5	5	5	6	6	5	6
-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
3	3	3	2	3	2	3	3	2	3	3	3	5	5	5	4	2	2
157	149	144	132	128	128	124	115	110	97	98	89	89	83	81	72	62	56
247	248	245	237	241	225	217	210	207	184	181	177	164	150	158	152	131	117
440	435	408	398	395	388	366	350	339	361	357	349	358	338	335	325	310	307
322	298	296	273	265	269	264	261	248	250	238	223	217	196	179	164	156	139
312	318	317	307	295	285	282	280	269	257	255	243	220	208	195	192	174	160
334	335	325	332	319	290	285	273	273	279	281	274	298	284	248	232	235	229
101	104	114	109	109	103	102	95	101	95	94	106	86	78	77	68	60	51
153	161	159	162	154	154	153	150	152	138	134	138	129	116	120	111	104	104
23	21	19	13	13	14	21	20	19	22	24	26	27	28	23	20	21	17
6	9	9	6	5	4	5	4	2	3	3	2	-	-	-	-	-	-
2119	2140	2055	1987	1943	1874	1832	1771	1731	1704	1681	1642	1606	1497	1434	1353	1268	1195

Tabel 4 giver for Riget og Tabellerne 5—13 for hvert Amt herredsvis en Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske fra 1881—1885 udenfor Indretningerne.

Naar man sammenligner Opgaverne i disse Tabeller indbyrdes og med Opgaver i de senere opførte Tabeller, vil man bemærke ikke faa Uoverensstemmelser, som ere paa pegede i Anmærkninger til Tabellerne, og som det hidindtil ikke har været muligt at korrigere.

Om de Spedalske i Bergens By har det været vanskeligt at skaffe nøjagtige Oplysninger. Ifølge Overlægens Opgaver var der ved Udgangen af 1880

Række I. *Tabel 2. Oversigt over Antallet af Spedalske i 1856, 1875, 1880 og 1885 i Overøvrighedsdistrikterne, naar de Spedalske paa Indretningerne fordeles paa de Amter, hvor de høre hjemme.

	Spedalske ved Udgangen af												
	1885.			1880.			1875.			1856.			
	Til- sam- men.	Deraf		Til- sam- men.	Deraf		Til- sam- men.	Deraf		Til- sam- men.	Deraf		
		udenfor Ind- retningerne.	paa Ind- retningerne.		udenfor Ind- retningerne.	paa Indret- ningerne.		udenfor Ind- retningerne.	paa Indret- ningerne.		udenfor Ind- retningerne.	paa Indret- ningerne.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1. Christiania By	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Akershus Amt	1	1	-	1	1	-	1	1	-	3	3	-	-
3. Smaalenenes —	2	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
4. Buskeruds —	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Jarlsb. og Laurviks Amt	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Hedemarkens Amt	6	5	1	6	6	-	4	4	-	15	15	-	-
7. Christians —	8	6	2	8	5	3	12	5	7	33	33	-	-
8. Bratsbergs —	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. Nedenæs —	1	-	1	2	-	2	-	-	-	1	1	-	-
10. Lister og Mandals Amt	2	2	-	5	5	-	5	3	2	6	6	-	-
11. Stavangers Amt . .	69	56	13	92	86	6	119	110	9	225	225	-	-
12. Søndre Bergenhus Amt	195	117	78	260	158	102	301	206	95	519	466	53	-
13. Bergens By	23	23	¹⁾	34	22	12	30	20	10	50	26	24	-
14. Nordre Bergenhus Amt	308	139	169	419	210	209	493	260	233	926	842	84	-
15. Romsdals Amt	160	92	68	207	132	75	250	157	93	341	285	56	-
16. Søndre Trondhjems Amt	108	59	49	148	95	53	145	98	47	190	174	16	-
17. Nordre Trondhjems Amt	100	51	49	152	83	69	147	94	53	201	201	-	-
18. Nordlands Amt	172	104	68	189	125	64	207	146	61	273	272	1	-
19. Tromsø —	36	17	19	43	27	16	31	21	10	58	57	1	-
20. Finmarkens —	4	-	4	5	-	5	7	4	3	17	17	-	-
Tilsammen	1195	673	522	1573	956	617	1752	1129	623	2858	2623	235	-

¹⁾ 9 angives at være hjemmehørende i Bergen.

i Byen 22 Spedalske, ligemange af hvert Kjøen, 4 ere komne til (3 i 1881 og 1 i 1883), 3 ere afgaaede (i 1881), ingen døde; Antallet ved Udgangen af 1885 opgives derefter til 23. Kjønnen for de Tilkomne og de Afgaaede er ikke opgivet. Paa Indretningerne henlaa ved Femaarets Begyndelse 12, ved Udgangen af 1885 9 Spedalske fra Bergen.

Ved Udgangen af 1885 opgives de fleste Spedalske fra følgende Lægedistrikter: Ytre Sogn 31, indre Søndfjord 28, ytre Nordhordland 24, Stegen 20, søndre Nordmøre 19, nordre Nordmøre, ytre Romsdal, nordre Fosen 17 i hvert og ytre Namdal 16. Af Herrederne opgives der flest Spedalske i følgende (Tallene i Parenthes viser Antallet, naar de paa Stiftelser liggende Spedalske ere lagte til det Herred, hvorfra de ere komne): Førde 24 (54), deraf Naustdals Annex alene 16 (29), Evindvik 19 (30), Lindaas 11 (19), Aafjord (i Aa Sogn), Kværnæs, Stegen, Hammerø, Fane 10 hver (henholdsvis 16, 12, 12, 12 og 11), Lurø 9 (14), Nærø 8 (15), Frøien 8 (13).

Tablet 3 paa næste Side giver en Fortegnelse over de Spedalske udenfor Indretningerne siden 1856 med Opgave over Afgangen siden 1857.

I Afsnit II findes en Oversigt over Stiftelsernes og Hospitalernes Virksomhed i Femaaret med Beretninger og Tabeller for hver enkelt Indretning; for Pleiestiftelsen No. 1 og Reitgjærdets Pleiestiftelse tillige en samlet Oversigt for Aarene 1861—1885, desuden en Skrivelse fra Overlægen angaaende disse Indretninger samt Tabeller, der vise de Spedalskes Bevægelser i Indretningerne i Aarene 1856—1885.

I Tabellerne Række III har Overlægen meddelt Opgave over Spedalskhedens Gang for Aarene 1856—1885.

Række I. Tabel 3. Fortegnelse over de Spedalske i Riget udenfor Indretningerne fra og med Aaret 1856 med Anførelse af Afgangen siden 1857.

	Til- sam- men.	Mand- kjen.	Kvin- de- kjen.	Tuberkuløs Form.		Anæsthetisk Form.		Uopg. eller blandet Form.	
				Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Tilgang før 1856..... ¹⁾	2401	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilgang i 1856	237	-	-	-	-	-	-	-	-
i 1857 — 1885	4307	-	-	-	-	-	-	-	-
Det hele Antal Tilkomne . ²⁾	6945	3944	3000	2771	2006	1098	935	75	59
				4777		2033		134	
Afgang fra 1857 — 1885:									
Helbredede	47	27	20	-	-	-	-	-	-
Døde	2880	1702	1178	-	-	-	-	-	-
Udflyttede	283	149	134	-	-	-	-	-	-
Indlagte i Indretningerne..	3062	1699	1363	-	-	-	-	-	-
Tilsammen Afgang.....	6272	3577	2695	2560	1851	948	792	69	52
Tilbageliggende ved Udgan- gen af 1885 udenfor Ind- retningerne	²⁾ 673	367	305	211	155	150	143	6	7
				366		293		13	
Tilsammen	²⁾ 6945	3944	3000	2771	2006	1098	935	75	59

¹⁾ Af disse vare tilkomne fra ubekjendt Tid 214
Do. « 1821—1830 40
Do. « 1831—1840 182
Do. « 1841—1845 219
Do. « 1846—1850 629
Do. « 1851—1855 1117

Tilsammen 2401.

²⁾ For 1 mangler Opgave over Kjen og Form.

Paa Tabel 1 i Række II (nedenfor) opføres som Indkomne paa Indretningerne	4 170
trækkes herfra de hjemsendte	969
og til anden Indretning sendte	84
	1 053

3 117.

Naar der nu i ovenstaaende Tabel kun anføres som Indlagte 3 062

ere altsaa 55
 indlagte direkte i Indretningerne uden nogensinde at være anførte i Distrikterne, og de maa derfor lægges til de Spedalskes Antal.

Ved Udgangen af Aaret 1856 laa der i Indretningerne . . . . . 235 Spedalske
 udenfor disse kjendtes . . . . . 2 638 —

Tilsammen 2 873 Spedalske.

For Aarene 1857—1885 er der optegnet af nye Tilfælde 4 307 —
 lægges hertil de ovenfor nævnte . . . . . 55 —

bliver det kjendte Antal Spedalske i de 30 Aar

(1856—1885) . . . . . **7 235** Spedalske.

Af disse opgives helbredede 144 (hvoraf 97 i Indretningerne), der døde 5 613 (hvoraf 2733 i og 2880 udenfor Indretningerne), 283 flyttede ud og 1195 levede ved Udgangen af 1885. Af 6944 Spedalske vare 3944 af Mandkjøn (56,8 pCt.) og 3000 af Kvindekjøn (43,2 pCt.)

Tabelrækken IV giver en Oversigt over Antallet af Spedalske, Indlæg i Indretninger, særskilt for Form og Kjøen i Aarene 1856—1885. Uoverensstemmelserne mellem Tabel 1 af denne Række og den her ovenfor indtagne Tabel komme dels af, at der paa Tabel 1 ikke findes Opgaver for Bergen dels formentlig af, at den ene meddeler Resultaterne af et senere Opgjør. Tabel 1 giver disse Opgaver amtsvis, Tabel 4 for hvert Amt herredsvis, Tabel 2 endel efter Opgaverne i Tabel 1 for det meste amtsvis beregnede Procentforhold for den tuberkuløse og for den anæstetiske Form, Tabel 3 Procentforhold for Dele af nordre Bergenhus Amt. Efter denne Række optages Overlægens Skrivelse, der nærmest slutter sig til disse Tabeller.

Række I. *Tabel 4. Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske fra

1	Antal Herreder og Byer						Antal ved Udgangen af 1880			Tilgang 1881—1885.						Sum af Tilkomne.
	I Amtet 1885.	hvor Spedalskhed								M.	K.	Tils.	Hjemkomne fra Indretningerne.			
		Deraf Kjøb- og Ladesteder.	Udfandtes ved Udgangen af 1880.	i Femaaret		Udfandtes ved Udgangen af 1885.	M.	K.	Tils.				M.	K.	Tils.	
				er begyndt.	er ophørt.											
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
1. Christiania By ..	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. Akershus Amt	25	4	1	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	
3. Smaalenenes —	26	4	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	1	
4. Buskeruds —	20	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5. Jarlsb. og Laurviks Amt	26	7	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	
6. Hedemarkens Amt	27	2	1	1	-	2	3	3	6	-	-	1	3	4	4	
7. Christians —	28	2	5	-	2	3	3	2	5	-	-	2	2	4	4	
8. Bratsbergs —	30	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9. Nedenæs —	30	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
10. Lister og Mandals Amt	26	4	3	-	1	2	4	1	5	-	-	-	-	-	-	
11. Stavangers Amt	44	7	26	1	-	27	48	38	86	1	1	6	7	13	14	
12. S. Bergenhus —	34	-	30	1	3	28	72	86	158	-	-	13	27	40	40	
13. Bergens By ¹⁾ ...	1	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
14. N. Bergenhus Amt	32	1	27	-	-	27	111	99	210	-	-	35	33	68	68	
15. Romsdals —	43	3	31	3	5	29	81	51	132	-	-	47	33	80	80	
16. S. Trondhjems —	32	1	13	1	1	13	54	41	95	-	-	33	19	52	52	
17. N. Trondhjems —	31	3	19	-	2	17	48	35	83	-	-	21	20	41	41	
18. Nordlands . —	41	2	24	1	-	25	77	48	125	2	2	56	31	87	89	
19. Tromsø —	19	1	14	-	3	11	13	14	27	-	-	9	7	16	16	
20. Finmarkens —	19	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Riget. ²⁾	535	61	196	9	18	187	515	419	934	3	3	224	182	406	409	

Ann. 1. De Spedalske i Bergens By ere ikke opførte paa Tabellen, da Opgaverne ere 4 som tilkomne i Femaaret og 3 som afgaaede, Antallet ved Udgangen af 1885 derefter 23

Ann. 2. Antallet af Spedalske i Riget udenfor Indretningerne ved Udgangen af 1880 Kvinder, tilsammen 1343. Antallet ved Udgangen af 1885 + Afgaaede i Femaaret blive derimod: mærkningerne under Tabellerne i første Række, 7 til 12.

1881 til 1885 i Overørighedsdistrikterne, Indretningerne undtagne.

Afgang 1881—1885.												Sum af Afgaaede.	Antal ved Udgangen af 1885.			Tilbageliggende af					
Helbrede-			Døde.			Udflyt-			Indlagte i							tuber-	anæsthe-	uopg. eller			
M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.		M.	K.	Tils.	Form.	Form.	blandet Form.			
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	3	4	-	-	-	1	-	1	5	2	3	5	1	-	1	3	-	-
-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	1	1	3	4	2	6	1	-	3	2	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	2	-	-	-	1	-	1	3	1	1	2	-	-	1	1	-	-
-	-	-	16	17	33	2	2	4	3	4	7	44	34	22	56	10	15	22	6	2	1
2	2	4	18	28	46	4	3	7	14	10	24	81	49	68	117	25	36	23	32	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	3	8	37	28	65	2	5	7	27	32	59	139	72	67	139	42	28	29	38	1	1
1	-	1	28	22	50	6	8	14	40	15	55	120	54	38	92	34	20	20	16	-	2
-	-	-	15	19	34	3	3	6	29	19	48	88	37	22	59	24	12	13	10	-	-
1	1	2	14	10	24	4	3	7	20	20	40	73	32	19	51	19	11	12	8	1	-
-	1	1	40	13	53	5	2	7	32	18	50	111	60	44	104	43	27	17	16	-	1
-	-	-	3	7	10	-	-	-	10	6	16	26	9	8	17	8	4	1	4	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	7	16	176	148	324	26	26	52	177	125	302	694	355	295	650	207	154	143	136	5	5

ufuldstændige. Der opgives i denne By ved Udgangen af 1880: 22 Spedalske, 11 af hvert Køn, (Kjønnen er ikke opgivet). Se Side 3.

+ Tilkomne i Femaaret blive ifølge ovenstaaende Tabel (uanset Bergens By): 742 Mænd, 601 743 Mænd, 601 Kvinder. tilsammen 1345. Om Aarsagen til denne Uoverensstemmelse se An-

Række I. Tabel 5. Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske 1881—
Christians og Lister

Lægedistrikt.	Herreder.	Antal ved Udgangen af 1880.			Tilgang.									Sum af Tilkomne.
					Hjemkomne fra Indretningerne.			Tilbagefald af Helbredede.			Andre Tilkomne.			
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Aker	Aker	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Akershus Amt	.....	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Moss	Moss*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Smaalenenes Amt	.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Laurvik	Laurviks By ..	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jarlsb. og Laurv. Amt	.....	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Soler og Odalen	Søndre Odalen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	3	3
Søndre Østerdalen	Elverum	3	3	6	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
Hedemarkens Amt	.....	3	3	6	-	-	-	-	-	-	1	3	4	4
Hadeland og Land	Gran	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Søndre Valdres	Nordre Aurdal	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nordre Valdres	Vang	1	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-	2	2
Lom	Lom	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lesje	Lesje	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2
Christians Amt	.....	3	2	5	-	-	-	-	-	-	2	2	4	4
Lyngdal	Lyngdal	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Vanse	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Herod	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vanse	.....	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lister og Mandals Amt	.....	4	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

*) Om i By eller Landsogn er ikke opgivet.

1885 i Akershus, Smaalenene, Jarlsberg og Laurviks, Hedemarkens, og Mandals Amter.

Afgang.												Sum af Af-gaaede.	Antal ved Udgangen af 1885.			Tilbageiggende af					
Helbredede.			Døde.			Udflyttede.			Indlagte i Indretningerne.							tuberkuløs Form.		anæstetisk Form.		uopg. eller blandet Form.	
M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.		M.	K.	Tils.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	3	1	-	-	2	-	-
-	-	-	1	3	4	-	-	-	1	-	1	5	1	1	2	-	-	1	1	-	-
-	-	-	1	3	4	-	-	-	1	-	1	5	2	3	5	1	-	1	3	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	1	-	2	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	2	2	-	-	-	2	-	-
-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	1	1	3	4	2	6	1	-	3	2	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	1	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	2	1	-	1	-	-	1	-	-	-
-	-	-	2	-	2	-	-	-	1	-	1	3	1	1	2	-	-	1	1	-	-

Række I. Tabel 6. Oversigt over Til- og Afgang

Lægedistrikter.	Herreder.	Antal ved Udgangen af 1880.			Tilgang.									Sum af Tilkomne.	
					Hjemkomne fra Indretningerne.			Tilbagefald af Helbredede.			Andre Tilkomne.				
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
	Sogndal ¹⁾	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Lunde	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sogndal		3	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ekersund*)	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Helleland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	2
	Haa	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ekersund		3	1	4	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	2
	Høiland	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Klep	2	-	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
	Høle }	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Fossan }														
Sandnæs		4	3	7	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
	Stavanger By	4	3	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Hetland	5	5	10	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	2
	Haaland	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Hvitingsø Sogn	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1
Stavanger		12	9	21	-	-	-	-	-	-	1	2	3	-	3
	Rennø	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1
	Finne	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Strand	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Hjelmeland	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Nerstrand	2	4	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finne		6	9	15	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1
	Jælse	3	2	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Sand	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Vikedal	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sand		4	4	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Skudesnæs	3	4	7	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
	Avaldsnæs	5	2	7	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	2
	Tysvær	1	1	2	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
Karmøen		9	7	16	-	-	-	-	-	-	3	1	4	-	4
	Hagesund	2	-	2	-	-	-	-	-	-	2	1	3	-	3
	Torvestad	3	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Skjold	2	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hagesund		7	4	11	-	-	-	-	-	-	2	1	3	-	3
Stavanger Amt		48	38	86	1	-	1	-	-	-	6	7	13	-	14

¹⁾ Om i By eller Landsogn er ikke opgivet. ²⁾ Til Amerika. ³⁾ Vides ei hvorhen.

af Spedalske 1881—1885 i Stavanger Amt.

Afgang.												Sum af Af-gaaede.	Antal ved Udgangen af 1885.			Tilbageiggende af					
Helbredede.			Døde.			Udflyttede.			Indlagte i Indretningerne.							tuberkuløs Form.		anæstetisk Form.		uopg. eller blandet Form.	
M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.		M.	K.	Tils.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	2	-	2	1	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	3	-	3	1	-	2	-	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	1	-	1	-	-	-
-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	2	3	1	4	2	1	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	1	-	1	-	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	1	2	-	2	-	1	-	1	-
-	-	-	-	1	1	²⁾ 1	-	1	-	-	-	2	-	1	1	-	-	-	1	-	-
-	-	-	-	1	1	1	1	2	1	-	1	4	3	1	4	-	-	2	1	1	-
-	-	-	2	1	3	-	-	-	1	-	1	4	1	2	3	-	2	1	-	-	-
-	-	-	2	2	4	1	-	³⁾ 1	-	1	1	6	3	3	6	1	3	2	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1	1	2	-	1	1	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	3	-	3	1	-	2	-	-	-
-	-	-	1	2	3	-	-	-	-	-	-	3	1	2	3	-	1	1	1	-	-
-	-	-	1	5	6	-	-	-	-	-	-	6	5	5	10	1	3	4	2	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	2	2	4	1	2	1	-	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	1	-	-	-
-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-	2	3	3	6	1	2	2	1	-	-
-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	1	1	3	4	1	5	2	-	2	-	-	1
-	-	-	3	1	4	-	1	⁴⁾ 1	-	1	1	6	3	-	3	-	-	2	-	1	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	2	-	1	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	4	3	7	-	1	1	1	2	3	11	7	2	9	2	1	4	-	1	1
-	-	-	3	-	3	-	-	-	-	1	1	4	1	-	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-	2	2	-	2	1	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3	5	-	1	2	2	-	-
-	-	-	4	1	5	-	-	-	-	1	1	6	5	3	8	2	1	3	2	-	-
-	-	-	16	17	33	2	2	4	3	4	7	44	34	22	56	10	15	22	6	2	1

4) Til Skaare Sogn.

Række I. Tabel 7. Oversigt over Til- og Afgang

Lægedistrikt.	Herreder.	Antal ved Udgangen af 1880.			Tilgang.									Sum af Tilkomne.	
					Hjemkomne fra Indretningerne.			Tilbagefald af Helbredede.			AndreTilkomne.				
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1a. Haugesund	Sveen	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Skonevik	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	
	Etne	2	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Fjælberg	5	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1b. Indre Søndhordland		7	4	11	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	
	Stordøen	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Valestrand	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Finaas	2	4	6	-	-	-	-	-	-	3	-	3	3	
	Fitje	4	1	5	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	
2. Ytre Søndhordland		7	8	15	-	-	-	-	-	-	3	1	4	4	
	Tysnæs	4	4	8	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	
	Kvinherred	6	4	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3. Tysnæs		10	8	18	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	
	Ullensvang	4	3	7	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2	
	Ulvik	1	5	6	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	
	Røldal	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4. Indre Hardanger		5	9	14	-	-	-	-	-	-	-	3	3	3	
5. Ytre Hardanger	Strandebarm og Varaldsø	5	2	7	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	
	Voss	6	2	8	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	
	Vossestranden	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	
6. Voss		6	4	10	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2	

1) Feilagtigt opført. 2) Til Amerika.

af Spedalske 1881—1885 i søndre Bergenhus Amt.

Afgang.												Sum af Af-gaaede.	Antal ved Udgangen af 1885.			Tilbageiggende af					
Helbredede.			Døde.			Udflyttede.			Indlagte i Indretningerne.							tuberkuløs Form.		anæstetisk Form.		uopg. eller blandet Form.	
M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.		M.	K.	Tils.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	1	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	1	¹⁾ 1	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	1	-	-
-	-	-	-	1	1	²⁾ 1	1	2	-	-	-	3	1	-	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	2	-	-	-	1	-	1	3	2	1	3	1	1	1	-	-	-
-	-	-	2	1	3	1	2	3	1	-	1	7	3	2	5	2	1	1	1	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1	1	2	-	-	1	1	-	-
-	-	-	-	1	1	1	-	1	2	-	2	4	2	3	5	1	3	1	-	-	-
1	-	1	-	1	1	1	-	1	2	-	2	5	-	1	1	-	1	-	-	-	-
1	-	1	-	4	4	2	-	2	4	-	4	11	3	5	8	1	4	2	1	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	4	4	8	3	-	1	4	-	-
-	-	-	1	2	3	-	-	-	-	2	2	5	5	-	5	2	-	3	-	-	-
-	-	-	1	3	4	-	-	-	-	2	2	6	9	4	13	5	-	4	4	-	-
-	-	-	1	-	1	1	-	1	-	-	-	2	2	5	7	1	3	1	2	-	-
-	-	-	1	4	5	-	-	-	-	-	-	5	-	2	2	-	-	-	2	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	5	7	1	-	1	-	-	-	8	2	7	9	1	3	1	4	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	1	1	2	4	2	6	-	1	4	1	-	-
-	1	1	3	-	3	-	-	-	1	1	2	6	2	1	3	-	-	2	1	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	2	2	-	1	-	1	-	-
-	1	1	3	1	4	-	-	-	1	1	2	7	2	3	5	-	1	2	2	-	-

Række I. Tabel 7. Oversigt over Til- og Afgang

Lægedistrikt.	Herreder.	Antal ved Udgangen af 1880.			Tilgang.									Sum af Tilkomne.
					Hjemkomne fra Indretningerne.			Tilbagefald af Helbredede.			Andre Tilkomne.			
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Os	-	5	5	-	-	-	-	-	-	1	3	4	4
	Fuse	-	8	8	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
	Sund	2	3	5	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
7. Søndre Midthordland	.....	2	16	18	-	-	-	-	-	-	2	4	6	6
	Fane	5	5	10	-	-	-	-	-	-	1	1	2	2
	Fjeld	3	2	5	-	-	-	-	-	-	1	3	4	4
	Askøen	1	3	4	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
	Aarstad	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Nordre Midthordland	.....	9	12	21	-	-	-	-	-	-	3	4	7	7
	Haus	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
	Bruvik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
	Hammer	4	4	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Hosanger	2	3	5	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
9. Indre Nordhordland	.....	7	7	14	-	-	-	-	-	-	1	2	3	3
	Herlø	3	3	6	-	-	-	-	-	-	1	2	3	3
	Manger	3	1	4	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
	Lindaas	6	8	14	-	-	-	-	-	-	3	3	6	6
	Masfjorden ¹⁾ ..	1	3	4	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2
10. Ytre Nordhordland	.....	13	15	28	-	-	-	-	-	-	4	8	12	12
Søndre Bergenhus Amt	.....	72	86	158	-	-	-	-	-	-	13	27	40	40

¹⁾ I Masfjordens Herred bliver Antallet ved Udgangen af 1880 + Tilkomne: Derefter bliver der tilsvarende Uoverensstemmelser i Summerne for ytre Nordhordlands

af Spedalske i 1881—1885 i søndre Bergenhus Amt.

Afgang.												Sum af Af-gaaede.	Antal ved Udgangen af 1885.			Tilbageliggende af					
Helbredede.			Døde.			Udflyttede.			Indlagte i Indretningerne.							tuberkuløs Form.		anæsthetisk Form.		uopg. eller blandet Form.	
M.	K.	Tlts.	M.	K.	Tlts.	M.	K.	Tlts.	M.	K.	Tlts.		M.	K.	Tlts.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-	3	1	5	6	-	3	1	2	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1	2	2	-	7	7	-	5	-	2	-
-	-	-	1	1	2	-	-	-	1	1	2	4	1	1	2	1	-	-	1	-	-
-	-	-	1	5	6	-	-	-	1	2	3	9	2	13	15	1	8	1	5	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	2	4	6	10	3	3	1	3	-	-
-	-	-	2	1	3	-	-	-	2	1	3	6	-	3	3	-	3	-	-	-	-
-	-	-	1	3	4	-	-	-	1	-	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	1	-	1	-	-
-	-	-	4	4	8	-	-	-	4	1	5	13	4	11	15	3	7	1	4	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	8	3	2	1	2	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	3	2	5	1	1	1	1	1	1
-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-	2	7	8	15	4	4	2	4	1	-
-	-	-	1	1	2	-	-	-	1	1	2	4	2	3	5	2	2	-	1	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	3	1	4	2	-	1	1	-	-
1	1	2	1	2	3	-	1	1	2	1	3	9	5	6	11	3	3	2	3	-	-
-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-	2	2	2	4	-	1	2	1	-	-
1	1	2	3	4	7	-	1	1	3	3	6	16	12	12	24	7	6	5	6	-	-
2	2	4	18	28	46	4	3	7	14	10	24	81	49	68	117	25	36	23	32	1	-

1 Mand, 5 Kvinder Antallet ved Udgangen af 1885 + Afgaaede: 3 Mænd, 3 Kvinder Distrikt og for Amtet.

Række I. Tabel 8. Oversigt over Til- og Afgang af

Lægedistrikt.	Herreder.	Antal ved Udgangen af 1880.			Tilgang.									Sum af Til- komne.
					Hjem- komne fra Indret- ninger.			Tilbage- fald af Helbredede.			Andre Til- komne.			
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Lærdal ¹⁾	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
	Aardal	-	4	4	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2
	Aurland	2	1	3	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
1. Lærdal	.....	3	5	9	-	-	-	-	-	-	1	3	4	4
	Lyster	1	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-	2	2
	Jostedal	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Dele af Hafslo	1	1	2	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
2. Lyster	.....	3	1	4	-	-	-	-	-	-	3	-	3	3
	Sogndal	7	3	10	-	-	-	-	-	-	3	3	6	6
	Resten af Hafslo	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2
3. Indre Sogn	.....	8	5	13	-	-	-	-	-	-	3	5	8	8
	Lekanger:													
	Feids Sogn ..	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Lekanger og Fresvik Sogne	4	2	6	-	-	-	-	-	-	3	-	3	3
	Balestrand ..	2	2	4	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
	Vik	1	6	7	-	-	-	-	-	-	1	1	2	2
4. Midtre Sogn ...	.....	7	13	20	-	-	-	-	-	-	4	2	6	6
	Evindvik	14	13	27	-	-	-	-	-	-	1	6	7	7
	Ladvik og Brek- ke	6	5	11	-	-	-	-	-	-	2	2	4	4
	Bø Sogn af Hyl- lestad	1	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-	2	2
5. Ytre Sogn	.....	21	18	39	-	-	-	-	-	-	5	8	13	13
	Resten af Hyl- lestad	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

¹⁾ I Lærdal, Naustdal og Vefring stemme ikke Summerne af Tilbageliggende efter bliver der tilsvarende Uoverensstemmelser i de tilsvarende Lægedistrikter og i Kvinder. ²⁾ Til Bergen. ³⁾ Til Amerika.

Spedalske 1881—1885 i nordre Bergenhus Amt.

Afgang.												Sum af Af-gaaede.	Antal ved Udgangen af 1885.			Tilbageiggende af					
Helbredede.			Døde.			Udflyt-tede.			Indlagte i Indret-ningerne.							tuber- kuløs Form.		anæsthe- tisk Form.		uopg- eller blandet Form.	
M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.		M.	K.	Tils.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	2	-	-	1	1	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2	2	3	-	3	3	-	1	-	2	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	2	1	1	2	1	-	-	1	-	-
-	-	-	1	1	2	-	-	-	1	3	4	6	2	5	7	1	1	1	4	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	2	-	2	2	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	-	1	2	1	-	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	2	-	-	-	1	-	1	3	4	-	4	3	-	1	-	-	-
1	-	1	2	1	3	-	-	-	2	2	4	8	5	3	8	3	-	2	3	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	1	1	2	-	3	3	-	1	-	2	-	-
1	-	1	3	1	4	-	-	-	2	3	5	10	5	6	11	3	1	2	5	-	-
-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	2	-	1	1	-	-	-	1	-	-
-	-	-	1	1	2	-	-	-	3	-	3	5	3	1	4	3	-	-	1	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	1	1	2	1	2	3	1	-	-	2	-	-
-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	1	1	3	2	4	6	2	-	-	4	-	-
-	-	-	2	5	7	-	-	-	3	2	5	12	6	8	14	6	-	-	8	-	-
1	1	2	1	4	5	- ²⁾ 1	1	1	4	8	7	15	9	10	19	6	8	3	2	-	-
-	-	-	2	-	2	³⁾ 1	-	1	1	1	2	5	4	6	10	3	3	1	3	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	2	-	2	1	-	1	-	-	-
1	1	2	4	4	8	1	1	2	5	4	9	21	15	16	31	10	11	5	5	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-

1880 og Tilkomne med Tilbageiggende 1885 og Afgaaede, forsaavidt Kjøen angaar. Der Amtet, hvor Summen henholdsvis bliver 146 Mænd, 132 Kvinder og 143 Mænd, 135

Række I. Tabel 8. Oversigt over Til- og Afgang af

Lægedistrikt.	Herreder.	Antal ved Udgangen af 1880.			Tilgang.									Sum af Tilkomne.	
					Hjemkomne fra Indretningerne.			Tilbagefald af Helbredede.			Andre Tilkomne.				
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
	Askevold	6	3	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ytre Holmedal	6	5	11	-	-	-	-	-	-	2	4	6	6	
6. Ytre Søndfjord	.....	12	9	21	-	-	-	-	-	-	2	4	6	6	
	Indre Holmedal	1	2	3	-	-	-	-	-	-	4	3	7	7	
	Jølster	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	
	Førde og Holse Sogne	6	9	15	-	-	-	-	-	-	1	2	3	3	
	Førde; Naustdal ¹⁾	15	8	23	-	-	-	-	-	-	3	2	5	5	
7. Indre Søndfjord	.....	22	21	43	-	-	-	-	-	-	8	8	16	16	
	Kinn	8	6	14	-	-	-	-	-	-	2	1	3	3	
	Bremanger	5	5	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Vefring ¹⁾	2	1	3	-	-	-	-	-	-	2	1	3	3	
8. Kinn	.....	15	12	27	-	-	-	-	-	-	4	2	6	6	
	Selø	3	3	6	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	
	Rugsund af Daviken	1	2	3	-	-	-	-	-	-	2	-	2	2	
9. Ytre Nordfjord	.....	4	5	9	-	-	-	-	-	-	3	-	3	3	
	Eid	3	3	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Resten af Daviken	4	2	3	-	-	-	-	-	-	2	1	3	3	
10. Nordfjordeidet	.....	7	5	12	-	-	-	-	-	-	2	1	3	3	
11. Gloppen	Gloppen	4	3	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Indviken	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Stryn	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
12. Indviken	.....	4	2	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Nordre Bergenhus Amt	.....	111	99	210	-	-	-	-	-	-	35	33	68	68	

¹⁾ I Lærdal, Naustdal og Vefring stemme ikke Summerne af Tilbageliggende 1880 og der tilsvarende Uoverensstemmelser i de tilsvarende Lægedistrikter og i Amtet, hvor Sum-

Spedalske 1881 1885 i nordre Bergenhus Amt.

Afgang.										Sum af Af-gaaede.	Antal ved Udgangen af 1885.			Tilbageiggende af							
Helbredede.			Døde.			Udflyttede.			Indlagte i Indretningerne.					tuberkuløs Form		anæsthetisk Form.		uopgø eller blandet Form.			
M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.		K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
-	-	-	2	1	3	1	-	1	2	-	2	6	1	2	3	-	1	1	-	-	1
1	-	1	2	3	5	-	-	-	2	3	5	11	3	3	6	1	2	2	1	-	-
1	-	1	4	4	8	1	-	1	4	4	8	18	4	5	9	1	3	3	1	-	1
1	-	1	1	-	1	-	-	-	2	3	5	7	1	2	3	1	2	-	-	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1	2	-	1	1	-	1	-	-	-	-
1	2	3	1	1	2	-	-	-	1	4	5	10	4	4	8	1	3	2	1	1	-
-	-	-	3	1	4	-	-	-	4	4	8	11	10	6	16	4	2	6	4	1	-
2	2	4	5	3	8	-	-	-	7	12	19	31	15	13	28	6	8	8	5	1	-
-	-	-	5	3	8	-	1	1	-	-	-	9	5	3	8	3	1	2	2	-	-
-	-	-	3	2	5	-	1	1	-	1	1	7	2	1	3	1	1	1	-	-	-
-	-	-	2	1	3	-	-	-	-	-	-	3	1	2	3	1	-	-	2	-	-
-	-	-	10	6	16	-	2	2	-	1	1	19	8	6	14	5	2	3	4	-	-
-	-	-	1	-	1	-	2	2	-	1	1	4	3	-	3	2	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	2	1	2	3	1	1	-	1	-	-
-	-	-	1	1	2	-	2	2	2	1	3	6	4	2	6	3	1	1	1	-	-
-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-	2	2	2	4	1	1	1	1	-	-
-	-	-	3	1	4	-	-	-	1	1	2	6	2	1	3	1	-	1	1	-	-
-	-	-	4	2	6	-	-	-	1	1	2	8	4	3	7	2	1	2	2	-	-
-	-	-	2	1	3	-	-	-	-	-	-	3	2	2	4	1	-	1	2	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	2	-	2	1	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	2	-	-	1	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	2	3	1	4	1	-	2	1	-	-
5	3	8	37	28	65	2	5	7	27	32	59	139	72	67	139	42	28	29	38	1	1

Tilkomne med Tilbageiggende 1885 og Afgaaede, forsaavidt Kjøen angaar. Derefter bliver men henholdsvis bliver 146 Mænd, 132 Kvinder og 143 Mænd, 135 Kvinder. ²⁾ Til Volden.

Række I. Tabel 9. Oversigt over Til- og Afgang

Lægedistrikt.	Herreder.	Antal ved Udgangen af 1880.			Tilgang.									Sum af Tilkomne.
					Hjemkomne fra Indretningerne.			Tilbagefald af Helbredede.			Andre Tilkomne.			
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Vanelven ¹⁾	2	1	3	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
	Herø	5	1	6	-	-	-	-	-	-	2	-	2	2
	Sandø	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ulvsten	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
1. Vestre Søndmøre		10	5	15	-	-	-	-	-	-	3	1	4	4
	Volden	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
	Hjørendfjord	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	2
2. Indre Søndmøre		2	1	3	-	-	-	-	-	-	2	1	3	3
	Stranden	2	1	3	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
	Norddalen	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Østre Søndmøre		3	1	4	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
	Ørskog	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
	Skodje	1	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Vestnæs	3	2	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ørskog		4	6	10	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
	Aalesund	-	2	2	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
	Borgund	3	-	3	-	-	-	-	-	-	2	-	2	2
5. Nordre Søndmøre		3	2	5	-	-	-	-	-	-	3	-	3	3
	Molde	-	2	2	-	-	-	-	-	-	2	1	3	3
	Bolsø	5	5	10	-	-	-	-	-	-	3	3	6	6
	Bud	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
	Akerø	2	2	4	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
	Frænen	4	1	5	-	-	-	-	-	-	2	2	4	4
6. Ytre Romsdal		11	10	21	-	-	-	-	-	-	8	7	15	15

¹⁾ I Vanelvens Herred bliver Antallet ved Udgangen af 1880 + Tilkomne = bliver der tilsvarende Uoverensstemmelser i Summerne for vestre Søndmøre og for Amtet.

af Spedalske 1881—1885 i Romsdals Amt.

Afgang.												Sum af Afgaaede.	Antal ved Udgangen af 1885.			Tilbageliggende af					
Helbredede.			Døde.			Udflyttede.			Indlagte i Indretningerne.							tuberkuløs Form.		anæsthetisk Form.		uopg. eller blandet Form.	
M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.		M.	K.	Tils.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	2	-	2	2	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	2	-	-	-	1	-	1	3	4	1	5	3	-	1	1	-	-
-	-	-	-	1	1	1	-	1	1	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	1	1	2	-	1	1	-	-	-
1	-	1	2	1	3	1	-	1	3	2	5	10	7	2	9	5	1	2	1	-	-
-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	1	1	3	1	-	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	1	3	-	-	-	1	1	2	5	1	-	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	3	-	1	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	-	-
-	-	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	3	1	1	2	-	1	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	-	-
-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	2	1	2	3	1	-	-	2	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	3	1	4	1	1	2	-	-	-
-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	1	1	3	5	3	8	2	1	3	2	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	2	2	-	-	-	-	-	2
-	-	-	1	-	1	-	-	-	4	-	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	5	-	5	6	-	2	2	-	-	-	-	-	2
-	-	-	-	-	-	-	²)1	1	1	1	2	3	1	1	2	-	-	1	1	-	-
-	-	-	2	1	3	-	³)1	1	3	2	5	9	3	4	7	2	-	1	4	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	1	2	3	1	1	2	-	-	1	1	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	2	1	3	4	4	1	5	2	1	2	-	-	-
-	-	-	3	2	5	-	2	2	7	5	12	19	9	8	17	4	2	5	6	-	-

3 Mænd, 1 Kvinde. Antallet ved Udgangen af 1885 + Afgaaede = 4 Mænd. Derefter

²) Til Aalesund. ³) Til Veø.

Række I. Tabel 9. Oversigt over Til- og Afgang

Lægedistrikt.	Herreder.	Antal ved Udgangen af 1880.			Tilgang.									Sum af Tilkomne.
					Hjemkomne fra Indretningerne.			Tilbagefald af Helbredede.			Andre Tilkomne.			
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Gryten	-	1	1	-	-	-	-	-	-	5	1	6	6
	Eid	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
	Veø	1	1	2	-	-	-	-	-	-	1	2	3	3
	Næsset	4	4	8	-	-	-	-	-	-	-	5	5	5
7. Indre Romsdal ..	.....	5	8	13	-	-	-	-	-	-	6	9	15	15
	Christianssund	1	3	4	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2
	Kvernæs	12	2	14	-	-	-	-	-	-	5	1	6	6
	Fredø og Grip	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
	Øre	5	3	8	-	-	-	-	-	-	3	-	3	3
	Strømsnæsset ..	1	1	2	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
8. Søndre Nordmøre	.....	20	9	29	-	-	-	-	-	-	10	3	13	13
	Sundalen	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Tingvold	4	1	5	-	-	-	-	-	-	2	1	3	3
9. Sundalen	.....	4	2	6	-	-	-	-	-	-	2	1	3	3
	Stangvik	5	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Surendalen	-	2	2	-	-	-	-	-	-	1	1	2	2
10. Surendalen	.....	5	2	7	-	-	-	-	-	-	1	1	2	2
	Edø	5	-	5	-	-	-	-	-	-	3	4	7	7
	Aure	6	5	11	-	-	-	-	-	-	5	3	8	8
	Endel af Halse	3	-	3	-	-	-	-	-	-	2	3	5	5
11. Nordre Søndmøre	.....	14	5	19	-	-	-	-	-	-	10	10	20	20
Romsdals Amt	.....	81	51	132	-	-	-	-	-	-	47	33	80	80

1) Til Amerika. 2) Feilagtig opført. 3) Til Stangvik.

af Spedalske 1881—1885 i Romsdals Amt.

Afgang.												Sum af Af-gaaede.	Antal ved Udgangen af 1885.			Tilbageliggende af					
Helbre-dede.			Døde.			Udflyt-tede.			Indlagte i Indret-ningerne.							tuber-kuløs Form.		anæsthe-tisk Form.		uopg- eller blandet Form.	
M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.		M.	K.	Tils.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
-	-	-	-	-	-	-	¹⁾ 1	1	3	-	3	4	2	1	3	2	1	-	-	-	-
-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	2	-	1	1	-	-	1	-	-	-
-	-	-	-	2	2	-	-	-	1	-	1	3	1	1	2	1	-	1	-	-	-
-	-	-	2	3	5	1	1	2	-	-	-	7	1	5	6	1	3	2	-	-	-
-	-	-	2	7	9	1	2	3	4	-	4	16	4	8	12	4	4	4	-	-	-
-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-	2	-	4	4	-	4	-	-	-	-
-	-	-	6	1	7	¹⁾ 2	-	2	1	-	1	10	8	2	10	6	2	2	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	2	3	-	-	-	4	-	4	7	3	1	4	2	1	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	²⁾ 1	1	1	1	-	1	2	1	-	1	1	-	-	-	3	-
-	-	-	8	4	12	2	1	3	8	-	8	23	12	7	19	9	7	3	-	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	2	-	-	-	3	1	4	6	2	-	2	1	-	1	-	-	-
-	-	-	1	2	3	-	-	-	3	1	4	7	2	-	2	1	-	1	-	-	-
-	-	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	3	2	-	2	1	-	1	-	-	-
-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	1	1	3	1	-	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	3	2	5	-	-	-	-	1	1	6	3	-	3	2	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	²⁾ 1	-	1	5	1	6	7	2	3	5	1	2	1	1	-	-
-	-	-	2	1	3	-	¹⁾ 3	3	4	2	6	12	5	2	7	2	-	3	2	-	-
-	-	-	1	-	1	³⁾ 1	-	1	-	1	1	3	3	2	5	3	2	-	-	-	-
-	-	-	3	1	4	2	3	5	9	4	13	22	10	7	17	6	4	4	3	-	-
1	-	1	28	22	50	6	8	14	40	15	55	120	54	38	92	34	20	20	16	-	2

Række I. Tabel IO. Oversigt over Til- og Afgang af

Lægedistrikt.	Herreder.	Antal ved Udgangen af 1880.			Tilgang.									Sum af Tilkomne.
					Hjemkomne fra Indretningerne.			Tilbagefald af Helbredede.			Andre Tilkomne.			
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1. Trondhjems Stadsfysikat . . .	Trondhjem . . .	1	1	2	-	-	-	-	-	-	4	-	4	4
	Strinden	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Bynæsset	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
2. Strinden	. . . . .	3	1	4	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
3. Selbu	Selbu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
	Børsen	2	4	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Orkedal	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Orkedal	. . . . .	3	4	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Hiteren ¹⁾	8	1	9	-	-	-	-	-	-	6	6	12	12
	Frøien	8	7	15	-	-	-	-	-	-	3	2	5	5
8. Hiteren	. . . . .	16	8	24	-	-	-	-	-	-	9	8	17	17
9. Hevne	Hevne	5	4	9	-	-	-	-	-	-	4	2	6	6
	Bjugn	4	4	8	-	-	-	-	-	-	2	-	2	2
	Ørlandets Hovedsogn	2	1	3	-	-	-	-	-	-	1	1	2	2
10. Ytre Fosen	. . . . .	6	5	11	-	-	-	-	-	-	3	1	4	4
	Stadsbygden	8	3	11	-	-	-	-	-	-	3	-	3	3
	Værnæs Sogn af Ørlandet	-	2	2	-	-	-	-	-	-	2	2	4	4
11. Indre Fosen	. . . . .	8	5	13	-	-	-	-	-	-	5	2	7	7
	Bjørnør	8	7	15	-	-	-	-	-	-	2	2	4	4
	Aa Hovedsogn af Aafjord	4	6	10	-	-	-	-	-	-	5	3	8	8
12. Nordre Fosen	. . . . .	12	13	25	-	-	-	-	-	-	7	5	12	12
Søndre Trondhjems Amt	. . . . .	54	41	95	-	-	-	-	-	-	33	19	52	52

¹⁾ I Hiterens Herred bliver Antallet ved Udgangen af 1880 + Tilkomne: 14 Mænd, bliver der tilsvarende Uoverensstemmelser i Summerne for Hiterens Lægedistrikt og for

Spedalske 1881—1885 i søndre Trondhjems Amt.

Afgang.												Sum af Afgaaede.	Antal ved Udgangen af 1885.			Tilbageiggende af					
Helbreddede.			Døde.			Udflyttede.			Indlagte i Indretningerne.							tuberkuløs Form.		anæsthetisk Form.		uopg. eller blandet Form.	
M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.		M.	K.	Tils.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
-	-	-	1	1	2	2	2	1	1	-	1	5	1	-	1	-	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	3	2	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	1	-	1	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	1	5	3	1	1	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1	2	2	2	4	2	1	-	1	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	1	1	-	1	1	3	2	2	4	2	1	-	1	-	-
-	-	-	3	3	3	-	-	-	7	5	12	15	4	2	6	4	2	-	-	-	-
-	-	-	3	2	5	²⁾ 1	-	1	3	3	6	12	4	4	8	3	2	1	2	-	-
-	-	-	3	5	8	1	-	1	10	8	18	27	8	6	14	7	4	1	2	-	-
-	-	-	2	1	3	- ²⁾ 1	1	1	4	2	6	10	3	2	5	1	1	2	1	-	-
-	-	-	2	2	4	-	-	-	1	2	3	7	3	-	3	1	-	2	-	-	-
-	-	-	2	2	4	-	-	-	-	-	-	4	1	-	1	-	-	1	-	-	-
-	-	-	4	4	8	-	-	-	1	2	3	11	4	-	4	1	-	3	-	-	-
-	-	-	1	1	2	-	-	-	6	-	6	8	4	2	6	3	1	1	1	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	2	3	4	1	1	2	1	1	-	-	-	-
-	-	-	1	2	3	-	-	-	7	2	9	12	5	3	8	4	2	1	1	-	-
-	-	-	2	4	6	- ³⁾ 1	1	1	3	2	5	12	5	2	7	2	-	3	2	-	-
-	-	-	1	2	3	-	-	-	3	2	5	8	5	5	10	4	2	1	3	-	-
-	-	-	3	6	9	-	1	1	6	4	10	20	10	7	17	6	2	4	5	-	-
-	-	-	15	19	34	3	3	6	29	19	48	88	37	22	59	24	12	13	10	-	-

7 Kvinder. Antallet ved Udgangen af 1885 + Afgaaede: 11 Mænd, 10 Kvinder. Derefter Amtet. ²⁾ Til Amerika. ³⁾ Til Flatanger.

Række I. Tabel II. Oversigt over Til- og Afgang

Lægedistrikt.	Herreder.	Antal ved Udgangen af 1880.			Tilgang.									Sum af Tilkomne.	
					Hjemkomne fra Indretningerne.			Tilbagefald af Helbredede.			AndreTilkomne.				
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1. Stjørdalen	Stjørdalen ¹⁾	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Frosten	1	3	4	-	-	-	-	-	-	2	-	2	2	
	Leksviken	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	
2. Frosten	.....	3	4	7	-	-	-	-	-	-	2	1	3	3	
	Levanger ²⁾	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Værdalen	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3. Levanger	.....	3	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Ytterøen	2	4	6	-	-	-	-	-	-	1	1	2	2	
	Inderøen	6	2	8	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	
4. Inderøen	.....	8	6	14	-	-	-	-	-	-	2	1	3	3	
	Stenkjær Lade- sted	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Stod	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Beitstaden	4	3	7	-	-	-	-	-	-	2	-	2	2	
5. Stenkjær	.....	5	5	10	-	-	-	-	-	-	2	-	2	2	
	Grong	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Snaasen	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6. Grong	.....	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Namsos ²⁾	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Overhalden	1	1	2	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	
7. Namsos	.....	2	3	5	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	
	Fosnæs	2	2	4	-	-	-	-	-	-	1	6	7	7	
	Flatanger	6	1	7	-	-	-	-	-	-	3	3	6	6	
8. Fosnæs	.....	8	3	11	-	-	-	-	-	-	4	9	13	13	
	Kolvereid ⁴⁾	5	5	10	-	-	-	-	-	-	3	6	9	9	
	Nærø	9	6	15	-	-	-	-	-	-	3	2	5	5	
	Lekø ⁴⁾	3	-	3	-	-	-	-	-	-	4	1	5	5	
9. Ytre Namdal	.....	17	11	28	-	-	-	-	-	-	10	9	19	19	
Nordre Trondhjems Amt	.....	48	35	83	-	-	-	-	-	-	21	20	41	41	

¹⁾ Det er ikke anført, om det er nedre eller øvre Stjørdalen. ²⁾ Det er ikke anført, Udgangen af 1880 + Tilkomne: 8 Mænd, 11 Kvinder, i Lekø Herred: 7 Mænd, 1 Kvinde 11 Mænd, 8 Kvinder, i Lekø 6 Mænd, 2 Kvinder, tilsammen 17 Mænd, 10 Kvinder. Der-Amtet. ⁵⁾ Til Kalvø.

af Spedalske 1881—1885 i nordre Trondhjems Amt.

Afgang.												Sum af Afgaaede.	Antal ved Udgangen af 1885.			Tilbageliggende af					
Helbreddede.			Døde.			Udflyttede.			Indlagte i Indretningerne.							tuberkuløs Form.		anæsthetisk Form.		uopg. eller blandet Form.	
M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.		M.	K.	Tils.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-
-	-	-	1	1	2	-	-	-	1	1	2	4	1	1	2	1	1	-	-	-	-
-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	1	1	3	1	-	1	-	-	1	-	-	-
-	-	-	2	2	4	-	-	-	1	2	3	7	2	1	3	1	1	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	3	1	-	1	1	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	2	1	3	1	-	1	1	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	2	4	6	7	-	1	1	-	-	-	1	-	-
-	-	-	1	-	1	-	1	1	-	1	1	3	6	-	6	3	-	3	-	-	-
-	-	-	2	-	2	-	1	1	2	5	7	10	6	1	7	3	-	3	1	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	2	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	1	2	3	5	1	6	4	-	-	1	1	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	1	2	3	6	3	9	5	2	-	1	1	-
-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-
-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-
-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	2	-	-	1	1	-	-
-	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	2	2	1	-	1	-	-	-	-	-
-	1	1	1	-	1	-	-	-	-	1	1	3	2	1	3	1	-	1	1	-	-
-	-	-	2	1	3	- ³⁾ 1	1	1	4	5	9	-	2	2	-	1	-	1	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	4	2	6	7	4	2	6	2	2	2	-	-	-
-	-	-	3	1	4	-	1	1	5	6	11	16	4	4	8	2	3	2	1	-	-
-	-	-	3	1	4	-	1	1	7	4	11	16	1	2	3	1	2	-	-	-	-
-	-	-	2	3	5 ³⁾ 3	-	3	3	3	1	4	12	4	4	8	3	2	1	2	-	-
1	-	1	-	1	1	1	-	1	1	-	-	3	4	1	5	1	1	3	-	-	-
1	-	1	5	5	10	4	1	5	10	5	15	31	9	7	16	5	5	4	2	-	-
1	1	2	14	10	24	4	3	7	20	20	40	73	32	19	51	19	11	12	8	1	-

om det er By eller Landdistrikt. ³⁾ Til Flatanger. ⁴⁾ I Kolvereids Herred bliver Antallet ved tilsammen 15 Mænd, 12 Kvinder; Antallet ved Udgangen af 1885 + Afgaaede i Kolvereid efter bliver der tilsvarende Uoverensstemmelser for ytre Namdals Lægedistrikt og for

Række I. Tabel 12. Oversigt over Til- og Afgang

Lægedistrikt.	Herreder.	Antal ved Udgangen af 1880.			Tilgang.									Sum af Tilkomne.	
					Hjemkomne fra Indretningerne.			Tilbagefald af Helbredede.			Andre Tilkomne.				
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
	Bindalen.....	3	1	4	-	-	-	-	-	-	-	2	1	3	3
	Brønnø.....	5	4	9	-	-	-	-	-	-	-	2	1	3	3
	Vegø.....	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1. Brønnø.....		8	6	14	-	-	-	-	-	-	-	4	2	6	6
	Alstahaug.....	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Herø.....	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
	Tjøtte.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
2. Alstahaug.....		3	2	5	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	2
	Næsne.....	2	3	5	-	-	-	-	-	-	-	5	1	6	6
	Hemnæs.....	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	3
4. Ranen.....		4	3	7	-	-	-	-	-	-	-	8	1	9	9
	Lurø ¹⁾	6	3	9	-	-	-	-	-	-	-	6	3	9	9
	Rødø.....	1	4	5	1	-	1	-	-	-	-	3	2	5	6
5. Lurø.....		7	7	14	1	-	1	-	-	-	-	9	5	14	15
6. Gildeskaal.....	Gildeskaal.....	4	2	6	-	-	-	-	-	-	-	4	3	7	7
7. Bodø.....	Bodø ²⁾	3	4	7	-	-	-	-	-	-	-	1	2	3	3
8. Folden.....	Folden.....	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2	1	3	3
	Stegen.....	7	3	10	-	-	-	-	-	-	-	3	2	5	5
	Hammerø.....	8	4	12	-	-	-	-	-	-	-	2	1	3	3
10. Stegen.....		15	7	22	-	-	-	-	-	-	-	5	3	8	8

¹⁾ I Lurø Herred bliver Antallet ved Udgangen af 1880 + Tilkomne: 12 Mænd, Antallet ved Udgangen af 1885 + Afgaaede i Lurø: 13 Mænd, 5 Kvinder, i Lødingen: ensstemmelser for de tilsvarende Lægedistrikter og for Amtet. ²⁾ Der mangler Opgave

af Spedalske 1881—1885 i Nordlands Amt.

Afgang.												Sum af Af-gaaede.	Antal ved Udgangen af 1885.			Tilbageiggende af					
Helbre-dede.			Døde.			Udflyt-tede.			Indlagte i Indret-ningerne.							tuber-kuløs Form.		anæsthe-tisk Form.		uopg- eller blandet Form.	
			M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.		M.	K.	Tils.	M.	K.	M.	K.		
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
-	-	-	1	1	2	-	-	-	1	-	1	3	3	1	4	3	1	-	-	-	-
-	-	-	3	1	4	1	-	1	1	1	2	7	2	3	5	2	-	-	3	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	4	2	6	1	-	1	2	1	3	10	5	5	10	5	2	-	3	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1	1	2	1	-	-	1	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1	1	2	1	-	-	-	-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	2	3	2	5	3	-	-	1	-	1
-	-	-	2	-	2	2	1	3	2	-	2	7	1	3	4	1	2	-	1	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	2	-	2	3	2	-	2	2	-	-	-	-	-
-	-	-	3	-	3	2	1	3	4	-	4	10	3	3	6	3	2	-	1	-	-
-	-	-	3	1	4	-	-	-	4	1	5	9	6	3	9	5	3	1	-	-	-
-	-	-	1	1	2	-	-	-	2	2	4	6	2	3	5	2	2	-	1	-	-
-	-	-	4	2	6	-	-	-	6	3	9	15	8	6	14	7	5	1	1	-	-
-	-	-	2	2	4	-	-	-	3	-	3	7	3	3	6	2	3	1	-	-	-
-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	2	2	4	2	4	6	2	3	-	1	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	2	2	1	3	2	1	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	2	2	4	5	7	3	10	-	1	7	2	-	-
-	-	-	4	-	4	-	-	-	1	-	1	5	5	5	10	3	1	2	4	-	-
-	-	-	5	-	5	-	-	-	3	2	5	10	12	8	20	3	2	9	6	-	-

6 Kvinder, i Lødingens Herred: 4 Mænd, 1 Kvinde, tilsammen 16 Mænd, 7 Kvinder. 5 Mænd, 1 Kvinde, tilsammen 18 Mænd, 6 Kvinder. Derefter bliver der tilsvarende Uoverover, om det er Byen eller Landsognet.

Række I. Tabel 12. Oversigt over Til- og Afgang

Lægedistrikter.	Herreder.	Antal ved Udgangen af 1880.			Tilgang.									Sum af Tilkomne.
					Hjemkomne fra Indretningerne.			Tilbagefald af Helbredede.			Andre Tilkomne.			
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Lødingen ¹⁾	1	-	1	-	-	-	-	-	-	3	1	4	4
	Tysfjorden	4	2	6	-	-	-	-	-	-	4	-	4	4
11. Lødingen	.....	5	2	7	-	-	-	-	-	-	7	1	8	8
12. Ofoten	Ofoten	3	1	4	1	-	1	-	-	-	3	1	4	5
	Buksnæs	4	2	6	-	-	-	-	-	-	1	1	2	2
	Borge Sogn af Borge Herred	5	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13. Buksnæs	.....	9	3	12	-	-	-	-	-	-	1	1	2	2
14. Flakstad	Flakstad	4	2	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Vaagen	1	1	2	-	-	-	-	-	-	6	2	8	8
	Valberg Sogn af Borge Herred	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
15. Østlofoten	.....	1	1	2	-	-	-	-	-	-	6	3	9	9
	Hadsel	3	3	6	-	-	-	-	-	-	4	4	8	8
	Bø	3	1	4	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
16. Hadsel	.....	6	4	10	-	-	-	-	-	-	4	5	9	9
	Øksnæs	3	4	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Dverberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	3
17. Sortland	.....	3	4	7	-	-	-	-	-	-	-	3	3	3
Nordlands Amt.	.....	77	48	125	2	-	2	-	-	-	56	31	87	89

¹⁾ Se Anmærkning 1 Side 30 og 31.

af Spedalske 1881—1885 i Nordlands Amt.

Afgang.												Sum af Af-gaaede.	Antal ved Udgangen af 1885.			Tilbageiggende af					
Helbredede.			Døde.			Udflyttede.			Indlagte i Indretningerne.							tuberkuløs Form.		anæstetisk Form.		uopgørelser eller blandet Form.	
M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.		M.	K.	Tils.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
-	-	-	2	-	2	-	-	-	2	1	3	5	1	-	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	2	-	1	1	3	1	4	7	3	-	3	3	-	-	-	-	-
-	-	-	4	-	4	-	1	1	5	2	7	12	4	-	4	4	4	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	6	2	8	4	1	2	1	-	-
-	-	-	1	-	1	1	-	1	1	1	2	4	2	2	4	2	2	-	-	-	-
-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	2	3	1	4	1	-	2	1	-	-
-	-	-	3	-	3	1	-	1	1	1	2	6	5	3	8	3	2	2	1	-	-
-	-	-	1	-	1	1	-	1	-	-	-	2	2	2	4	1	1	1	1	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	4	2	6	7	3	-	3	3	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	4	2	6	7	3	1	4	3	1	-	-	-	-
-	1	1	4	1	5	-	-	-	3	3	6	12	-	2	2	-	2	-	-	-	-
-	-	-	2	1	3	-	-	-	-	1	1	4	1	-	1	-	-	1	-	-	-
-	1	1	6	2	8	-	-	-	3	4	7	16	1	2	3	-	2	1	-	-	-
-	-	-	2	3	5	-	-	-	-	-	-	5	1	1	2	1	1	-	-	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	1	2	-	1	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	2	4	6	-	-	-	-	1	1	7	1	2	3	1	2	-	-	-	-
-	1	1	40	13	53	5	2	7	32	18	50	111	60	44	104	43	27	17	16	-	1

Række I. Tabel 13. Oversigt over Til- og Afgang

Lægedistrikt.	Herreder.	Antal ved Udgangen af 1880.			Tilgang.									Sum af Tilkomne.
					Hjemkomne fra Indretningerne.			Tilbagefald af Helbredede.			Andre Tilkomne.			
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Kvædfjord	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
	Trondenæs	1	3	4	-	-	-	-	-	-	1	2	3	3
1. Trondenæs	.....	3	3	6	-	-	-	-	-	-	1	3	4	4
2. Ibestad	Ibestad	1	-	1	-	-	-	-	-	-	3	-	3	3
3. Tranø	Tranø	2	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Berg	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	2	3	3
	Lenvik	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
	Hillesø	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1	2	2
4. Lenvik	.....	2	1	3	-	-	-	-	-	-	3	3	6	6
6. Balsfjorden	Balsfjorden	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
	Tromsø By	-	3	3	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
	Tromsøundet	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
7. Tromsø	.....	1	3	4	-	-	-	-	-	-	2	-	2	2
8. Lyngen	Lyngen	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. Karlsø	Karlsø	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Skjærvø	-	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kvænanger	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Skjærvø	.....	1	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tromsø Amt	.....	13	14	27	-	-	-	-	-	-	9	7	16	16

af Spedalske 1881—1885 i Tromsø Amt.

Afgang.												Sum af Af- gaae- de.	Antal ved Udgangen af 1885.			Tilbageiggende af					
Helbre- dede.			Døde.			Udflyt- tede.			Indlagte i Indret- ningerne.							tuber- kuløs Form.		anæsthe- tisk Form.		uopg- eller blandet Form.	
M.	K.	Tlls.	M.	K.	Tlls.	M.	K.	Tlls.	M.	K.	Tlls.		M.	K.	Tlls.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	-	1	2	1	-	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	4	4	-	3	3	-	2	-	-	1	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	3	2	5	6	1	3	4	1	2	-	-	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	4	3	-	1	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	1	1	2	1	1	2	1	-	-	-	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	3	3	-	1	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	4	2	6	7	1	1	2	1	1	-	-	-	-
-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	1	-
-	-	-	-	2	2	-	-	-	1	-	1	3	-	1	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	2	3	-	-	-	2	-	2	5	-	1	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	1	1	3	-	1	1	-	-	-	-	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	1	1	3	1	1	2	1	-	-	-	1	-
-	-	-	3	7	10	-	-	-	10	6	16	26	9	8	17	8	4	1	-	4	-

Række I. *Tabel 14. Kjøns- og Aldersopgaver over de af Spedalskhed Døde i Femaaret 1881—1885.

				10—15 Aar.		15—20 Aar.		20—30 Aar.		30—40 Aar.		40—50 Aar.		50—60 Aar.		60—70 Aar.		70—80 Aar.		80—90 Aar.		Alder erop- givet for ²⁾	
	Sum.	Mand- kjen.	Kvinde- kjen.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
1881	127	79	48	-	-	1	-	14	14	22	6	13	9	16	5	8	7	3	5	-	2	77	48
1882	¹⁾ 120	61	51	-	-	2	2	6	13	9	6	19	8	7	8	7	6	8	5	2	2	60	50
1883	82	36	46	-	-	1	2	9	6	4	10	6	7	5	3	3	7	2	7	-	2	30	44
1884	90	42	48	1	-	1	-	6	8	7	11	11	8	4	9	6	6	4	2	1	1	41	45
1885	100	60	40	-	-	2	2	10	6	11	9	9	3	12	2	13	6	2	8	1	3	60	39
Femaaret 1881—1885 ¹⁾	519	278	233	1	-	7	6	45	47	53	42	58	35	44	27	37	32	19	27	4	10	268	226

¹⁾ For 8 mangler Opgave over Kjønnen. ²⁾ For 25 mangler Opgave over Alderen.

Femaarsoversigt for Hospitaler og Pleiestiftelser for de Spedalske.

A. Almindelig Oversigt.

Antallet af Hospitaler og Pleiestiftelser for de Spedalske var 5:

Lungegaardshospitalet ved Bergen, delt i en Helbredelsesanstalt og en Pleieafdeling.

St. Jørgens Hospital i Bergen.

Pleiestiftelsen No. 1 i Bergen.

Reknæs Pleiestiftelse i Molde.

Reitgjærdets Pleiestiftelse i Strindens Prestegjeld ved Trondhjem.

I Tabel 15 gives en Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske i samtlige disse Indretninger. Efter denne var Belægget ved Udgangen af 1880: 616, 298 Mænd og 318 Kvinder. Der indkom i Femaaret 480, helbrededes 22, døde 380¹⁾ og udskreves 171, saa at der ved Udgangen af 1885 laa tilbage 522, 253 Mænd og 269 Kvinder.

Spedalskhedens Form vil sees af Tabel 16, hvorefter der af 983 paa 4 Sygehuse behandlede Tilfælde vare 518 med den tuberkuløse, 438 med den anæsthetiske og 27 med blandet Form.

Af 380 Døde i Femaaret vare 215 Mænd og 165 Kvinder. De fleste Dødsfald indtraf i Juli (48) og Juni (40), de færreste i September (19). Se herom nærmere Tabel 17. Dødeligheden i Forhold til Antallet af Forpleiede var 11,5 0/0, til Antallet af forpleiede Mænd 13,1 0/0, af Kvinder 9,9 0/0.

Med tuberkuløs Spedalskhed døde i 4 Indretninger 218, hvilket svarer til en Dødelighed af 15,3 0/0 af de Forpleiede med den tuberkuløse Form; med den anæsthetiske Form døde i samme Stiftelser 122 og Dødeligheden var 8,4 0/0.

Den midlere Levealder var for 317 døde Spedalske 45,4 Aar, for 202 med den tuberkuløse Form 41,1 Aar, for 109 med den anæsthetiske 52,9 Aar, hos de øvrige var Formen blandet.

Sygdommens midlere Varighed var for 313 døde Spedalske 12,9 Aar, for 202 med den tuberkuløse Form 10,2 Aar og for 106 med den anæsthetiske 18,3 Aar. Jfr. forøvrigt Tabel 18.

¹⁾ Desuden døde en ikke Spedalsk.

Række II. *Tabel 15. Oversigt over Til- og Afgang af Spedalske i samtlige Indretninger 1881—1885.

Indretninger.	Belæg ved Udgangen af 1880.			Indkomne i Femaaret 1881—1885.			Tilsammen Behandlede.			Afgang i Femaaret 1881--1885.									Belæg ved Udgangen af 1885.			Af de Tilbage- liggende vare			
										Ved Helbredelse.			Ved Død.			Ved Hjemsendelse eller Overflyttelse til anden Indretning.						tuberkuløs Form.	anæstetisk Form.	uopg. eller blanded Form.	ikke spedalsk.
	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.							
Lungegaardshospitalet ...	69	¹⁾ 28	¹⁾ 41	79	42	37	148	70	78	17	7	10	32	11	21	34	21	13	65	31	34	33	28	4	(3)
St. Jørgens Hospital.	59	26	33	39	17	22	98	43	55	-	-	-	31	10	21	-	-	-	67	33	34	?	?	?	?
Pleiestiftelsen No. 1.	208	88	120	117	72	45	325	160	165	-	-	-	114	57	57	⁶⁾ 59	34	25	152	69	83	58	83	9	2
Reknæs Pleiestiftelse.	²⁾ 82	²⁾ 42	40	61	⁴⁾ 41	⁴⁾ 20	143	83	60	2	2	-	54	37	17	19	10	9	68	34	34	30	36	1	1
Reitgjærdets Pleiestiftelse	198	114	84	184	114	70	382	228	154	3	-	3	⁵⁾ 150	100	⁵⁾ 50	59	42	⁷⁾ 17	170	86	84	95	75	-	-
Tilsammen	³⁾ 616	298	³⁾ 318	480	286	194	1096	584	512	22	9	13	⁵⁾ 381	215	⁵⁾ 166	⁸⁾ 171	107	64	522	253	269	-	-	-	-

¹⁾ Ifølge forrige Beretning 27 Mænd, 42 Kvinder. ²⁾ Ifølge forrige Beretning 43 Mænd, 40 Kvinder, 83 tilsammen. ³⁾ Ifølge forrige Beretning 298 Mænd, 319 Kvinder, 617 tilsammen. ⁴⁾ Ifølge de i Beretningerne om Sundhedstilstanden i Norge, 1881—1885 trykte Tabeller er der indkommet 40 Mænd og 24 Kvinder; imidlertid angives Antallet af Tilbageiggende ved Udgangen af 1881 i Beretningen for samme Aar til 44 Mænd og 33 Kvinder, i Beretningen for 1882 til 45 Mænd og 32 Kvinder. For at bringe Overensstemmelse i Tabellen er der her antaget, at der er indkommet 41 Mænd og 20 Kvinder. ⁵⁾ Heri er medregnet en ikke spedalsk Kvinde, der døde i 1881 af Hjerneaffektion. ⁶⁾ Deraf i 1881 2; og i 1883: 1 ikke spedalsk Patient. ⁷⁾ Deraf i 1885: 1 ikke spedalsk Kvinde. ⁸⁾ Af disse bleve 133 hjemsendte og 38 oversendte til anden Indretning, nemlig henholdsvis: fra Pleiestiftelsen No 1: 35 og 24; fra Lungegaardshospitalet 27 og 7; fra Reknæs 13 og 6; fra Reitgjærdet 58 og 1.

Række II. *Tabel 16. Spedalskhedens Form paa Lungegaardshospitalet, Pleiestiftelsen No. I, Reknæs og Reitgjærdets Pleiestiftelser i Femaaret 1881—1885. ¹⁾

	Tilsammen Behandlede.	Deraf				
		tuberkuløs Form.	anæsthetisk Form.	blandet Form.	feilagtigt opført som Spedalsk.	uopgivet.
Tilbageliggende ved Udgangen af 1880 ..	557	263	271	13	5	5
Indkomne i 1881	112	60	48	4	-	-
— 1882	81	46	32	3	-	-
— 1883	72	38	29	3	2	-
— 1884	89	47	39	2	1	-
— 1885	87	64	19	2	2	-
Indkomne i Femaaret ..	441	255	167	14	5	-
Tilsammen Behandlede ..	998	518	438	27	10	5
Døde i Femaaret	350	218	122	9	1	-
Udgaade —	193	84	94	4	6	5
Tilbageliggende ved Udgangen af 1885 ...	455	216	222	14	3	-

¹⁾ For St. Jørgens Hospital mangler Opgave herom.

Række II. *Tabel 17. Døde Spedalske i Stiftelserne i Femaaret 1881—1885 maanedsvis.

	Tilsammen.	Mænd.	Kvinder.	Lungegaards- hospitalet.	St. Jørgens Hospital.	Pleie- stiftelsen No. I.	Reknæs.	Reitgjærdet.
Januar	32	16	16	4	3	5	3	17
Februar	33	21	12	5	3	10	5	10
Marts	22	13	9	4	1	7	4	6
April	26	14	12	2	2	12	5	5
Mai	39	22	17	5	1	13	6	14
Juni	40	24	16	3	4	14	3	16
Juli	48	28	20	4	4	15	11	14
August	37	26	11	2	5	9	5	16
September	19	7	12	-	1	4	2	12
October	34	19	15	-	2	9	5	18
November	22	12	10	-	1	9	2	10
December	27	13	14	3	3	7	3	11
Femaaret	¹⁾ 380	215	¹⁾ 165	32	¹⁾ 31	114	54	149
1881	88	56	32	3	5	29	16	35
1882	85	50	35	4	4	22	12	43
1883	73	39	34	6	7	23	8	29
1884	64	26	38	10	9	17	11	17
1885	¹⁾ 70	44	¹⁾ 26	9	¹⁾ 6	23	7	25

¹⁾ For 1 Død mangler Opgave om Maaneden.

Række II. *Tabel 18. Gjennemsnitligt Dødelighedsforhold Levealder, Sygdommens Varighed m. m. i Stiftelserne i 1881—1885.

	Dødelighed i % af de Forpleiedes Antal.						De Dødes										
							Midlere Levealder i Aar.			Sygdommens midlere Varighed i Aar.			Gjennemsnitsalder ved Udbrudet i Aar.			Opholdstid i Stiftelsen i Aar, før Dødenindtraf.	
	For begge Kjen.	Mænd.	Kvinder.	Tuberkuløs Form.	Anæsthetisk Form.	Blandet Form.	Alle.	Tuberkuløs Form.	Anæsthetisk Form.	Alle.	Tuberkuløs Form.	Anæsthetisk Form.	Alle.	Tuberkuløs Form.	Anæsthetisk Form.	Tuberkuløs Form.	Anæsthetisk Form.
Lungegaardshospitalet	7.4	5.6	8.8	8.5	6.1	8.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
St. Jørgens Hospital	8.9	6.0	11.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pleiestiftelsen for Spedalske No. 1	11.3	12.4	10.5	14.7	8.4	15.8	47.9	44.4	52.4	13.8	10.7	19.1	34.1	33.7	33.3	5.3	10.5
Reknæs Pleiestiftelse	12.7	15.9	8.8	17.4	8.5	-	49.3	44.8	58.3	14.3	12.8	17.3	35.0	32.0	41.0	-	-
Reitgjærdets Pleiestiftelse	13.6	17.1	9.6	17.2	9.3	-	41.9	37.8	51.2	11.8	9.0	17.9	30.1	28.8	33.3	3.5	6.5
I Gjennemsnit	11.5	13.1	9.9	15.3	8.4	11.8	45.4	41.1	52.9	12.9	10.2	18.3	32.5	30.9	34.6	-	-

Række II. Tabel 19. Opgave over fra hvilke Herreder de Spedalske vare, der henlaa i Stiftelserne ved Udgangen af 1885.

Id	1	Bergen	9
Smaalenenes Amt	1	Lærdal	7
Elverum	1	Aardal	3
Hedemarkens Amt	1	Aurland	3
Hadeland	1	Lyster	7
Lesje	1	Hafslo	2
Christians Amt	2	Sogndal	7
Arendal	1	Lekanger	2
Nedenæs Amt	5	Fresvik af Lekanger	1
Høle eller Fossand	1	Balestrand	1
Stavanger	2	Fjærland af Balestrand	1
Hetland	1	Vik	4
Rennesø	1	Evindvik	11
Jelse	1	Ladvik	7
Saude	1	Hyllestad	4
Skudesnæs	1	Askevold	14
Tysvær	1	Ytre Holmedal	13
Haugesund	4	Indre Holmedal	14
Stavanger Amt	13	Jølster	1
Fjælberg	2	Førde	17
Stordøen	1	Naustdal af Førde	13
Valestrand	1	Kinn	9
Finaas	9	Bremanger	3
Fitje	7	Vefring	1
Tysnæs	5	Selø	5
Kvindherred	1	Nordfjordeidet	1
Vikør	1	Daviken	7
Voss	3	Gloppen	5
Os	8	Indviken	4
Fuse	3	Stryn	2
Sund	4	Nordre Bergenhus Amt	169
Fane	1	Vanelven	1
Fjeld	8	Herø	3
Askøen	2	Ulvsten	1
Aarstad	1	Volden	2
Haus	2	Stranden	1
Hammer	1	Ørskog	1
Hosanger	1	Skodje	1
Herlø	4	Vestnæs	2
Manger	4	Aalesund	2
Lindaas	8	Borgund	4
Masfjorden	1	Molde	2
Søndre Bergenhus Amt	78	Bolsø	5
		Akerø	4
		Frænen	5

Række II. Tabel 19. (Forts.) Opgave over fra hvilke Herreder de
Spedalske vare, der henlaa i Stiftelserne ved Udgangen af 1885.

Gryten	4	Bindalen	2
Eid	2	Brønnø	2
Veø	2	Herø	1
Næsset	1	Tjøttø	4
Christianssund	2	Vefsen	1
Kvernæs	2	Næsne	1
Fredø	2	Hemnæs	3
Sundalen	1	Lurø	5
Tingvold	4	Rødø	4
Stangvik	1	Gildeskaal	7
Surendalen	1	Beieren	1
Eldø	5	Bødø	1
Aure	7	Kjerringø af Folden	3
	Romsdals Amt 68	Rørstad af Folden	1
		Stegen	2
Trondhjem	5	Hammerø	2
Børsen	2	Lødingen	2
Hiteren	9	Tysfjord	3
Frøien	5	Buksnæs	2
Hevne	4	Borge	3
Bjugn	3	Vaagen	4
Stadsbygden	4	Hadsel	9
Ørlandet	4	Øksnæs	3
Bjørnør	7	Dverberg	2
Aa af Aaffjord	6		Nordlands Amt 68
	Søndre Trondhjems Amt 49		
		Trondenæs	5
Frosten	2	Tranø	2
Leksviken	3	Berg	2
Levanger	1	Lenvik	4
Ytterøen	2	Balsfjorden	1
Inderøen	4	Tromsø	2
Sparbu	1	Tromsøundet	1
Beitstaden	5	Karlsø	1
Namsos	1	Skjærvø	1
Overhalden	2		Tromsø Amt 19
Fosnæs	4		
Flatanger	5	Loppen	2
Kolvereid	11	Øksfjord	2
Nærø	7		Finmarkens Amt 4
Lekø	1		
	Nordre Trondhjems Amt 49		

Række II. *Tabel 20. Rosen i Femaaret 1881—1885. ¹⁾

	Femaaret.	Januar.	Februar.	Marts.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	August.	September.	Oktober.	November.	December.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.
Lungegaardshospitalet	46	3	6	6	7	5	3	2	1	3	3	2	5	-	
Pleiestiftelsen for Spedalske No. 1 ²⁾	72	1	1	2	-	2	35	4	-	2	5	17	1	32	31
Reitgjærdets Pleiestiftelse	153	9	5	24	23	15	13	12	12	10	15	7	8	88	65
Tilsammen	271	13	12	32	30	22	51	18	13	15	23	26	14	120	96

¹⁾ For St. Jørgens Hospital og Reknæs Pleiestiftelse mangler saadan Opgave.

²⁾ For 2 mangler Opgave over Tid, for 9 over Kjøn.

Tabel 19 giver en Opgave over fra hvilke Herreder de Spedalske vare, der henlaa i Indretningerne ved Udgangen af 1885.

Tabel 20 giver en Oversigt over Rosens Optraeden maanedsviis paa 3 af Indretningerne. Ifølge Tabellen forekom der paa disse ialt 271 Tilfælde, de fleste (51) i Juni. Med Hensyn til de enkelte Aar henvises til de specielle Tabeller for Indretningerne.

Antallet af Forpleiningsdage og dagligt Middelbelæg vil sees af Tabel 21.

Tabel 22 giver en Oversigt over Udgifter ved 4 af Stiftelserne.

Række II. *Tabel 2I. Antal af Forpleiningsdage og dagligt Middelbelæg i Indretningerne. ¹⁾

	Alle 4 Sygehuse.		Lungegaards-hospitalet.		Pleiestiftelsen No. 1.		Reknæs Pleiestiftelse.		Reitgjærdets Pleiestiftelse.	
	Antal Forpleiningsdage.	Dagligt Middelbelæg.	Antal Forpleiningsdage.	Dagligt Middelbelæg ²⁾ .	Antal Forpleiningsdage.	Dagligt Middelbelæg.	Antal Forpleiningsdage.	Dagligt Middelbelæg.	Antal Forpleiningsdage.	Dagligt Middelbelæg ²⁾ .
1859	-	-	-	-	93 727	257	-	-	-	-
1860	-	-	-	-	99 276	271	-	-	-	-
1861	-	-	-	-	98 576	270	-	100	-	136
1862	-	-	-	-	88 408	242	34 954	96	65 747	180
1863	-	-	-	-	92 200	252	38 393	105	71 032	195
1864	-	-	-	-	98 582	270	43 393	119	75 608	207
1865	-	-	-	-	1 000 090	274	45 292	124	77 680	213
1866	-	-	-	-	99 505	273	46 236	127	80 915	222
1867	-	-	-	-	99 352	272	48 169	132	81 649	224
1868	-	-	-	-	99 541	273	49 008	134	81 421	222
1869	-	-	-	-	98 238	269	47 938	131	82 662	226
1870	-	-	-	-	94 841	260	51 129	140	83 107	228
1871	-	-	-	-	89 045	243	49 808	136	82 048	225
1872	-	-	-	-	91 015	249	47 229	129	77 975	214
1873	-	-	-	-	88 981	244	42 689	118	71 157	193
1874	-	-	-	-	86 982	238	⁴⁾ 40 634	112	67 901	186
1875	-	-	-	-	80 128	220	42 092	115	63 781	175
1876	-	-	-	-	78 194	214	⁴⁾ 43 216	118	64 105	175
1877	206 063	564	20 397	56	79 613	218	⁴⁾ 40 173	110	65 880	180
1878	203 182	557	23 231	64	78 095	214	⁴⁾ 37 084	102	64 772	177
1879	199 111	546	22 929	63	77 173	211	33 730	92	65 279	179
1880	²⁾ 202 592	554	27 030	74	73 656	201	⁴⁾ 29 700	82	72 206	198
1881	²⁾ 195 418	535	27 418	75	66 631	184	27 523	75	73 846	202
1882	²⁾ 177 652	487	26 134	71	63 493	174	25 710	70	62 315	171
1883	²⁾ 173 954	477	28 425	³⁾ 78	59 599	163	25 503	70	60 427	165
1884	²⁾ 164 959	452	25 201	³⁾ 69	55 696	153	23 488	64	60 574	166
1885	²⁾ 164 151	450	25 237	³⁾ 69	53 166	146	24 749	68	60 999	167

¹⁾ For St. Jørgens Hospital mangler saadan Opgave. ²⁾ For Budgetaaret; altsaa fra 1ste Juli 1880 til 30te Juni 1881 osv. ³⁾ Iberegnet de for andre Sygdomme Behandlede. ⁴⁾ Dagene ere fradragne for dem, der med Tilladelse opholdt sig midlertidigt i Hjemmet.

Række II. *Tabel 22. Oversigt over Udgifterne ved Lungegaardshospitalet og de 3 Stiftelser for Spedalske i Budgetaarene 1881—1886. ¹⁾

Budgetaaret fra 1ste Juli til 30te Juni.	Samlede Udgifter.										Udgift for hver Spedalsk i Døgnet, i Øre.				
	Tilsammen for de 4 Indret- ninger.		Lungegaards hospitalet ²⁾ .		Pleiestiftelsen for Spedalske No. 1.		Reknæs Pleiestiftelse.		Reitgjærdets Pleiestiftelse.		Tilsam- men for de 4 Indret- ninger.	Lunge- gaards hospi- talet.	Pleie- stiftelsen for Spedalske No. 1.	Reknæs Pleie- stiftelse.	Reitgjær- dets Pleie- stiftelse.
	Kroner.	Øre.	Kroner.	Øre.	Kroner.	Øre.	Kroner.	Øre.	Kroner.	Øre.					
1881—1882	173 093	61	29 653	03	55 855	51	31 185	73	56 399	34	381,7	108,2	83,8 ^{*)}	113,3	76,4
1882—1883	168 763	82	35 527	55	53 622	85	29 462	87	50 150	55	415,5	136,0	84,5	114,6	80,4
1883—1884	166 869	55	34 811	68	51 521	92	30 401	98	50 133	97	411,0	122,5	86,4	119,2	82,9
1884—1885	166 946	89	34 284	80	50 784	64	31 864	09	50 013	36	445,3	136,0	91,2	135,6	82,5
1885—1886	161 009	06	35 080	49	48 921	07	30 550	76	46 456	74	430,5	139,0	92,0	123,4	76,1
I Gjennemsnit aarlig.	167 336	59	33 871	51	52 141	20	30 693	09	50 630	79	417,6	128,3	87,6	121,2	79,6

¹⁾ Heri er medregnet Udgifter til Tjenernes Bospising. ²⁾ Indtægten af de Hudsyge, som have været forpleiede paa Hospitalet, er fratrukket.

B. Oversigt over de enkelte Indretningers Virksomhed i Femaaret.

a) Lungegaardshospitalet.

Over Kur- og Pleieafdelingernes Virksomhed giver nedenstaaende Tabel 25 særskilt Oversigt. (Se Side 48 og 49).

Tabel 23 giver en Oversigt over de foretagne chirurgiske Operationer. Spedalskhedens Form vil sees af Tabel 24.

Det daglige Gjennemsnitsbelæg¹⁾ var i Middeltal for Femaaret 72,5. Forpleiningsdagens samlede Antal var for Budgetaarene 1ste Juli 1881—30te Juni 1886: 132 415 eller 26 483 i Gjennemsnit aarligt.

17 Spedalske udskreves som helbredede, 3 af den tuberkuløse og 14 af den anæsthetiske Form.

Følgende Tabel viser Forekomsten af Rosen maanedsviis. (Tabel 26. Se Side 50).

De Dødes Antal og Dødsfaldenes Fordeling paa hver Maaned vil sees af Tabel 27, (Se Side 50).

Tabel 28 giver en Oversigt over de specielle Dødsaaarsager. (Se Side 51).

Den aarlige Dødsprocent, beregnet efter de forpleiede Spedalskes Antal har i Gjennemsnit været 7,4 %/o, for Mænd 5,6 %/o og for Kvinder 8,8 %/o, for den tuberkuløse Form 8,5 %/o og for den anæsthetiske 6,1 %/o.

Udgifterne til Medikamenter, Bøger og Instrumenter vil sees af Tabel 29.

For andre Sygdomme end Spedalskhed behandlede tilsammen 48, hvoraf 4 laa tilbage fra 1880, 5 indkom i 1881, 4 i 1882, 6 i 1883, 20 i 1884 og 9 i 1885, tilsammen 44. Der udgik 45 og 3 laa tilbage ved Udgangen af 1885.

Det samlede Antal Forpleiningsdage og Forpleiningsdage for Syphilis udgjorde henholdsvis i Femaaret 132 950 og 4 180. (Se Tabel 30).

Forøvrigt henvises til Overlæge Danielssens Beretninger om Lungegaardshospitalets Virksomhed i Treaaret 1880—1882 og i Treaaret 1883—1885, hvilke ere optagne i Norsk Magazin for Lægevidenskaben, henholdsvis 3. Række XIII, S. 775—809 og 4. Række I. S. 613—637.

¹⁾ Opgaven gjælder for de Spedalske og de for andre Sygdomme Behandlede tilsammen tagne.

Række II. *Tabel 23. Chirurgiske Operationer.

	Indikation.	Til- sammen.	1881.	1883.	1884.	1885.
Amputatio humeri	Gangræn	1		-	-	1
Exarticulatio phalangis	Necrosis	3	-	-	-	3
Resectio ossium carpi	Caries	1		-	-	1
Resectio oss. metatarsi	Necrosis	4	-	-	1	3
Nekrotomi		1	-	1	-	-
Udskrabning	Ben- og Led- lidelser	3	-	-	3	-
Udskrabning	Suppuration af Glandler	3	-	-	-	3
Amputatio uvulæ	Knudeafsæt- ning	1	-	-	-	1
Tracheotomi		3	-	-	2	1
Strækning af Ulnarnerven		3	3	-	-	-
Operation for Ectropium og Lagophthalmos		3	-	3	-	-
Keratomi	Knuder i Cor- nea	2	1	1	-	-
Iridectomi	Synechia po- sterior	3	1	1	1	-
		31	5	6	7	13

Række II. *Tabel 24. Spedalskhedens Form hos de paa Lunge-
gaardshospitalet i Femaaret 1881—1885 Behandlede.

	Af Spe- dalske til- sammen.	Deraf		Blandet Form.
		tuber- kuløs Form.	anæsthe- tisk Form.	
Tilbageliggende ved Aarets Udgang	69	24	39	6
Indkomne i 1881	18	7	10	1
— - 1882	15	9	5	1
— - 1883	12	7	5	-
— - 1884	23	11	12	-
— - 1885	11	6	4	1
Indkomne i Femaaret	79	40	36	3
Tilsammen Behandlede	148	64	75	9
Døde i Femaaret	32	16	13	3
Udgaede i Femaaret	51	15	34	2
Tilbageliggende ved Udgangen af 1885	65	33	28	4

Række II. *Tabel 25. Sygeliste for Lunge-

Sygdom.	Tilbage- liggende fra 1880.			Indkomne i Femaaret 1881--1885.			Tilsammen Behandlede i Femaaret 1881--1885.			Udgaede		
										Helbredede.		
	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Kurafdelingen.												
Elephantiasis tuberculosa	10	6	16	6	9	15	16	15	31	1	2	3
— anæsthetica	10	17	27	13	11	24	23	28	51	6	7	13
— tuberculo- anæsthetica	2	1	3	1	-	1	3	1	4	-	-	-
Tilsammen	22	24	46	20	20	40	42	44	86	7	9	16
Syphilis primaria	-	-	-	1	2	3	1	2	3	1	1	2
Secundaria	-	-	-	7	7	14	7	7	14	7	7	14
Tertiaria	-	-	-	3	5	8	3	5	8	3	5	8
Urethritis	-	-	-	-	1	1	-	1	1	-	1	1
Epididymitis	-	-	-	1	-	1	1	-	1	1	-	1
Eczema	1	-	1	3	2	5	4	2	6	2	-	2
Favus	-	1	1	-	2	2	-	3	3	-	3	3
Herpes tonsurans	1	1	2	-	-	-	1	1	2	1	1	2
Lupus	-	-	-	-	3	3	-	3	3	-	3	3
Prurigo	-	-	-	1	-	1	1	-	1	-	-	-
Ulcus cruris	-	-	-	1	-	1	1	-	1	-	-	-
Morbus nullus	-	-	-	-	5	5	-	5	5	-	5	5
Tilsammen	2	2	4	17	27	44	19	29	48	15	26	41
Pleieafdelingen.												
Elephantiasis tuberculosa ¹⁾	3	5	8	12	12	24	15	17	32	-	-	-
— anæsthetica ²⁾	3	9	12	8	3	11	11	12	23	-	1	1
— tuberculo- anæsthetica ³⁾	-	3	3	2	2	4	2	5	7	-	-	-
Tilsammen	6	17	23	22	17	39	28	34	62	-	1	1
Begge tilsammen	30	43	73	59	64	123	89	107	196	22	36	58

¹⁾ Uoverensstemmelsen mellem Antallet af Behandlede og Summen af Udskrevne Udgang 3 Mænd, 4 Kvinder, tilsammen 7; i Listen for 1882 som tilsammen ved Aarets af Behandlede og Summen af Udskrevne + Tilbageiggende kommer af, at der i Listen for 1882 som tilsammen ved Aarets Begyndelse 2 Mænd, 11 Kvinder, tilsammen 13; + Tilbageiggende kommer af, at der i Listen for 1881 staar som tilbageiggende ved Aarets Begyndelse 1 Mand, 3 Kvinder, tilsammen 4, hvilket altsaa ikke forandrer Hovedsummerne: Gange Eclampsii, hvorfor hun blev overflyttet til Byens Sygehus.

gaardshospitalet for Femaaret 1881—1885.

i Femaaret 1881—1885.						Døde i 1881—1885.			Tilbageiggende ved Femaarets Slutning. Udgang af 1885.			Af de Indkomne vare			
I Bedring.			Uhelbredede.			M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	Mandkj.		Kvindkj.	
M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.							Børn	Vox.	Børn	Vox.
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
-	-	-	1	1	2	4	2	6	10	10	20	1	5	1	8
3	3	6	5	4	9	2	5	7	7	9	16	1	12	-	11
1	-	1	1	-	1	1	1	2	-	-	-	-	1	-	-
4	3	7	7	5	12	7	8	15	17	19	36	2	18	1	19
-	-	-	-	1	4) 1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	4	1	6
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	5
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
-	-	-	1	2	3	-	-	-	1	-	1	1	2	-	2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3
-	-	-	1	3	4	-	-	-	3	-	3	4	13	5	22
-	-	-	7	3	10	4	6	10	5	8	13	-	12	3	9
-	-	-	3	2	5	-	6	6	7	5	12	-	8	-	3
-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	2	4	-	2	-	2
-	-	-	10	5	15	4	13	17	14	15	29	-	22	3	14
4	3	7	18	13	31	11	21	32	34	34	68	6	53	9	55

+ Tilbageiggende kommer af, at der i Listen for 1881 staar som tilbageiggende ved Aarets Begyndelse 4 Mænd, 4 Kvinder; tilsammen 8. ²⁾ Uoverensstemmelsen mellem Antallet 1881 staar som tilbageiggende ved Aarets Udgang 3 Mænd, 9 Kvinder, tilsammen 12; i Listen ³⁾ Uoverensstemmelsen mellem Antallet af Behandlede og Summen af Udskrevne Udgang, 1 Mand, 5 Kvinder, tilsammen 6; i Listen for 1882 som tilsammen ved Aarets 7 Mænd, 18 Kvinder, tilsammen 25. ⁴⁾ Hun var svanger i 5te Maaned og fik gjentagne

Række II. *Tabel 26. Rosen paa Lungegaardshospitalet i 1881—1885.

Aar.	Januar.	Februar.	Marts.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	August.	September.	Oktober.	November.	December.	Tilsammen.
1881	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	4
1882	-	-	1	1	-	1	1	-	1	-	-	2	7
1883	1	2	5	-	-	1	-	-	-	-	1	1	11
1884	1	1	-	1	-	-	1	1	-	-	-	1	6
1885	-	3	-	5	5	1	-	-	2	2	-	-	18
Femaaret	3	6	6	7	5	3	2	1	3	3	2	5	46

Række II. *Tabel 27. Døde i Lungegaardshospitalet i Femaaret 1881—1885.

	Til- sam- men.	1881.		1882.		1883.		1884.		1885.	
		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Januar	4	-	1	-	1	-	1	-	1	-	-
Februar	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 2
Marts	4	-	-	-	-	-	-	1	2	-	1
April	2	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-
Mai	5	-	-	-	1	-	-	1	1	1	1
Juni	3	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-
Juli	4	1	-	-	1	-	1	-	1	-	-
August	2	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-
September	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oktober	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
November	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
December	3	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-
Tilsammen	32	2	1	-	4	1	5	4	6	5	4

Række II. *Tabel 28. Specielle Dødsårsager paa Lungegaardshospitalet 1881—1885.

Diphtheritis et Tuberc. pulmon.	1	Nephrit, Morbus Brightii	3
Apoplexia cerebri	1	Oedema glottidis, Stenosis laryngis, Suffocatio	4
Meningitis	1	Tuberculosis	6
Epilepsi	1	Pleuritis tuberculosa	1
Amyloiddegeneration af de indre Organer	5	Tuberculosis canalis intestinalis	1
Gangræn, Pyæmi	2	Peritonitis	1
Marasmus	5		32

Række II. *Tabel 29. Medicinalkonto for Femaaret 1881—1885.

Aar.	Samlet Medicinalkonto.		Til Bøger og Instrumenter.		Til Medikamenter.	
	Kroner.	Øre.	Kroner.	Øre.	Kroner.	Øre.
1881	2 840	86	1 774	90	1 065	96
1882	2 929	85	1 627	21	1 302	64
1883	2 823	84	2 132	91	690	93
1884	3 043	61	2 082	46	961	15
1885	2 876	38	1 762	91	1 113	47
Tilsammen	14 514	54	9 380	39	5 134	15
I Gjennemsnit	2 902	91	1 876	08	1 026	83

Række II. *Tabel 30. Forpleiningsdage paa Lungegaardshospitalet.

Aar.	Det samlede Antal Forpleiningsdage udgjorde: ¹⁾	Forpleiningsdage for Syphilis beløb sig til:
1881	27 105	112
1882	26 708	913
1883	27 166	357
1884	27 209	2 191
1885	24 762	607
Tilsammen	132 950	4 180

¹⁾ for alle Sygdomme.

b) St. Jørgens Hospital.

* Om Hospitalets Virksomhed henvises til Tabellerne 15, 17, 18 (S. 38 til 40) i den almindelige Oversigt.

De Dødes Antal og Dødsfaldenes Fordeling paa hver Maaned vil sees af nedenstaaende Tabel.

Række II. Tabel 31. Fortegnelse over Døde i St. Jørgens Hospital i Femaaret 1881—1885 maanedvis.

Maaned.	Til- sam- men.	1881.		1882.		1883.		1884.		1885.	
		Mand.	Kvinde.	Mand.	Kvinde.	Mand.	Kvinde.	Mand.	Kvinde.	Mand.	Kvinde.
Januar	3	-	-	-	-	1	-	-	2	-	-
Februar	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Marts	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
April	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Mai	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Juni	4	-	-	1	-	-	-	1	1	-	1
Juli	4	-	1	-	-	-	1	-	2	-	-
August	5	-	-	-	-	1	1	-	1	2	-
September	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Oktober	2	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-
November	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
December	3	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-
	¹⁾ 30	2	3	1	3	3	4	2	7	2	3

¹⁾ For en Kvinde i 1885 mangler Opgave over Maaned.

c) Pleiestiftelsen for Spedalske No. 1.

(Efter Stiftelsens Læge Nicolls Beretninger for de enkelte Aar).

I andet Halvaar 1881 forekom af og til Diarrhoe, men Sundhedstilstanden var i det hele meget god. Ogsaa i 1882—1883 var Sundhedstilstanden god; i 1882 forekom af epidemiske Sygdomme kun Rosen samt lettere katarrhalske Tilfælde. En Mand fik Icterus. I 1883 forekom af epidemiske Sygdomme Rosen og 5 Tilfælde af Skjørbug hos 2 Mænd og 3 Kvinder. I 1884 forekom af Rosen kun et Par lettere Tilfælde; derimod optraadte akute Diarrhoer temmelig hyppigt om Sommeren og Høsten og endte i 4 Tilfælde dødeligt. I 1885 var Sundhedstilstanden paa Grund af en i Sommer- og Høstmaanederne forekommende Rosenepidemi mindre god. Af 43 Angrebne døde 6. Af Skjørbug forekom 5 Tilfælde, 1 i Marts, 2 i April, 1 i Mai og 1 i Juni hos 3 Mænd og 2 Kvinder. Diarrhoer og katarrhalske Sygdomme optraadte kun sporadisk og mindre hyppigt end sædvanligt.

Af Operationer foretoges, foruden de næsten daglig forekommende Borttagelser af kariøse Ben i Hænder og Fødder, følgende:

Række II. *Tabel 32. Operationer paa Pleiestiftelsen for Spedalske No. 1.

	Til- sam- men.	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.
Amputatio cruris	7	2 ¹⁾	3	1	-	1
— digiti	2	-	-	-	-	2
Exstirpatio lipomatis	1	-	1	-	-	-
Tracheotomia	8	1	1	2	1	3
Iridectomia	12	-	2	1	4 ²⁾	5
Tilsammen	30	3	7	4	5	11 ³⁾

¹⁾ En Kvinde, som blev amputeret paa Grund af Gangræn, aborterede strax efter Amputationen og døde. ²⁾ Samtlige foretagne for de hos tuberkuløse Spedalske hyppig forekommende Iridocycliter og stedse med gunstigt Resultat. ³⁾ Alle med heldigt Udfald.

Spedalskhedens Form vil sees af Tabel 33.

Række II. *Tabel 33. Spedalskhedens Form hos de paa Pleie-
stiftelsen No. 1 i Femaaret 1881—1885 Behandlede.

	Til- sammen.	Tuber- kuløs Form.	Anæsthe- tisk Form.	Blandet Form.	Feilagtigt opførte som Spedal- ske.
Tilbageliggende vedUdgangenaf1880	208	85	113	7	3
Indkomne i 1881	21	12	6	3	-
— - 1882	27	10	15	2	-
— - 1883	18	11	4	2	1
— - 1884	23	10	10	2	1
— - 1885	28	23	3	1	1
Indkomne i Femaaret	117	66	38	10	3
Tilsammen Behandlede	325	151	151	17	6
Døde i Femaaret	114	63	45	6	-
Udgaaede i Femaaret	59	30	23	2	4
Tilbageliggende vedUdgangenaf1885	152	58	83	9	2

Det daglige Gjennemsnitsbelæg var i Middeltal for Femaaret 163,5 og har stadigt aftaget fra 184 i 1881 til 146 i 1885. Forpleiningsdagens samlede Antal var for Budgetaarene 1ste Juli 1881—30te Juni 1886: 298 585 eller 59 717 i Gjennemsnit aarligt.

Af de 59 Udgaaede, 34 af Mandkjøn og 25 af Kvindekjøn, bleve 4 Mænd og 3 Kvinder overflyttede til anden Stiftelse, 9 Mænd og 15 Kvinder afreiste med Tilladelse, 20 Mænd og 7 Kvinder uden Tilladelse, og 1 Mand udvist paa Grund af Løstgighed.

De Dødes Antal og Dødsfaldenes Fordeling paa hver Maaned i Femaaret vil sees af Tabel 34 (se næste Side).

Tabel 35 (se næste Side) giver en Oversigt over de specielle Døds-
aarsager.

Den aarlige Dødsprocent, beregnet efter de Forpleiedes Antal, har varieret mellem 9,0% og 12,7% (i 1885) og i Gjennemsnit været 11,3%. For Mænd har den varieret mellem 7,0% og 16,7% (i 1884) og gjennemsnitlig været 12,4%; for Kvinder varieret mellem 8,8% og 11,2% og gjennemsnitlig været 10,5%. Den aarlige Dødsprocent af den tuberkuløse Form har i Gjennem-

Række II. *Tabel 34. Døde i Pleiestiftelsen No. 1 i Femaaret
1881—1885 maanedsviis.

	Til- sam- men.	1881.		1882.		1883.		1884.		1885.	
		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Januar	5	2	-	-	1	1	1	-	-	-	-
Februar	10	-	1	2	1	1	1	2	-	1	1
Marts	7	-	2	-	1	1	1	-	-	2	-
April	12	2	1	1	2	-	2	1	-	2	1
Mai	13	3	-	1	1	1	2	1	2	2	-
Juni	14	-	2	1	1	-	1	-	1	5	3
Juli	15	2	1	1	-	2	-	1	4	2	2
August	9	2	1	1	1	2	-	-	1	-	1
September	4	-	1	-	1	1	1	-	-	-	-
Oktober	9	3	1	-	1	1	1	1	1	-	-
November	9	1	3	2	2	-	-	-	1	-	-
December	7	1	-	-	1	1	2	-	1	1	-
Aaret	114	16	13	9	13	11	12	6	11	15	8

Række II. *Tabel 35. Nærmere Dødsårsager.

Amputatio cruris	2	Morbus Brightii et Nephritis	4
Apoplexia cerebri	1	Hæmorrhagia uteri	1
Bronchitis	1	Marasmus	22
Cancer hepatis	1	Oedema pulmonum	1
Cancer ventriculi	2	Suffocatio	2
Caries vertebr. lumbal.	1	Peritonitis	1
Necrosis	1	Perityphlitis	2
Diarrhoea	5	Phthisis	8
Erysipelas	7	Pleuritis	3
Phlegmone	2	Pneumonia	1
Gangræna	7	Scorbutus	1
Gastritis chronica	2	Causæ non determinatæ	29
Ulcus ventriculi	1		
Hydrops	6		114

Række II. *Tabel 36. Rosen i Pleiestiftelsen for Spedalske No. 1
1859—1885.

Aar ¹⁾	Antal for det hele Aar.	Af disse ere komne under Behandling i Maanederne:												Antal af Døde.
		Januar.	Februar.	Marts.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	August.	September.	Oktober.	November.	December.	
1859	31	4	3	1	1	8	2	-	3	6	2	-	1	-
1860	79	1	6	5	6	-	6	33	19	-	-	-	3	29
1861	32	1	1	3	6	4	-	2	7	3	1	2	2	-
1862	18	1	5	1	1	-	-	3	-	1	1	3	2	-
1864	22	2	-	-	5	-	3	1	-	4	2	3	2	-
1865	40	2	2	1	3	1	-	3	5	3	6	13	1	-
1866	51	1	1	2	3	-	-	-	4	3	14	16	7	-
1867	30	2	4	3	6	-	2	-	-	2	7	1	3	-
1868	22	1	3	2	-	1	3	5	1	-	1	2	3	-
1870	11	1	-	1	3	1	2	2	-	-	1	-	-	-
1871	30	3	1	-	2	-	-	10	10	1	1	2	-	-
1872	5	-	2	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-
1873	7	-	3	1	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-
1874	14	-	3	-	4	5	1	-	-	1	-	-	-	-
1875	23	3	11	-	1	8	-	-	-	-	-	-	-	-
1876	24	-	2	10	2	2	-	-	1	-	3	1	3	1
1877	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
1879	8	2	3	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-	-
1881	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-
1882	²⁾ 7	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	6	-	-
1883	15	1	1	2	-	1	2	1	-	2	2	2	1	-
1885	43	-	-	-	-	-	33	3	-	-	3	4	-	-
Tils.	521	27	51	32	44	34	56	63	51	26	45	62	30	30

¹⁾ For 1863 og 1869 mangler Opgave; i 1878 forekom et yderst ringe Antal, i 1880 et Par Tilfælde, i 1884 2 Tilfælde, forøvrigt mangler nærmere Opgave.

Række II. *Tabel 37. Feber med eller uden Knudeudbrud i Pleie-
stiftelsen for Spedalske No. 1 1859—1879.

Aar ¹⁾ .	Antal for det hele Aar.	Af disse ere komne under Behandling i Maanederne:												Antal af Døde.
		Januar.	Februar.	Marts.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	August.	September.	Oktober.	November.	December.	
1859	119	10	15	6	4	5	8	23	15	7	11	7	8	-
1860	65	7	7	8	6	3	14	13	-	2	2	1	2	-
1861	34	6	2	9	3	5	1	2	-	3	-	3	-	-
1862	69	3	2	10	3	12	10	1	10	6	7	2	3	-
1864	40	3	6	5	-	2	4	-	-	9	3	6	2	-
1865	25	2	4	2	3	4	4	1	2	2	-	-	1	-
1866	12	1	3	2	1	-	2	-	1	-	1	1	-	-
1867	11	1	-	1	2	-	1	2	1	2	-	1	-	-
1868	21	1	2	3	-	5	5	-	-	2	-	2	1	-
1870	29	1	2	4	3	3	4	3	1	1	3	3	1	-
1871	17	-	-	-	-	1	4	7	2	2	-	1	-	-
1872	20	-	-	-	5	-	2	-	1	8	1	1	2	-
1873	22	-	3	2	5	3	1	-	1	2	2	2	1	-
1874	18	3	3	3	3	2	-	-	-	1	3	-	-	-
1875	10	2	2	1	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-
1876	10	-	1	6	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-
1877	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	1
1879	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Tils.	529	41	52	63	42	47	61	53	34	47	35	33	21	1

¹⁾ For 1863 og efter 1879 mangler Opgave; i 1869 forekom 19 Tilfælde, i 1878 et yderst ringe Antal.

snit været 14,7 % og af den anæsthetiske Form 8,4. For samtlige 114 Døde var Middellevæaldren ¹⁾ . . . . . 47,9 Aar.
 For 4 er Sygdommens midlere Varighed ikke opgivet, for de øvrige
 110 var den . . . . . 13,8 «

Altsaa Gjennemsnitsalderen ved Sygdommens Udbrud . . . . . 34,1 Aar.

For 63 Døde af den tuberkuløse Form var Middellevæaldren 44,4 Aar, Sygdommens Varighed 10,7 Aar, Gjennemsnitsalderen ved Sygdommens Udbrud altsaa 33,7 Aar; for 45 Døde af den anæsthetiske Form var Middellevæaldren 52,4 Aar, Sygdommens Varighed er opgivet for 42 og var gjennemsnitlig 19,1, Gjennemsnitsalderen ved Sygdommens Udbrud bliver derefter 33,3 Aar. Middelvarigheden af Opholdstiden i Stiftelsen var for den tuberkuløse Form 5,3 Aar og for den anæsthetiske 10,5 Aar. Af Syge med blandet Form døde 6 i en Gjennemsnitsalder af 51,8 Aar; Sygdommens Varighed var for 5 i Gjennemsnit 8,4 Aar, Opholdstiden i Gjennemsnit 2 Aar.

Om Middellevæaldren og Sygdommens Varighed hos de Lemmer, som ere døde i Pleiestiftelsen i Aarene 1857—1886 meddeler Stiftelsens Læge følgende: «Da Aarsberetningerne før 1868 ikke give nogen Oplysning om disse Forhold, har jeg været nødt at ty til Indlemmelsesprotokollen, men da denne har været ført mindre nøiagtig, vil Opgaverne for Middellevæaldren og Sygdommens Middelvarighed for Aarene før 1868 heller ikke blive særdeles paalidelige.

I Aarene 1857—1868 er der i Pleiestiftelsen for Spedalske død 185 Mænd og 181 Kvinder lidende af tuberkuløs og blandet Spedalskhed samt 26 Mænd og 24 Kvinder lidende af samme Sygdoms anæsthetiske Form.

Middellevæaldren for disse 185 tuberkuløse og tubercul. & anæsth. Mænd var 35,00 Aar og for de af samme Sygdom lidende 181 Kvinder 37,86 Aar; for de 26 af anæsthetisk Spedalskhed lidende Mænd 42,77 Aar og for de 24 anæsthetiske Kvinder 47,00 Aar.

Sygdommens Middelvarighed var for 174 Døde, af Elephant. tubercul. og Elephant. tubercul. & anæsth. lidende Mænd, 8,59 Aar og for 174 af samme Sygdom lidende Kvinder 9,60 Aar. For 24 døde, af Elephant. anæsth. lidende Mænd, 10,92 og for 23 af samme Sygdom lidende Kvinder 18,00 Aar. For 18 tuberkuløse og 3 anæsthetiske paa Pleiestiftelsen døde Spedalske er ingen Sygdomsvarighed opgivet. For Aarene fra 1868 til og med 1886 foreligger i Aarsberetningerne nøiagtigere Opgave over disse Forhold, dog ikke Angivelse særskilt for Mænd og Kvinder. I disse Aar er der død 386 af knudet og af blandet Form lidende Lemmer med en Middellevæalder af 40,32 Aar og 142 af anæsthetisk Form lidende med en Middellevæalder af 52,15 Aar. Sygdommens Middelvarighed var for 381 døde af knudet og blandet Form lidende 10,43 Aar og for 144 døde af anæsthetisk Form lidende

¹⁾ Da de absolute Tal ikke ere opgivne, er denne og de i det Følgende opførte Middelverdier beregnet efter de for de enkelte Aar opgivne Middelverdier. Det samme gjælder de øvrige Stiftelser.

Lemmer 18.75 Aar. De Syges Angivelse af sin Alder er i Regelen temmelig nøiagtig, derimod svigter deres Hukommelse dem ofte, naar de skulle besvare Spørgsmaalet om Sygdommens Varighed. Jeg antager dog, at Feilene, naar der som her arbeides med større Tal, nogenlunde vil hæve hverandre, saa at det endelige Resultat ikke vil være saa langt fra det rette.

Til Oplysning om Forekomst af Rosen i Aarene 1859—1885 hidsættes foranstaaende Tabel 36, Side 56.

Til Oplysning om Forekomsten af Feber med eller uden Knudeudbrud for Aarene 1859—1879 hidsættes foranstaaende Tabel, Tabel 37 Side 57.

---

d) Reknæs Pleiestiftelse¹⁾.

(Efter Forstander og Læge E. Kaurins Beretninger for de enkelte Aar).

Sundhedstilstanden har, naar man ser bort fra de almindelige Symptomer, i Femaaret været meget god. I Marts til Mai 1881 var dog katarrhalske Tilfælde temmelig udbredte.

Af Rosen har Aar og andet kun forekommet et Par Tilfælde af let og forbigaaende Beskaffenhed. Det anføres, at Sygeværrelserne ofte oppudses og overmales, Ventilationen er god, Værelserne høie og luftige og al Overfyldning af Syge paa Stuerne kan undgaaes.

Før omtalte Spedalske. I Beretningen for 1881 hedder det, at den i Beretningen for 1879 nævnte J. P. J. Hals's Almenbefindende var bleven bedre, men hans Tilstand forøvrigt uforandret; hos Rîse Johanne M. Standal gjorde Sygdommen stadige Fremskridt. Karl Thoresen Aarø (jfr. Beretning for 1873, S. 23) udgik helbredet 30te Juni 1882.

Aarsagsforholde hos de Indkomne. Med Hensyn til mulig Smitte udhæves følgende Tilfælde: Ole Knudsen Ersnæs blev optagen 4de September 1881, lidende af den tuberkuløse Form med talrige store Ulcera. Der skal ikke være Spedalske i hans Familie. Sygdommen begyndte for 12 Aar siden. I nogle og sexti Aarene delte han i flere Aar Seng med sin Medtjener Even Knudsen Toven, der indkom paa Pleiestiftelsen 20de September 1869 med tuberkuløs ulcererende Form og døde sammesteds 6te Juli 1870. Da man opdagede, at Even var spedalsk, fik han en anden Seng. Ole havde 2 Sødskende, der begge ere friske, disse laa aldrig i Seng med Even. — Jens Arnesen Aandal indkom i 1883. Der er ingen Spedalske i hans Familie, han har 12 friske Sødskende, han vil ei have havt Omgang med Spedalske. For 7 Aar siden købte han og brugte daglig en gammel Frak efter en afdød Spedalsk; samme Aar brød Sygdommen ud hos ham. — En i 1884 indkommen 16 Aar gammel Gut har friske Forældre, men en spedalsk Morbroder, i hvis Hus han opholdt sig fra sit 6te til 9de Aar. I hans 11te Aar viste Sygdommen sig. — En 47 Aar gammel Mand kjender ingen Spedalskhed i Familien; paa Nabogaarden samt i omkringliggende Grænd

¹⁾ En af Pleiestiftelsens Læge E. Kaurin udarbejdet Beretning om dens 25aarige Virksomhed (1861—1885) er udkommet særskilt under Titel: Reknæs Hospital og Reknæs Pleiestiftelse for Spedalske. Kristiania 1888.

har der været flere Spedalske, med hvem han ofte har havt Omgang. — En 28-aarig Pige Marit Oxegrov har friske Forældre. Faderen har været gift 2de Gange, 1ste Gang med spedalsk Hustru, med hvem han havde 1 spedalsk Datter (død paa Reknæs); 2den Gang var han gift med en Enke (hverken hun eller hendes afdøde Mand var spedalske), der i sit første Ægteskab havde 2 spedalske Døtre (begge døde paa Reknæs). Med disse Børn blev Marit, der stammer fra 2den Ægteskab, sammenbragt, og sammen med disse opvoxede hun i Hjemmet. Hun blev spedalsk i sit 13de Aar. — En i 1885 indkommen Kvinde, i hvis Slægt ingen Spedalsk findes, opgiver, at hun før sin Sygdoms Udbrud ofte omgikkes en spedalsk Nabokone. — En i samme Aar indkommen 57 Aar gammel Mand uden spedalsk Slægt og hjemmehørende i Lesje indflyttede i sit 24de Aar til Fredø, hvor han siden har opholdt sig. — En spedalsk Mand, ligeledes uden spedalsk Slægt beretter, at der i Nærheden af hans Hjem boede flere Spedalske, med hvem han af og til omgikkes.

Af de 61 i Femaaret indkomne Spedalske opgives 38 at have havt spedalske Slægtninge, 25 at være gifte, deraf 3 med spedalske Ægtefæller. I 22 af disse Ægteskaber var der Børn, deres Antal var 83, hvoriblandt kun 2de opgives at lide af Spedalskhed.

Helbredede. I 1882 udgik 2 som helbredede, nemlig den ovenfor omtalte Aarø og Skomager Thore Knudsen Bogge (jfr. Beretningen for 1873, S. 22), der paany var bleven optaget 26de Februar 1874 med enkelte meget tvivlsomme Phænomener af den anæsthetiske Form. Han udskreves 27de September 1882 som frisk, da der ingen spedalske Symptomer havde vist sig hos ham. Hans Moder (jfr. Beretninger for 1870, S. 23 og for 1873, S. 22) led af den tuberkuløse Form af Spedalskhed og døde paa Reknæs 6te October 1881. Efter gjentagne Anmodninger optoges han atter 16de Juli 1883 for at behandles for varikøse Ulcera. Paa Grund af sit lange Ophold paa Reknæs og Moderens Spedalskhed mistænkte han i sin Hjembygd for at være spedalsk, saa at han havde meget vanskelig for at faa Arbejde og udenfor Stiftelsen førte en kummerlig Tilværelse.

Uden Spedalskhedssymptomer, men uden Tilladelse udgik i April 1884 Kristen Sivertsen Holen fra Hjørendfjord. Han indkom 28de Juni 1883. Hele venstre Fod og nederste Trediedel af Læggen dannede en stor suppurerende, stærkt stinkende, uformelig Knudemasse, hvori saaes talrige hvide krybende Larver. Opper Læggen ovenfor denne Masse vare mange spredte røde Knuder. Iøvrigt paa Legemet ingen Tegn paa Spedalskhed. Almenbefindendet slet, Udseendet blegt, i høi Grad medtaget, betydelig Afmagring. For 5 Aar siden var der Knudeudbrud paa venstre Forarm, der igjen af sig selv forsvandt, Udbruddet paa Extremiteten begyndte for vel 1 Aar siden. Circa 8 Dage efter Indkomsten amputeredes han ovenfor Knæet. Tilhelingen foregik normalt og han tiltog efterhaanden i Huld og Kræfter. Han døde i sit Hjem Sommeren 1885 af Erysipelas ambulans efter Exstirpation af et Fibrom paa Hovedet af et Hønsægs Størrelse. Der fandtes da intet Tegn paa Spedalskhed hos ham, hverken i Laarstumpen eller paa andre Steder af Legemet.

De i Femaaret foretagne Operationer ville sees af Tabel 38.

Række II. *Tabel 38. Chirurgiske Operationer foretagne paa Reknæs i Femaaret 1881—1885.

	Fem- aaret.	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.
Amputation af Laaret	1	-	-	1	-	-
— - Læggen	5	2	2	1	-	-
Exarticulation af Fingre eller Tæer	19	5	5	5	-	4
Borttagelse af Tuberkler i Ansigtet	8 ¹⁾	3	2	-	-	3
Tracheotomi	2	-	-	-	1	1
Necrotomia pedis	2	-	-	1	-	1
Øienoperationer.						
Extractio cataractæ linearis (Graefe)	2	-	-	1	-	1
— — — (Liebriech)	1	-	-	1	-	-
Iridectomia	3	-	-	-	3	-
Keratotomia	5	-	-	-	3	2
Punctio corneæ	1	-	-	1	-	-
Tarsoraphi	19	3	-	1	10	5
Tilsammen	68	13	9	12	17	17

¹⁾ Hos 6 Personer.

Samtlige Operationer udførtes med heldigt Resultat med Undtagelse af en Iridectomi, hvorved der ikke opnaaedes nogen Bedring i det kun til kvantitativ Lyssands reducerede Syn.

I 1881 behandlede 2de knudede Patienter gennem længere Tid med Chrysophansyre (1—4) paa Knuderne i Ansigtet uden bemærkbart Resultat. Efter hver Applikation indfandt der sig Brænden og erysipelatøs Hævelse i de indgnedne Del.

I 1883 foretoges en længere Række af Urinundersøgelser, ligesom det for dette Aar omtales, at Obduktion har været udført i de fleste Tilfælde.

Af de Indkomne i 1884 vare 7 Børn (3 Gutter og 4 Piger), der bleve overflyttede fra Reitgjærdet til Reknæs Stiftelses i dette Aar ifølge Storthings-

beslutning oprettede Børneafdeling. Børnene ankom 17de August og sattes under specielt Opsyn af en Pleiekone. I 1885 bleve 3 Gutter og 2 Piger konfirmerede og gik saaledes ud af Børneafdelingen og 1 indkom, en 13 Aar gammel Pige fra Volden, saa at Antallet ved Aarets Udgang med de 2 tilbageiggende fra 1884 var 3.

Spedalskhedens Form vil sees af Tabel 39.

Række II. *Tabel 39. Spedalskhedens Form hos de paa Reknæs Pleiestiftelse i Femaaret 1881—1885 Behandlede.

	Til- sammen.	Tuber- kules Form.	Anæ- sthetisk Form.	Blandet Form.	Hel- bredet eller ikkeSpe- dalsk.	Uop- givet.
Tilbageiggende vedUdgangen af1880	82	40	36	-	1	5
Indkomne i 1881	16	7	9	-	-	-
— - 1882	8	6	2	-	-	-
— - 1883	13	4	7	1	1	-
— - 1884	11	7	4	-	-	-
— - 1885	13	9	4	-	-	-
Indkomne i Femaaret	61	33	26	1	1	-
Tilsammen Behandlede	143	73	62	1	2	5
Døde i Femaaret	54	36	18	-	-	-
Udgaaede i Femaaret	21	7	8	-	1	5
Tilbageiggende vedUdgangen af1885	68	30	36	1	1	-

Det daglige Gjennemsnitsbelæg var i Middeltal 70,0 og har stadigt aftaget fra 76,4 i 1881 til 65,2 i 1885. Det mindste Belæg har været 58, det største 83. Forpleiningsdagens samlede Antal var 127 774 eller 25 555 i Gjennemsnit aarligt.

Af de 19 Udgaaede, (10 af Mandkjøn og 9 af Kvindekjøn) bleve 3 Mænd og 3 Kvinder overflyttede til anden Stiftelse, 2 Kvinder afreiste med Tilladelse, 5 Mænd og 3 Kvinder uden Tilladelse, og 2 Mænd og 1 Kvinde bleve udviste paa Grund af slet Opførsel.

De Dødes Antal og Dødsfaldenes Fordeling paa hver Maaned i Femaaret vil sees af Tabel 40 (se næste Side).

Tabel 41 (se Side 65) giver en Oversigt over de Dødes Alder og Kjøn samt de speciellere Dødsarsager.

Række II. *Tabel 40. Døde i Reknæs Pleiestiftelse i Femaaret 1881—1885 maanedsvis.

	Til- sam- men.	1881.		1882.		1883.		1884.		1885.	
		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Januar	3	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Februar	5	-	-	1	-	1	-	1	-	1	1
Marts	4	1	1	-	-	-	-	1	-	1	-
April	5	-	-	2	-	1	1	1	-	-	-
Mai	6	-	2	1	-	1	-	-	2	-	-
Juni	3	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-
Juli	11	3	1	3	-	-	-	2	1	1	-
August	5	-	-	-	-	2	-	-	1	2	-
September	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Oktober	5	1	2	-	-	-	1	-	1	-	-
November	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-
December	3	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Aaret	54	8	8	12	-	6	2	5	6	5	2

Anm. Summen af Mænd er her 36, af Kvinder 18; ifølge Tabel 15 derimod 37 Mænd og 17 Kvinder.

Den aarlige Dødsprocent, beregnet efter de Forpleiedes Antal, har varieret mellem 8,9 % i 1885 og 16,3 % i 1881; i Middeltal har den været 12,7 %. For Mænd har den varieret mellem 11,9 % og 24,0 % i 1882 og i Gjennemsnit været 15,9 %, for Kvinder varieret mellem 0 i 1882 og 16,3 % og i Gjennemsnit været 8,8 %. Den aarlige Dødsprocent af tuberkuløs Form har i Gjennemsnit været 17,4 %, af anæsthetisk Form 8,5 %. For samtlige 54 Døde var Middelalderen . . . . . 49,3 Aar
Sygdommens midlere Varighed . . . . . 14,3 «

Altsaa Gjennemsnitsalderen ved Sygdommens Udbrud 35 Aar.

For 36 Døde af den tuberkuløse Form var Middelalderen 44,8 Aar, Sygdommens Varighed 12,8. Gjennemsnitsalderen ved Sygdommens Udbrud altsaa 32 Aar, for 18 Døde af den anæsthetiske Form henholdsvis 58,3 Aar, 17,3 Aar og Gjennemsnitsalderen ved Sygdommens Udbrud 41 Aar.

Tabel 42 og 43 giver en Oversigt over Forekomst af Rosen og af Feber med eller uden Knudeudbrud i Aarene 18861—1874. med Undtagelse af Aaret 1873. (Se Side 66 og 67). For de senere Aar mangler numeriske Opgaver.

Række II. *Tabel 41. Dødsårsager i Reknæs Pleiestiftelse i 1881—1885.

	Til- sam- men.	Deraf		15—20 Aar.		20—30 Aar.		30—40 Aar.		40—50 Aar.		50—60 Aar.		60—70 Aar.		70—80 Aar.		80—90 Aar.		90—100 Aar.	
		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Apoplexia cerebri	4	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1	-	-
Embolia pulmonum	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gangræna	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-
Marasmus leprosus	34	22	12	-	-	2	1	6	6	5	-	3	-	5	4	-	-	1	1	-	-
Nephritis	2	2	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pneumonia	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Pyæmia	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Suffocatio	5	3	2	-	-	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Tuberculosis pulmonum	3	2	1	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Causa mortis ignota . .	1	-	1	-	-	-	-	-	¹⁾ 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum	54	²⁾ 36	²⁾ 18	1	-	4	2	8	8	8	-	4	-	6	4	1	2	2	2	2	-

¹⁾ Død i Hjemmet. ²⁾ Ifølge Tabel 15: 37 Mænd og 17 Kvinder.

Række II. *Tabel 42. Rosen i Reknæs Pleiestiftelse i 1861—1874¹⁾.

Aar.	Antal for det hele Aar.	Af disse ere komne under Behandling i Maanederne:												Behandlede af:			Antal af Døde.	
		Januar.	Februar.	Marts.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	August.	September.	Oktober.	November.	December.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Voxne.		
1861	20	-	-	4	5	4	1	1	2	1	1	1	-	-	-	-	-	-
1862	11	-	3	-	1	1	-	-	-	1	2	1	2	-	-	-	-	-
1863	25	3	1	1	3	4	1	3	5	1	2	-	1	-	-	-	-	-
1864	18	2	4	-	2	2	-	2	3	-	1	-	2	9	9	18	-	-
1865	17	1	1	2	-	1	1	3	1	-	-	1	6	8	9	17	-	-
1866	11	2	1	-	-	-	1	-	1	1	1	3	1	8	3	11	1	-
1867	25	4	1	1	-	-	2	1	-	6	5	2	3	10	15	25	1	-
1868	15	1	-	1	3	-	1	2	3	3	-	1	-	4	11	15	-	-
1869	21	1	1	2	4	6	3	-	-	1	1	1	1	7	14	21	-	-
1870	27	6	2	3	1	4	2	2	3	1	-	1	2	11	16	27	-	-
1871	16	1	1	-	2	3	-	3	-	2	-	2	2	8	8	16	1	-
1872	7	-	-	-	1	-	2	1	2	-	-	1	-	3	4	7	-	-
1874	9	-	1	2	-	2	-	2	-	-	-	1	1	5	4	9	-	-
Tilsammen	222	21	16	16	22	27	14	20	20	17	13	15	21	73	93	166	3	-

¹⁾ For 1873 og for alle Aar efter 1874 mangler nærmere Opgave.

Række II. Tabel 43. Feber med eller uden Knudeudbrud i Reknæs Pleiestiftelse 1861—1874¹⁾.

Aar.	Antal for det hele Aar.	Af disse ere komne under Behandling i Maanederne:												Behandlede af:			
		Januar.	Februar.	Marts.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	August.	September.	Oktober.	November.	December.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Børn (under 15Aar)	Voxne (over 15 Aar).
1861	15	-	-	2	1	-	-	1	3	2	2	4	-	-	-	-	-
1862	34	4	3	1	-	5	2	2	2	3	5	2	5	-	-	-	-
1863	33	2	-	1	2	2	4	6	5	-	6	2	3	-	-	-	-
1864*	23	4	2	1	2	-	-	1	3	3	4	1	2	9	14	3	20
1865	19	-	2	2	2	1	1	1	1	1	-	4	4	7	12	1	18
1866	18	2	-	3	3	2	1	1	2	-	2	2	-	5	13	-	18
1867	19	2	1	3	1	6	1	1	-	1	2	-	1	8	11	-	19
1868	33	2	5	4	2	4	5	1	3	3	1	3	-	21	12	4	29
1869	20	-	1	-	3	4	1	1	3	2	2	1	2	12	8	-	20
1870	30	4	3	2	2	2	1	4	1	-	3	4	4	16	14	-	30
1871	22	3	2	2	-	1	2	-	1	7	2	1	1	16	6	-	22
1872	26	3	3	2	-	2	1	4	-	3	2	3	3	17	9	-	26
* 1874	20	2	2	-	-	-	3	5	3	3	-	1	1	10	10	2	18
Tilsammen	312	28	24	23	18	29	22	28	27	28	31	28	26	121	109	10	220

¹⁾ For 1873 og for alle Aar efter 1874 mangler nærmere Opgave.

e) Reitgjærdets Pleiestiftelse.

(Efter Læge og Forstander A. J. Sands Beretninger for de enkelte Aar).

Sundhedstilstanden. Det vil af Oversigten over intercurrente Sygdomme i Tabel 44 (se næste Side) sees, at Sundhedstilstanden var bedst i de 3 sidste af Femaaret; i 1881 og 1882 var akut Bronchit og Diarrhoe hyppigere; i 1881 tillige Rosen. De i 1881 opførte Tilfælde af Mæslinger optraadte alle hos Børn. Spedalskheden foranledigede ingen Modifikation i Udbrud eller Forløb.

Om Rosen bemærkes i 1881, at den hos næsten alle havde en mild Karakter; blandt de opførte Tilfælde «findes vistnok ikke saa faa, der ikke ere specifik Erysipelas ambulans, men det rosenlignende Erythem, der optræder lokalt under de akute leprøse Eruptioner».

For 1885 skriver Lægen: «Det viser sig, at Tilfældene af Erysipelas have været sjældnere end paa meget lang Tid, saa jeg haaber, at den iværksatte Olie-maling af Sygeværelserne maa vise de forventede gavnlige Følger i denne Henseende, især hvis Belægget ikke maatte overstige det nærværende i nogen betydelig Grad. Ved at tage i Brug de ledige Værelser af Isolationslokalet for Sindssyge og belægge hvert Sygeværelse med 8 Syge, har jeg nemlig opnaaet fortiden at have 3 ledige Værelser paa hver Afdeling, og disse har jeg da tænkt at benytte baade til Isolation, om der maatte indtræffe nogen større Epidemii eller særlig smitsomme Sygdomstilfælde, og til Evacuation for at kunne foretage den nødvendige Desinfection og Udluftning af de smittede Sygeværelser, ligesom en turvis Rengjøring og Udluftning af samtlige Sygelokaler antagelig bør haves for Øie. Da Sygeværelsernes Kubikindhold er ca. 166,5 m³, bliver der 20,8 m³ pr. Individ med det fastsatte Belæg, 8 Syge paa hvert. Dette maa vel siges at være temmelig knapt med den herværende mangelfulde Ventilation, samtidig som Lokalerne benyttes baade Dag og Nat af de sengeliggende Spedalske, hvis Uddunstninger jo er mere intense end de fleste andre Syges. Tabel 45 og 46 (Side 70 og 71) giver en Oversigt over Forekomst af Rosen og af Feber med eller uden Knudeudbrud i Aarene 1861—1885.

Om Aarsagsforholdene anføres i Beretningen for 1882, at Sygehistorien for Fleres Vedkommende temmelig bestemt syntes at pege paa Smitte som Aarsagsmoment.

Af de 3 i 1882 som helbredede udskrevne Kvinder har Anna Margrethe Johansdatter af Fosnæs (jfr. Beretningen for 1878, S. 28). 8 Aar

Række II. *Tabel 44. Sygeliste for Reitgjærdets Pleiestiftelse i Femaaret 1881—1885.

	Femaaret 1881—1885.	Aar:					Behand- lede af:		Af disse ere komne under Behandling i Maanederne:												Antal af Døde.
		1881.	1882.	1883.	1884.	1885.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	Januar.	Februar.	Marts.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	August.	September.	Oktober.	November.	December.	
Herpes Zoster	3	-	-	3	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-
Urticaria	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Feber med og uden Udbrud ¹⁾	165	29	38	37	23	38	90	75	10	13	11	18	15	13	11	17	14	16	20	7	17
Røde Hunde	2	2	-	-	-	-	1	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mæslinger	8	8	-	-	-	-	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	-
Rosen ¹⁾	153	66	28	19	35	5	88	65	9	5	24	23	15	13	12	12	10	15	7	8	1
Akut Bronchit og Laryngit	274	83	79	36	38	38	143	131	23	21	28	25	27	26	13	16	22	30	21	22	-
Lungebetændelse	3	1	1	-	-	1	2	1	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2
Pleurit	4	1	1	2	-	-	4	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diarrhoe	129	29	40	19	16	25	75	54	6	2	6	8	9	12	13	27	14	7	13	12	7
Tilsammen	742	219	187	116	113	107	413	329	48	44	73	74	66	64	49	74	64	76	61	49	27
Keratitis	58	18	18	5	2	15	25	33	3	8	4	2	3	11	3	7	8	5	2	2	-
Irit	104	22	21	12	19	30	52	52	9	7	15	11	4	17	9	7	6	3	10	6	-
Fnat	33	11	16	4	2	-	6	27	1	6	1	2	-	1	1	5	3	5	4	4	-

¹⁾ Nærmere om Rosen og Feber med eller uden Knudeudbrud, se Tabel 45 og 46.

Række II. *Tabel 45: Rosen paa Reitgjærdets Pleiestiftelse, der aabnedes 1ste September 1861—1885.

Aar.	Gjennemsnitligt Belæg.	Antal for det hele Aar.	Af disse ere komne under Behandling i Maanederne:												Behandlede af:		Antal af Døde.
			Januar.	Februar.	Marts.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	August.	September.	Oktober.	November.	December.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	
1861.....	136	43	.	.	.	.	.	.	.	.	8	24	6	5	.	.	.
1862.....	180	37	13	4	6	1	1	.	3	5	3	1	.	.	.	.	1
1863.....	195	9	.	2	.	.	.	1	.	.	1	1	1	.	.	.	.
1864.....	207	1	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.
1865.....	213	9	.	.	2	1	1	1	1	.	.	.	2	.	.	.	1
1866.....	222	14	2	1	2	.	.	.	2	1	2	4	.	.	.	.	.
1867.....	224	11	.	.	1	.	.	.	2	1	2	4	1	.	.	.	.
1868.....	222	21	4	4	4	.	2	1	1	.	.	1	1	3	.	.	.
1869.....	229	19	2	2	1	.	1	1	.	.	1	7	4	.	.	.	.
1870.....	228	37	2	.	.	1	.	2	1	1	6	21	1	2	.	.	.
1871.....	225	18	.	2	2	2	5	1	2	2	1	.	.	1	.	.	.
1872.....	214	24	1	.	1	3	.	1	3	3	5	2	2	3	.	.	.
1873.....	193	14	6	2	1	.	.	.	.	1	3	.	1	.	.	.	.
1874.....	186	23	2	.	1	1	1	1	.	.	.	2	10	4	.	.	.
1875.....	175	36	2	¹⁾ 20	5	2	1	1	1	2	1	.	2	.	18	18	.
1876.....	175	28	2	4	.	1	3	2	4	.	7	2	3	.	15	13	1
1877.....	180	49	1	1	2	.	4	4	6	6	4	6	6	9	32	17	2
1878.....	177	61	7	2	9	8	5	4	4	6	2	5	6	3	43	18	.
1879.....	179	51	2	7	5	4	7	1	3	6	5	6	3	2	33	18	.
1880.....	198	107	2	34	15	6	2	11	13	5	7	3	6	3	72	35	3
1881.....	202	66	3	4	6	2	6	4	7	5	7	12	4	6	43	23	.
1882.....	171	28	2	.	5	3	2	4	2	6	1	2	1	.	15	13	.
1883.....	165	19	.	.	4	3	4	5	1	.	1	1	.	.	6	13	.
1884.....	166	35	3	1	8	14	3	.	.	1	1	.	2	2	20	15	1
1885.....	167	5	1	.	1	1	.	.	2	.	.	.	.	.	4	1	.
Tilsammen		765	57	90	81	53	49	49	58	50	67	104	62	45	301	184	10

¹⁾ Ved indbragt Smitte.

Række II. *Tabel 46. Feber med og uden Eruption i Reitgjærdets Pleiestiftelse 1862—1885.

Aar.	Antal for det hele Aar.	Af disse ere komne under Behandling i Maanederne:												Behandlede af:		Antal af Døde.
		Januar.	Februar.	Marts.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	August.	September.	Oktober.	November.	December.	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	
1862	38	3	1	-	1	6	4	6	1	3	3	4	6	-	-	-
1863	57	4	3	5	3	7	5	6	4	8	5	2	5	-	-	-
1864	46	3	3	4	3	2	6	2	6	5	3	4	5	-	-	-
1865	69	1	2	18	10	6	8	4	2	3	7	5	3	-	-	4
1866	59	8	7	8	3	2	6	6	5	5	4	2	3	-	-	-
1867	57	4	4	4	2	3	5	5	6	3	4	2	9	-	-	-
1868	153	9	13	14	15	10	10	9	11	12	16	17	17	-	-	3
1869	104	11	7	13	12	7	12	8	6	6	7	8	7	-	-	-
1870	121	14	13	10	14	23	4	10	2	7	9	5	10	-	-	-
1871	127	8	13	8	11	11	18	12	13	6	10	7	10	-	-	-
1872	123	11	15	19	10	6	7	6	9	9	8	15	8	-	-	-
1873	107	6	8	6	7	10	15	5	14	11	6	6	13	-	-	-
1874	99	7	8	11	4	4	7	11	2	9	14	16	6	-	-	-
1875	42	4	3	5	1	1	1	5	5	4	1	5	7	21	21	-
1876	42	2	4	2	2	11	2	3	-	2	3	7	4	25	17	2
1877	22	1	3	3	4	1	3	-	-	2	1	2	2	12	10	-
1878	21	1	4	2	4	-	2	4	-	1	-	1	2	10	11	-
1879	26	2	1	2	3	3	3	1	1	5	1	2	2	12	14	2
1880	33	1	10	3	4	3	1	1	3	3	2	-	2	16	17	5
1881	29	2	3	2	2	1	2	2	2	2	5	4	2	13	16	4
1882	38	4	2	3	4	-	2	4	7	4	4	2	2	19	19	7
1883	37	1	1	3	4	6	4	1	-	4	4	6	3	18	19	2
1884	23	1	2	1	1	5	4	1	1	3	1	3	-	16	7	2
1885	38	2	5	2	7	3	1	3	7	1	2	5	-	24	14	2
Tilsammen	1511	110	135	148	131	131	132	115	107	118	120	136	128	186	165	33

gammel, med tuberkuløs Form, opholdt sig i Stiftelsen i $4\frac{1}{2}$ Aar med Sygdomsvarighed $6\frac{1}{2}$ Aar; Pige Anna Susanna Israeldatter Maaø af Bjørnør, 19 Aar gammel, tuberkuløs Form, i $2\frac{3}{4}$ Aar med Sygdomsvarighed 3 Aar og Pige Magdalene Karlsdatter Erikstad af Skjærstad, 23 Aar gammel, anæsthetisk Form i $1\frac{1}{2}$ Aar med Sygdomsvarighed $5\frac{1}{2}$ Aar. I 1881 forlode 2, nemlig Torker Markussen Vaagen af Frøien og Ole Nilsen Mehus af Næsne, hvilke begge gav godt Haab om Helbredelse, Stiftelsen uden Tilladelse. En af de under den tuberkuløse Form opførte, Hans Hartvigsen Bø af Hammerø, er udskreven som ikke spedalsk. Den i Beretningerne for 1879 og 1880 nævnte, af en Hjerneaffektion lidende, ikke spedalske Kvinde afgik i 1881 ved Døden.

Af Operationer omtales i 1882 en Tracheotomi hos en Kvinde, der i længere Tid havde lidt af Kvælninganfald og var yderst debil. Under et nyt Anfald kunde intet Aandedræt iagttages, Hjeriteimpulsen blev ikke undersøgt, da Tracheotomi uopholdelig paabegyndtes; under Operationen fremkom ikke Spor af Blødning. Derefter indlededes kunstig Respiration, hvorpaa Aandedrættet kom igang efter omtrent $\frac{1}{2}$ Times Forløb. Patienten var ved Beretningens Afgivelse fuldt arbejdsdygtig.

Spedalskhedens Form vil sees af Tabel 47.

Række II. *Tabel 47. Spedalskhedens Form hos de paa Reltgærdets Pleiestiftelse i Femaaret 1881—1885. Behandlede.

	Til- sammen.	Tuber- kuløs Form.	Anæsthe- tisk Form.	Blandet Form.	Feilagtigt opførte som Spedal- ske.
Tilbageliggende vedUdgangenaf1880	198	114	83	-	1
Indkomne i 1881	57	34	23	-	-
— - 1882	31	21	10	-	-
— - 1883	29	16	13	-	-
— - 1884	32	19	13	-	-
— - 1885	35	26	8	-	1
Indkomne i Femaaret	184	116	67	-	1
Tilsammen Behandlede	382	230	150	-	2
Døde i Femaaret	150	103	46	-	1
Udgaade i Femaaret	62	32	29	-	1
Tilbageliggende vedUdgangenaf1885	170	95	75	-	-

Det daglige Gjennemsnitsbelæg var i Middeltal i Budgetaarene fra 1ste Juli 1881 til 30te Juni 1886 174,2 og har varieret mellem 202 i Aaret 1881—1882 og 165 i 1883—84. Forpleiningsdagens samlede Antal var 318 161 eller 63 632 i Gjennemsnit aarligt.

Af Sindssyge laa 8, 4 af hvert Kjøen tilbage fra 1880, i 1882 indkom 1 Kvinde, og 1 Mand blev sindssyg under Opholdet; i 1884 indkom 1 Mand og 1 Kvinde, og 1 Kvinde angrebes under Opholdet; i 1885 angrebes 1 Mand, tilsammen altsaa i Femaaret tilkomne 3 Mænd og 3 Kvinder, og i alt behandledes 7 Mænd og 7 Kvinder. Af disse 14 udgik 2 og døde 6; ved Udgangen af 1885 henlaa 6 (2 Mænd og 4 Kvinder).

Paa Isolationslokalet henlaa i 1883: 1 Kvinde, i 1884: 1 Mand og 2 Kvinder og i 1885: 1 Mand og 2 Kvinder.

Af chroniske Sygdomme blandt de Spedalske nævnes af Svindsot 23 Tilfælde (2 i 1881, 8 i 1882, 3 i 1883, 4 i 1884 og 6 i 1885) hos 13 Mænd og 10 Kvinder; af Vatersot og Nephrit 20 Tilfælde (henholdsvis 5, 5, 4, 3 og 3) hos 8 Mænd og 12 Kvinder; af Kardialgi og chronisk Gastrit 93 Tilfælde (henholdsvis 14, 24, 15, 20 og 20) hos 50 Mænd, 43 Kvinder.

Om Bepisningen skriver Lægen i Beretningen for 1884, at den i hele Aaret har foregaaet efter det fra 1ste Juli 1883 forandrede Spiseregulativ. For at undersøge dettes Tilstrækkelighed og Hensigtsmæssighed har jeg forsøgsvis udregnet de benyttede Fødemidlers Indhold af Albuminater, Fedt og Kulhydrater væsentlig efter Generaldirektør Alméns Analyser.

Efter denne Beregning skulde af Albuminater, Fedt og Kulhydrater en Gjennemsnitsportion her indeholde: . . . 118 gr. 55 gr. 462 gr. og med Tillæg af Extrakost for Arbejderne . 128 « 63 « 524 « Ifølge Prof. Voit tiltrænger en middels Arbejder¹⁾ 118 « 56 « 500 « og Bepisningen her skulde efter dette være fuldkommen tilstrækkelig, naar Hensyn tages til det ringe Arbejde, som ydes.

Ifølge Dr. Kønigs Rapport af October 1883 til den internationale Fængselskongres indeholder den daglige Gjennemsnitsration ved Bodsfængslet for arbejdende Fanger: . . . Albuminater 122 gr., Fedt 42 gr. og Kulhydrater 517 gr. og for syge Fanger — 129 « — 72 « — 378 « I et Foredrag, som Generaldirektør Almén i afvigte Høst holdt ved Stockholms Läkaresällskaps Aarsfest, som jeg havde Anledning til at paahøre, angav han disse Næringsfaktorer for Kostholdet

	Albuminater.	Fedt.	Kulhydrater.
ved Gaustad Asyl til	113 gr.,	55 gr.,	368 gr.
ved nogle tyske Hospitaler til . .	120 «	71 «	457 «
og ved Sveriges Asyl i Middeltal .	133 «	70 «	470 «

Ifølge disse Opgaver viser altsaa ogsaa Kostholdet her et tilfredsstillende Forhold. Naar imidlertid Mængden af Albuminater og tildels Fedt ikke er større, end den er, da er dette væsentlig begrundet i, at jeg, som i tidligere Beretninger

¹⁾ Ueber die Kost in den Volksküchen 1877.

meddelt, efter gjentagne Anmodninger fra de Syge har maattet sløife Rumfordsuppen (Ærter, Byggryn, Kjød og Flesk) i Spisereglementet ligesom ogsaa Flesk og Ærter forøvrigt. Istedetfor 2 meget albuminrige Kjødmaaltider har man derefter, ligeledes paa Anmodning, faaet den ene Dag Labskaus med Sødssuppe og den anden Risengrynsgrød med Smør og Melk, hvorved det samlede Næringsindhold paa disse Dage er reduceret til

Albuminater 90 gr., Fedt 51 gr. og Kulhydrater 439 gr.
og   —   63 «   — 46 «   «   —   434 «

altsaa langt under Middeltation, hvad Næringsværdi angaar. Dette synes forøvrigt ogsaa at tale for Kostholdets Tilstrækkelighed, idet der altsaa ikke efter dette hos de Syge ytrer sig nogen Trang til en mere nærende Kost men snarere omvendt.

Hvad Vægt man kan tillægge disse Beregninger, saalænge ikke Hensyn er taget til Næringsstoffenes Assimilerbarhed i de forskjellige Fødemidler, er vel imidlertid høist usikkert (saltet Torsk er saaledes opført som albuminrigere end ferskt Oxekjød); nogen fuldt paalidelig Rettesnor ved Bestemmelsen af Kosthold for Syge kan de ialfald ikke være.

Til Sammenligning anføres tilslut Næringsforholdet i Tjenernes og Arbeidsfolkenes Kost, hvori Rumfordsuppen er bibeholdt, og som ogsaa forøvrigt er noget rigeligere; det er følgende:

Albuminater 142 gr., Fedt 80 gr. og Kulhydrater 527 gr.

Af de 59 Udgaæede (42 af Mandkjøn og 17 af Kvindekjøn) anføres 1 Kvinde at have været ikke spedalsk, 4 Mænd og 4 Kvinder at være overflyttede til anden Stiftelse, 6 Mænd at være hjemvendte, 30 Mænd og 11 Kvinder at være rømte og 2 Mænd og 1 Kvinde at være udviste.

De Dødes Antal og Dødsfaldenes Fordeling paa hver Maaned vil sees af Tabel 48 (se næste Side).

Tabel 49 (se Side 76 og 77) giver en Oversigt over de Dødes Alder og Kjøn samt de speciellere Dødsarsager.

Den aarlige Dødsprocent, beregnet efter de Forpleiedes Antal, har varieret mellem 8,6 % i 1884 og 18,1 % i 1882; i Middeltal har den været 13,6 %. For Mænd har den varieret mellem 8,9 % og 22,2 % (henholdsvis i de nævnte Aar) og i Gjennemsnit været 17,1 %, for Kvinder varieret mellem 7,3 % i 1881 og 13,5 % i 1882 og i Gjennemsnit været 9,6 %. Den aarlige Dødsprocent af tuberkuløs Form har i Gjennemsnit været 17,2 %, af anæsthetisk Form 9,3 %. For samtlige 149 døde Spedalske var Middelalderen

41,9 Aar,

Sygdommens midlere Varighed . . . . . 11,8 «

Altsaa Gjennemsnitsalderen ved Sygdommens Udbrud . . . . . 30,1 Aar.

For de 103 Døde af den tuberkuløse Form var Middelalderen 37,8 Aar, Sygdommens Varighed 9,0 Aar, Gjennemsnitsalderen ved Sygdommens Udbrud altsaa 28,8 Aar, for de 46 Døde af den anæsthetiske Form henholdsvis 51,2 Aar, 17,9 Aar og 33,3 Aar. Middelvarigheden af Opholdstiden i Stiftelsen var

Række II. Tabel 48. Døde i Reitgjærdets Pleiestiftelse i
Femaaret 1881—1885 maanedvis.

	Til- sam- men.	1881.		1882.		1883.		1884.		1885.	
		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Januar	17	1	-	4	4	3	3	1	1	-	-
Februar	10	2	-	1	3	2	1	-	-	1	-
Marts	6	4	-	1	-	-	-	-	-	1	-
April	5	-	1	-	-	1	-	1	-	2	-
Mai	14	1	-	3	1	2	1	1	1	2	2
Juni	16	3	1	4	-	3	1	-	2	1	1
Juli	14	1	1	4	-	3	-	-	2	2	1
August	16	4	-	5	2	1	1	1	-	1	1
September	12	-	1	3	3	1	1	-	-	1	2
Oktober	18	6	1	1	2	-	1	1	1	5	-
November	10	2	-	1	-	1	2	3	-	1	-
December	11	3	3	1	-	1	-	1	1	1	-
Aaret	149	27	¹⁾ 8	28	15	18	11	9	8	18	7

¹⁾ Desuden døde en ikke spedalsk Kvinde.

for den tuberkuløse Form $3\frac{1}{2}$ Aar og for den anæsthetiske $6\frac{1}{2}$ Aar. — I 1883 døde 7, i 1884 5 og i 1885 4 Spedalske inden $\frac{1}{2}$ Aar efter Indkomsten.

Række II. *Tabel 49. Dødsårsager i

Dødsårsag.	Femaaaret 1881—1885.	Aaret:					Fordeling paa Kjøen:					
		1881.	1882.	1883.	1884.	1885	Mandkjøn.	Kvindekjøn.	10—15 Aar.		15—20Aar.	
									Md.	Kv.	Md.	Kv.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Anaemia	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-
Cancer	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Diarrhoea	7	-	3	4	-	-	6	1	-	-	-	-
Erysipelas	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-
Febris eruptionis	17	4	7	2	2	2	13	4	-	-	1	1
Gangræna	2	1	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-
Hepatitis (Icterus)	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Hydrocephalus acutus	3	2	1	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Intoxicatio mercurialis	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Marasmus	20	5	7	4	-	4	15	5	-	-	-	-
Marasmus leprosus	5	-	-	-	3	2	2	3	-	-	-	-
Nephritis (Hydrops)	10	1	1	3	1	4	4	6	-	-	-	-
Peritonitis	9	1	2	3	-	3	7	2	-	-	-	-
Phthisis	24	7	7	-	8	2	18	6	-	-	1	1
Pleuropneumonia	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
Pneumonia	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Suffocatio	2	-	1	1	-	-	2	-	-	-	1	-
Tuberculosis*	41	12	12	10	2	5	25	16	1	-	1	-
Tumor laryngis	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
Vitia organica cordis	1	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1
Tilsammen	¹⁾ 149	¹⁾ 35	43	29	17	25	100	¹⁾ 49	1	-	4	3

¹⁾ Desuden døde i 1881 en ikke spedalsk Kvinde af Hjerneaffektion.

Zeitgærdets Pleiestiftelse i 1881—1885.

Fordeling paa Alder:

20—30 Aar.		30—40 Aar.		40—50 Aar.		50—60 Aar.		60—70 Aar.		70—80 Aar.		80—90 Aar.	
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1	2	-	2	-	1	-	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	2	2	1	6	-	-	-	3	-	1	-	-	-
1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	1	-	1	1	4	1	1	1	-	2	-	-
-	-	-	1	1	2	-	-	1	-	6	-	-	-
1	5	1	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
2	1	2	-	1	-	1	1	1	-	-	-	-	-
5	-	4	1	3	2	4	1	1	1	-	-	-	-
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
6	7	6	5	6	2	4	2	1	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	16	21	11	28	8	18	6	9	2	8	2	-	1

f) **Oversigt over Sundhedsforholdene m. m. i Reitgjærdets Pleiestiftelse i Aarene 1861–1885.**

Meddelt af Stiftelsens Læge og Forstander A. J. Sand.

Da jeg ikke ved at have seet nogen samlet Sygdomsstatistik for en længere Aarrække fra nogen af Stiftelserne, har jeg troet, at Offentliggjørelsen af en saadan muligens kunde have sin Interesse. I Forbindelse med nærværende Aarsberetning (o: for 1885) benytter jeg derfor Anledningen til gjennem den forestaaende Femaarsberetning at faa meddele Resultaterne af et statistisk Sammen- drag, som jeg har udarbejdet efter det 25aarige Tidsrum, fra 1861 til 1885 incl., hvori Reitgjærdets Pleiestiftelse har været i Virksomhed.

Da jeg har maattet samle disse Opgaver paa forskjellige Steder i Arkivet, og baade Protokoller, Lister og Journaler have været forskjellig førte af mine Formænd, tildels med betydelige Huller, som det kun for en Del har lykkedes at udfylde, kan jeg hverken betegne denne Statistik som fuldt udtømmende eller ganske konsekvent i alle Punkter; men de Opgaver, jeg har meddelt, ere iallefald saa nøiagtige, at jeg tror, de mulige Afvigelser ingen mærkbar Indflydelse have havt paa Resultatet, ligesom det heller ikke er muligt at skaffe dem bedre med de forhaandværende Materialier.

Stiftelsen toges i Brug den 27de August 1861, idet de første 6 Spedalske da indlagdes, og den var saaledes kun i Virksomhed 4 Maaneder af dette Aar.

	Til- sam- men.	Mænd		Kvinder		Ikke spedal- ske.
		med tuber- kuløs Form.	med anæ- sthe- tisk Form.	med tuber- kuløs Form.	med anæ- sthe- tisk Form.	
Indtil 31te Decbr. 1885 er ialt behandlede	1291	565	243	306	155	22
Deraf Udgaæde:						
Helbredede	4					
som ikke Spedalske	22					
som Sindssyge	7					
Efter Andragende	52					
Udvist for slet Opførsel . .	32					
Afreiste uden Tilladelse . .	202					
.....	319	119	76	56	45	22
Rest	319	446	167	249	110	-

Naar der blandt de indlagte Spedalske viser sig en saa betydelig Overvægt af Mænd, 808 Mænd mod 461 Kvinder, altsaa næsten det dobbelte, forekommer dette mig at maatte tale for, at der er Noget i Mændenes Levevis, som begunstiger Sygdommens Udbrud hos dem fremfor hos Kvinderne, og man har jo ogsaa tidligere tænkt paa de store Torskefiskeriers Betydning, hvor Sammenhobningen af Mænd og deres hele Stel i høi Grad maa begunstige Udbredelsen af denne Sygdom, ifald den er smitsom. Jeg skal ogsaa tillade mig at gjøre opmærksom paa, at der ifølge Opgaverne synes, som om Amterne fra Nordland til Romsdalen incl. og tildels nordre Bergenhus fortiden vise dette Forhold, medens der i søndre Bergenhus og Stavanger Amter er flere spedalske Kvinder end Mænd, og dette synes at være Tilfældet i disse Amter tilbage til omkring 1870 (Vaarsildfiskeriernes Ophør), medens i Aarene forud ogsaa her ifølge de statistiske Lister vare flere spedalske Mænd end Kvinder. For mig stiller derfor Forholdet sig saaledes, at under Virksomheden i Hjemmet vil i Regelen Kvinden være mest udsat for at angribes. Hendes Tid tilbringes jo mest inden Hus, og hun maa sysle og stelle med den Spedalske i Familien, om Nogen saadan findes, reparere og rengjøre dennes Klæder osv. Samtidig viser det sig nemlig ogsaa efter nedestaaende Opgaver, at Kvinderne her i Regelen angribes i ca. 2 $\frac{1}{2}$ Aars yngre Alder end Mændene og blive ca. 1 $\frac{1}{2}$ Aar længere i Hjemmet, forinden de indlægges i Stiftelse, og naar desuagtet i disse Distrikter angribes næsten det dobbelte Antal Mænd, saa maa der findes et skadeligt Moment af stor Betydning i Mændenes Levevis og Virksomhed heroppe, stærkt nok til ikke at alene at udjævne denne Forskjel men endog bringe Misforholdet over paa Mændenes Side, og dette maa da nærmest blive Fiskerierne, hvad enten man vil antage Smitten eller et Miasma som Aarsagen; for Arvelighedstheorien taler dette Forhold iallefald ikke.

De 4 Helbredede er samtlige Kvinder; derhos opholder der sig i Stiftelsen ogsaa Nogle, hos hvem Sygdomsprocessen er afløben, saa at de naarsomhelst kunde udskrives. Da de imidlertid samtlige ere uvillige dertil, og de gjøre fuld Nytte for sig, har jeg ikke villet sende dem bort, saalænge der er Plads for dem.

Af de 22 som ikke Spedalske udskrevne, ere flere paany indkomne. Naar der for disse havde foreligget fuldstændige og paalidelige Sygehistorier, kunde man muligens ved enkelte af dem have fundet Holdepunkter til Oplysning om en mulig Infection under det første Ophold i Stiftelsen. Dette er imidlertid ikke muligt med de forhaandenværende Materialier; derhos er Hovedmassen, af de til Observation indlagte, Børn af spedalske Forældre eller Individuer, som blandt sin nærmeste Familie have spedalske, og endelig maatte man, for at være sikker, have nøiagtige Oplysninger for det mellemliggende Tidsrum, som de have tilbragt i Hjemmet.

De 7 Sindssyge ere udskrevne i Tidsrummet indtil 1878; siden 1880 har her som bekjendt været en Pleieafdeling for sindssyge Spedalske.

Blandt de 52 efter Andragender udskrevne ere 13 overflyttede til en anden Stiftelse, deriblandt 7 Børn til Børneafdelingen paa Ræknæs.

Af de 32 for slet Opførsel Udviste ere 2 for attenteret Drab sendte til

Strafarbejdsanstalten og en optagen fra samme Anstalt. Han blev spedalsk efter et 3aarigt Ophold dersteds, altsaa 3aarig Afsondring fra Udenverdenen (Incubation). Han maatte udvises herfra for gjentagne Tyverier.

Endelig er der 202 Afreiste uden Tilladelse, de fleste drevne af Hjemlængsel, dog er ogsaa ikke saa faa af dem afreiste til Amerika i Haab om der at blive friske. Da flere af dem have været stærkt angrebne, er naturligvis dette Haab ofte glippet, hvorefter de tildels ere hjemsendte derfra; men Kontrollen derover ligeoverfor spedalsk Indvandring kan ikke være videre effektiv. I sidste Aar udvandrede saaledes 3 Spedalske herfra direkte til Amerika.

Af de 315 Udgaade i samtlige disse Klasser (undtagen de 4 Helbredede) er igjen optagne 116, hvilke altsaa indbefattes under de resterende 972, som nedenfor skulle omtales.

	Tilsammen.	Mænd		Kvinder	
		med tuberkuløs Form.	med anæsthetisk Form.	med tuberkuløs Form.	med anæsthetisk Form.
Overført Rest	972	446	167	249	110
Deraf Døde	802	395	132	205	70
Altsaa Tilbageliggende den 31te Decbr. 1885	170	51	35	44	40

For 527 Døde af Mandkjøn var Middelalderen	40.91 Aar	
og Sygdomsvarighed	9.63 «	
altsaa Gjennemsnitsalder ved Sygdomsudbruddet		31.28 Aar
og Middelforpleiningstid	3.52 «	
altsaa Middelsygdomsvarighed før Indlæggelsen		6.11 »
For 275 Døde af Kvindekjøn var Middelalderen	39.88 Aar	
og Sygdomsvarighed	11.21 «	
altsaa Gjennemsnitsalder ved Sygdomsudbrud		28.67 «
og Middelforpleiningstid	3.83 «	
altsaa Middelsygdomsvarighed før Indlæggelsen		7.38 «
For 600 Døde af den tuberkuløse Form var Middelalderen	37.52 Aar	
og Sygdomsvarighed	8.73 «	
altsaa Gjennemsnitsalder ved Sygdomsudbruddet		28.79 «
og Middelforpleiningstid	3.24 «	
altsaa Middelsygdomsvarighed før Indlæggelsen		5.49 «
For 202 Døde af den anæsthetiske Form var Middellevetiden	49.58 Aar	
og Sygdomsvarighed	14.47 «	
altsaa Gjennemsnitsalderen ved Sygdomsudbruddet		35.11 «
og Middelforpleiningstid	4.79 «	
altsaa Middelsygdomsvarighed før Indlæggelsen		9.68 «

Middellevealderen sees ifølge Ovenstaaende at være vel 1 Aar længere for Mændenes Vedkommende, og med et saa stort Antal Tilfælde kan vel dette Tidsrum ikke sættes ud af Betragtning, især da Middelsygdomsvarigheden samtidig er ca. $1\frac{1}{2}$ Aar længere hos Kvinderne, og saaledes Forholdet viser sig begrundet i, at Sygdomsudbruddet hos Kvinderne i Regelen sker ca. $2\frac{1}{2}$ Aar tidligere end hos Mændene. Forpleiningstiden i Stiftelsen sees at være omtrent lige lang for begge Kjøen, derved at Kvinderne opholde sig ca. $1\frac{1}{4}$ Aar længere i Hjemmet efter Sygdomsudbruddet end Mændene.

Betragte vi dernæst Forholdet mellem de to Sygdomsformer, se vi, at her er

indlagt	871	tuberkuløse	og	398	anæsthetiske
udgaaede	176	do.	«	121	do.
og døde	600	do.	«	202	do.
altsaa tilbageliggende	95	do.	«	75	do.

Der er altsaa indlagt noget over dobbelt saa mange Tuberkuløse som Anæsthetiske, og døde omtrent 3 Gange saamange Tuberkuløse som Anæsthetiske. Ved denne den anæsthetiske Forms længere Levedygtighed udjevnes ogsaa nogenlunde Forholdet mellem de tilbageliggende af begge Former, saaledes at dette fortiden ikke viser nogen større Forskjel.

Middelsygdomsvarigheden, og som Følge deraf Middellevealderen, viser her i Stiftelsen efter ovenstaaende Opgjør et noget ugunstigere Forhold end det i Almindelighed antagne især for den anæsthetiske Form. Medens der har været sat 9 Aar som Varighed for den tuberkuløse og 18 Aar for den anæsthetiske, er Forholdet her $8\frac{3}{4}$ for den tuberkuløse og $14\frac{1}{2}$ for den anæsthetiske Form. Jeg er imidlertid af flere Grunde tilbøielig til at tro, at den her fundne Sygdomsvarighed er for kort som Regel betragtet. For det Første synes det efter de aarlige Beretninger, som om Dødelighedsprocenten her i Stiftelsen gjennemgaaende er noget høiere end ved de andre, uden at jeg kan paavise, om dette er begrundet i de hygieniske Forhold (skarpt Klima, et større Belæg paa Sygeværrelserne, at Bygningen er opført af Murværk paa fugtig Grund osv.), eller Indlæggelsen her sker senere i Sygdommen. Som det vil sees, er nemlig Sygdomsvarigheden før Indlæggelsen for de indkomne Tuberkuløse ca. $5\frac{1}{2}$ Aar og for de Anæsthetiske ca. $9\frac{2}{3}$ Aar, altsaa for den tuberkuløse Form noget før $\frac{2}{3}$ og for den anæsthetiske noget efter $\frac{2}{3}$ af Sygdommens samlede Varighed. For det Andet er jeg tilbøielig til at tro, at Indlæggelsen i Stiftelsen ikke er uden Virkning paa de Syge, især naar den foretages paa et fremskredet Stadium af Sygdommen, idet baade Mismodet over at forlade Hjemmet, Ondtliden paa Reisen hertil og efter Ankomsten hid Savnet af Familie og Hjemmets Forhold samt Overgangen til en anden Kost og Levemaade idethele, selv om den maa ansees for mere rationel, i Regelen fremkalder en Reaktion, eller om man vil, en Akklimatisationskrisis i Form af et mere eller mindre voldsomt Sygdomsudbrud. Som jeg i mine Aarsberetninger har paavist, dør her ogsaa et forholdsvis stort Antal inden $\frac{1}{2}$ Aar efter Indlæggelsen. For det Tredie er man i Stiftelserne som oftest henvist til de Syges egne Opgaver angaaende Sygdomshistorien, og da Tiden for Udbruddet ved den anæsthetiske Form i Regelen baade ligger længere tilbage, og dens Begyndelsesfænomener ere mindre fremtrædende, taler jo Rimeligheden

for, at Hukommelsen her helst vil slaa fejl. Endelig er naturligvis i denne Statistik medtaget alle tidlige Dødsfald, medens de længstlevende først efterhaanden komme til, saaledes at Statistiken under forøvrigt lige Forhold vil stille sig gunstigere baade for Levealder, Sygdomsvarighed og Forpleiningstid, jo længere Aarrække Opgaven omfatter¹⁾. Jeg skal saaledes oplyse, at der her i Stiftelsen for-tiden lever 11 Syge, som have været her fra 20—25 Aar, 9 fra 15—20 Aar og 19 fra 10—15 Aar. Af disse Overlevende er 12 Mænd og 27 Kvinder.

Tiden for Sygdomsudbruddet viser ogsaa en paafaldende Aldersforskjel mellem begge Sygdomsformer, nemlig ca. 28³/₄ Aar for den tuberkuløse og vel 35 Aar for den anæsthetiske Form. Som nærmeste Forklaringsgrund hertil har jeg tænkt mig, at man maa antage en noget længere Inkubationstid for den anæsthetiske Form f. Ex. 1 à 2 Aar og tillægge de resterende 3 à 4 Aar til Sygdomsvarigheden for samme, hvorved denne altsaa vil blive ca. 18 Aar.

For 747 af de Afdøde har det lykkedes mig dels at finde en Dødsarsag opført og dels med nogenlunde Sikkerhed at kunne udfinde en saadan af de eksisterende Optegnelser. Disse Opgaver har jeg ikke villet undlade at meddele, da de jo kan have nogen Interesse som et Bidrag til Kjendskabet om Sygdommens Gang, dog finder jeg for min Del deres Paalidelighed og videnskabelige Værd heist tvivlsomt. Foruden at Diagnoserne ikke ere konsekvent opførte, er der heller ikke sondret mellem primære og sekundære Dødsarsager, ligesaa lidt som de Tilfælde, hvor Døden ikke direkte skyldes Spedalskheden, ere særskilt opførte. Dette er jo ogsaa vanskeligt at afgjøre, hvor Diagnosen ikke støttes til Obduktionsresultater, hvilket her kun ganske enkeltvis er Tilfældet, ligesom det jo ogsaa er umuligt at afgjøre, hvilke Organer fortrinsvis have været angrebne af Sygdommen.

De opførte Dødsarsager med Alderdomsopgaver ville findes paa omstaaende schematiske Liste (se Side 84 og 85).

De indlagte Spedalske have været hjemmehørende i følgende Amter:

Akershus Amt	3	Mænd	«	Kvinder	=	3
Smaalenenes —	1	—	«	—	=	1
Hedemarkens —	1	—	1	—	=	2
Stavanger —	1	—	«	—	=	1
Nordre Bergenhus Amt	1	—	1	—	=	2
Romsdals —	57	—	18	—	=	75
Søndre Trondhjems —	242	—	156	—	=	398
Nordre Trondhjems —	201	—	98	—	=	299
Nordlands —	228	—	146	—	=	374
Tromsø —	64	—	28	—	=	92
Finmarkens —	16	—	6	—	=	22

Tilsammen 815 Mænd 454 Kvinder = 1269

¹⁾ De ulovlig Udgaæde (hjemreiste) er jo ogsaa i Regelen af de kraftigste.

Idet jeg tilslut maa gjentage, hvad jeg ovenfor har sagt, at nærværende Opgaver hverken ere saa fuldstændige eller nøiagtige, som jeg kunde ønsket at skaffe dem, skal jeg tillige tillade mig at fremholde det efter min Formening Ønskelige i, at samlede Opgaver ogsaa kunde tilveiebringes fra de øvrige Stifter, hvorved en Sammenligning mellem Resultaterne for de forskjellige Anstalter og derved et mere alsidigt Materiale af virkelig videnskabelig Interesse kunde opnaaes.

Række II. Tabel 50. Liste over Dødsårsager paa Reitgjærdets Pleiestiftelse 1860—1885.

	Til- sam- men.	Deraf		Alder og Kjøen:															
				10—15.		15—20.		20—30.		30—40.		40—50.		50—60.		60—70.		70—80.	
		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Apoplexia	6	5	1	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	2	1	-	-
Cancer	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Convulsiones	2	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Diarrhoea	57	42	15	1	-	1	3	15	5	15	3	3	1	4	1	2	2	1	-
Dysenteria	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Enteritis, Gastro-	4	1	3	-	-	-	-	1	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Epilepsia	2	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eruptionsfeber	53	33	20	1	-	4	2	3	9	6	5	13	2	1	1	4	-	1	1
Erysipelas	16	10	6	-	-	-	-	2	1	1	2	4	2	2	1	-	-	1	-
Gangræna	18	14	4	-	-	-	-	3	1	-	-	4	2	2	-	4	1	-	1
Gastritis	3	2	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-
Hektik	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-
Hydrocephalus acutus	9	8	1	-	-	-	-	-	-	4	1	2	-	1	-	-	-	1	-
Hydrops	10	7	3	-	-	-	-	2	1	4	2	1	-	-	-	-	-	-	-
Hæmoptysis	2	2	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hæmorrhagia	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Icterus	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Intoxicatio (hydrargyri)	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Marasmus	85	52	33	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	5	17	10	21	15
— leprosus	72	40	32	-	1	1	2	4	6	11	8	21	14	3	1	-	-	-	-

Forts. Række II. Tabel 50. Liste over Dødsårsager paa Reitgjærdets Pleiestiftelse 1860—1885.

	Til- sam- men.	Deraf		Alder og Kjøen:																		
				10—15.		15—20.		20—30.		30—40.		40—50.		50—60.		60—70.		70—80.		80—90.		
				Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	
Meningitis	13	9	4	-	1	2	-	2	1	2	2	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Myelitis	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Nephritis.....	35	18	17	-	-	1	3	9	6	2	3	2	5	1	-	2	1	-	-	-	-	-
Periostitis	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Peritonitis.....	38	30	8	-	2	-	4	2	11	3	6	-	4	3	2	-	1	-	-	-	-	-
Pleuritis	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Pleuropneumonia	2	2	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pneumonia	12	10	2	-	1	-	3	1	2	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Pyæmia.....	9	6	3	-	-	-	-	-	2	1	2	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Rheumatismus acutus..	2	2	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Suffocatio	43	32	11	1	-	3	2	9	1	6	6	7	-	4	1	2	-	-	1	-	-	-
Tuberculosis pulmonum	99	73	26	1	-	4	3	20	5	22	5	11	8	11	1	4	3	-	1	-	-	-
Tuberculosis (generel) .	136	87	49	2	-	4	4	31	20	25	15	11	3	12	4	2	2	-	1	-	-	-
Ulcus ventriculi	4	1	3	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Vitia org. abdominis ..	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— - cordis	1	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ødema pulmonum.....	3	3	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ubekjendt	55	29	26	1	-	1	4	8	5	10	7	5	7	2	2	2	1	-	-	-	-	-
Tilsammen	802	527	275	7	2	26	22	114	69	133	67	102	43	69	24	43	24	27	20	6	4	

C. Skrivelse fra Overlægen for den spedalske Sygdom, dateret Bergen 22de August 1887.

Vedlagt følger de Opgaver over de spedalske Stiftelsers Belæg, der hører til Femaarsberetningen, samt Beretningerne om Reknæs og Reitgjærdets Stiftelser, og en Redegjørelse for Middellevæalderen og Middelsygdomsvarigheden i Pleiestiftelsen No. 1.

Sammenstillter man disse Opgaver med dem i Beretningerne for Reknæs og Reitgjærdets Stiftelser meddelte, finder man, at Middellevæalderen for Syge af den tuberkuløse Form var i

Pleiestiftelsen No. 1 (386 Døde)	. . . . .	40,32	Aar
Reknæs Pleiestiftelse (232 Døde)	. . . . .	37,9	«
Reitgjærdets do. (600 Døde)	. . . . .	37,52	«

og Middelsygdomsvarigheden i

Pleiestiftelsen No. 1 (381 Døde)	. . . . .	10,43	Aar
Reknæs Pleiestiftelse (232 Døde)	. . . . .	10,1	«
Reitgjærdets do. (600 Døde)	. . . . .	8,73	«

Middellevæalderen for Patienter med den anæsthetiske Form var i

Pleiestiftelsen No. 1 (142 Døde)	. . . . .	52,15	Aar
Reknæs Pleiestiftelse (61 Døde)	. . . . .	61,5	«
Reitgjærdets do. (202 Døde)	. . . . .	49,58	«

og Middelsygdomsvarigheden i

Pleiestiftelsen No. 1 (144 Døde)	. . . . .	18,75	«
Reknæs Pleiestiftelse (61 Døde)	. . . . .	16,2	«
Reitgjærdets do. (202 Døde)	. . . . .	14,47	«

Efter dette skulde det synes, som om Sygdommen hurtigere gjorde Ende paa Livet i de nordlige Dele af Landet end i de mere sydlige. Særligt turde dette fremgaa af Forholdet med Hensyn til Middellevæalderen. Denne sees for Reitgjærdets Stiftelsers Vedkommende at være mærkbart lavere end ved de to andre Stiftelser.

Imidlertid tør dette ogsaa have sin Grund i de specielle Forhold ved hver af Stiftelserne. I vore Stiftelser har det nemlig ikke alene været Spedalskheden, der har dræbt Patienterne, men ogsaa andre Sygdomme, blandt hvilke jeg særligt vil fremhæve Tuberkulosen. Ialfald er dette paafaldende ved Pleiestiftelsen No. 1.

Efterat Stiftelsen i den senere Tid ikke længere er saa stærkt belagt som tidligere, har Tilfældene af Tuberkulose aftaget saaledes i Hyppighed, at det nu er sjældent ved en Obduktion at finde Tuberkulose, medens det før i Tiden var meget almindeligt. Foruden med Tuberkulosen er dette ogsaa Tilfældet med Erysipelas og de med denne Sygdom tidligere vistnok ofte forvexlede Eruptions-tilstande. Af denne Grund kan man neppe opstille de fra Stiftelserne rørende Tal paa Middellevealder og Middelsygdomsvarighed som normale for disse Størrelser. Fra Landdistrikterne er det desværre vistnok umuligt at faa lignende Opgaver, men saadanne vilde i Tilfælde være ganske anderledes paalidelige.

Under disse Omstændigheder faar man imidlertid lade sig nøie med de fra Stiftelserne vundne Resultater.

D. Tabeller vedkommende de Spedalskes Bevægelse i Indretningerne i Aarene 1856—1885.

Række II. *Tabel 51. Samtlige Stiftelser.

	Tilkomne.	Afgang				Samlet Afgang.	Antal tilbage.
		ved Død.	ved Hjem- sendelse.	til anden Stiftelse.	ved Hel- bredelse.		
1856.....	-	-	-	-	-	-	235
1857—1875.....	¹⁾ 3062	1913	¹⁾ 674	¹⁾ 27	60	2674	623
1876.....	131	99	37	3	2	141	613
1877.....	127	85	23	1	2	111	629
1878.....	117	78	43	3	4	128	618
1879.....	112	93	28	5	2	128	602
1880.....	141	84	31	7	5	127	616
1881.....	116	89	34	7	3	133	599
1882.....	87	85	36	3	10	134	552
1883.....	80	73	16	6	3	98	534
1884.....	101	64	31	16	5	116	519
1885.....	96	70	16	6	1	93	522
Tilsammen	4170	2733	969	84	97	3883	

¹⁾ I «Tabeller over de Spedalske i Norge i Aaret 1880», Side 27, opføres for disse Aar 3101 Tilkomne, 675 afgaaede ved Hjemsendelse og 65 til anden Stiftelse. Forskjellen kommer af, at 39, der i 1861 overflyttedes fra Kurerkammeret i Trondhjem (15) og Namdals Sygehus (24) ikke ere medtagne i Tabellen ovenfor; endvidere af, at 675 og 65, hvis Tallene for St. Jørgenshospital 11—2 ere rigtige (i Beretning for 1875, Side 45, staar 12—1) skulde rettes til 674 og 66.

Række II. Tabel 52. Lungegaardshospitalet,
aabnet 1ste Oktober 1849.

	Tilkomne.	Afgang				Samlet Afgang.	Antal tilbage.
		ved Død.	ved Hjemsendelse.	til anden Stiftelse.	ved Helbredelse.		
1856.....	-	-	-	-	-	-	38
1857—1875....	350	126	146	12	48	332	56
1876.....	20	16	8	1	2	27	49
1877.....	25	4	6	1	1	12	62
1878.....	22	8	11	1	4	24	60
1879.....	16	3	9	-	2	14	62
1880.....	23	8	4	-	4	16	69
1881.....	18	3	6	-	3	12	75
1882.....	15	4	8	1	5	18	72
1883.....	12	6	1	2	3	12	72
1884.....	23	10	¹⁾ 10	2	5	27	68
1885.....	11	9	2	2	1	14	65

¹⁾ For 3 af disse er det ikke opgivet, om de bleve hjemsendte eller overflyttede til en anden Stiftelse.

Række II. Tabel 53. St. Jørgens Hospital, stiftet før 1461.

	Tilkomne.	Afgang				Samlet Afgang.	Antal tilbage.
		ved Død.	ved Hjemsendelse.	til anden Stiftelse.	ved Helbredelse.		
1856.....	-	-	-	-	-	-	130
1857—1875....	148	206	11	2	-	219	59
1876.....	4	5	-	-	-	5	58
1877.....	2	3	-	-	-	3	87
1878.....	2	3	-	-	-	3	56
1879.....	10	6	-	-	-	6	60
1880.....	5	5	-	1	-	6	59
1881.....	4	5	-	-	-	5	58
1882.....	6	4	-	-	-	4	60
1883.....	8	7	-	-	-	7	61
1884.....	12	9	-	-	-	9	64
1885.....	9	6	-	-	-	6	67

Række II. Tabel 54. Pleiestiftelsen No. 1, aabnet 1ste Mai 1857.

	Tilkomne.	Afgang				Samlet Afgang.	Antal tilbage.
		ved Død.	ved Hjemsendelse.	til anden Stiftelse	ved Helbredelse.		
1856.....	-	-	-	-	-	-	-
1857—1875.....	1153	723	201	9	5	938	215
1876.....	34	30	5	2	-	37	212
1877.....	44	29	7	-	-	36	220
1878.....	38	26	11	2	-	39	219
1879.....	35	31	14	4	-	49	205
1880.....	38	24	6	5	-	35	208
1881.....	21	29	12	5	-	46	183
1882.....	27	22	7	2	-	31	179
1883.....	¹⁾ 18	23	²⁾ 6	3	-	32	²⁾ 165
1884.....	23	17	4	14	-	35	153
1885.....	28	23	6	-	-	29	152

¹⁾ Heri er medtaget en indkommen Patient, der viste sig ikke at være spedalsk.

²⁾ Blandt disse var 2, som havde Hjemlov, men ikke vendte tilbage i 1883, hvorfor de bleve udskrevne, og 1, om hvem det ikke er opgivet, om Vedkommende blev hjemsendt eller overflyttet til en anden Stiftelse.

Række II. Tabel 55. Reknæs Pleiestiftelse, aabnet 1ste Februar 1861.

	Tilkomne.	Afgang				Samlet Afgang.	Antal tilbage.
		ved Død.	ved Hjemsendelse.	til anden Stiftelse.	ved Helbredelse.		
1856.....	-	-	-	-	-	-	¹⁾ 54
1857—1875.....	513	337	104	-	5	446	121
1876.....	20	19	6	-	-	25	116
1877.....	12	17	2	-	1	20	108
1878.....	11	10	10	-	-	20	99
1879.....	15	18	2	-	-	20	94
1880.....	15	17	8	1	1	27	82
1881.....	16	16	3	2	-	21	77
1882.....	8	12	2	-	2	16	69
1883.....	13	8	3	-	-	11	71
1884.....	11	11	5	-	-	16	66
1885.....	13	7	-	4	-	11	68

¹⁾ Paa Reknæs Hospital.

Række II. Tabel 56. Reitgjærdets Pleiestiftelse, aabnet 1ste September 1861.

	Tilkomne.	Afgang				Samlet Afgang.	Antal tilbage.
		ved Død.	ved Hjemsendelse.	til anden Stiftelse.	ved Helbredelse.		
1856.....	-	-	-	-	-	-	1) 13
1857—1875....	898	521	212	4	2	739	172
1876.....	53	29	18	-	-	47	178
1877.....	44	32	8	-	-	40	182
1878.....	44	31	11	-	-	42	184
1879.....	36	35	3	1	-	39	181
1880.....	60	30	13	-	-	43	198
1881.....	57	36	13	-	-	49	206
1882.....	31	43	19	-	3	65	172
1883.....	29	29	6	1	-	36	165
1884.....	32	17	12	-	-	29	168
1885.....	35	25	8	-	-	31	170

1) Paa Kurerkammeret i Trondhjem og Pleieafdelingen ved Namdals Sygehus.

III.

Spedalskhedens Gang i Aarene 1856—1885 sammenstillet med de Stiftelser, hvor Indlægget sker.

Række III. Tabel 1. De østlandske og Nedenæs Amter.

	Tilkomne.	Afgang				Samlet Afgang.	Antal tilbage.
		ved Død.	til Stiftelse.	ved Udflytelse.	ved Helbredelse.		
1856	1	-	-	-	-	-	52
1857	2	3	-	-	-	3	51
1858	-	3	-	-	-	3	48
1859	-	2	-	-	-	2	46
1860	3	3	-	-	-	3	46
1861	3	3	-	-	-	3	46
1862	1	8	-	-	-	8	39
1863	3	3	2	-	-	5	37
1864	3	-	1	1	-	2	38
1865	3	2	-	-	-	2	39
1866	3	5	1	-	-	6	36
1867	1	1	-	-	-	1	36
1868	2	2	1	-	-	3	35
1869	3	3	1	1	-	5	33
1870	3	5	1	-	-	6	30
1871	1	1	2	-	-	3	28
1872	1	5	2	-	-	7	22
1873	-	4	1	-	-	5	17
1874	1	2	1	-	-	3	15
1875	3	2	-	-	-	2	16
1876	4	2	-	-	-	2	18
1877	2	1	-	-	-	1	19
1878	-	2	-	-	-	2	17
1879	-	1	1	-	-	2	15
1880	-	-	2	-	-	2	13
1881	-	1	4	-	-	5	8
1882	-	-	-	-	-	-	8
1883	2	-	-	-	-	-	10
1884	-	1	3	-	-	4	6
1885	-	-	2	-	-	2	4 ²⁾
Tilsammen	45 ¹⁾	65 ²⁾	25 ²⁾	2	-	92	

¹⁾ Ifølge Række I Tabel 5 kom der i Femaaret 1881—1885 9 nye Tilfælde til; i Beretningen for 1880 S. 41 opføres for Aarene 1856—1877 de samme Tal som her. ²⁾ Ifølge Række IV Tabel 4 var de Dødes Antal 68, der indlagdes i Stiftelser 19, og der var tilbage ved Udgangen af 1885 13.

Række III. Tabel 2. Lister og Mandals samt Stavanger Amt til Lungegaardshospitalet.

	Tilkomne.	Afgang				Samlet Afgang.	Antal tilbage.
		ved Død.	til Stiftelse.	ved Udflytelse.	ved Helbredelse.		
1856	15	-	-	-	-	-	229
1857	12	21	3	-	-	24	217
1858	16	18	18	-	-	36	197
1859	16	7	4	1	-	12	201
1860	10	12	5	-	-	17	194
1861	22	12	5	-	-	17	199
1862	17	9	3	2	1	15	201
1863	10	15	1	-	-	16	195
1864	15	10	6	-	-	16	194
1865	10	9	1	-	-	10	194
1866	11	11	1	2	-	14	191
1867	12	8	2	1	-	11	192
1868	9	10	4	1	-	15	186
1869	1	11	4	2	-	17	170
1870	9	9	-	1	-	10	169
1871	5	12	5	1	-	18	156
1872	6	12	1	1	-	14	148
1873	8	6	4	2	-	12	144
1874	6	8	1	-	-	9	141
1875	3	13	1	-	-	14	130
1876	5	7	4	2	-	13	122
1877	3	12	2	1	-	15	110
1878	2	3	1	-	-	4	108
1879	2	10	1	-	-	11	99
1880	2	5	-	-	1	6	95
1881	1	5	1	1	-	7	89
1882	1	3	-	1	-	4	86
1883	3	7	2	-	-	9	80
1884	1	10	5	-	-	15	66
1885	1	9	1	1	-	11	56 ²⁾
Tilsammen	234	284	86 ¹⁾	20	2	392	

¹⁾ Ifølge Række IV Tabel 4: 93. ²⁾ Ifølge Række I Tabel 5 og 6: 58.

Række III. Tabel 3. Søndre Bergenhus Amt til Pleiestiftelsen No. 1 og St. Jørgens Hospital.

	Tilkomne.	Afgang				Samlet Afgang.	Antal tilbage.
		ved Død.	til Stiftelse.	ved Udflytelse.	ved Helbredelse.		
1856	35	-	-	-	-	-	465
1857	35	32	57	6	-	95	405
1858	35	21	29	2	-	52	388
1859	41	29	17	2	-	48	381
1860	27	31	12	1	-	44	364
1861	33	22	18	1	-	41	365
1862	33	14	3	-	1	18	371
1863	28	22	26	1	-	49	350
1864	26	25	12	-	-	37	339
1865	26	15	12	-	-	27	338
1866	43	24	19	3	-	46	335
1867	28	19	16	-	-	35	328
1868	25	23	18	-	-	41	312
1869	26	15	11	-	-	26	312
1870	24	16	16	-	-	32	304
1871	32	23	12	2	-	37	299
1872	20	24	3	2	-	29	290
1873	17	14	16	1	1	32	275
1874	22	14	16	1	-	31	266
1875	11	15	14	-	1	30	247
1876	10	17	11	-	-	28	229
1877	12	16	19	-	-	35	206
1878	20	10	12	-	-	22	204
1879	13	8	4	2	-	14	203
1880	9	11	19	1	-	31	181
1881	5	15	2	-	-	17	169
1882	8	5	2	1	-	8	169
1883	4	3	6	-	1	10	163
1884	-	17	5	1	2	25	138
1885	1	6	8	3	2	19	120 ²⁾
Tilsammen	649	506	415 ¹⁾	30	8	959	

¹⁾ Ifølge Række IV Tabel 4: 455. ²⁾ Ifølge Række I Tabel 4: 117.

Række III. Tabel 4. Sogn til Pleiestiftelsen No. 1 og
St. Jørgens Hospital.

	Tilkomne.	Afgang				Samlet Afgang.	Antal tilbage.
		ved Død.	til Stiftelse.	ved Udflyt- telse.	ved Helbre- delse.		
1856	20	-	-	-	-	-	316
1857	22	20	64	1	-	85	253
1858	15	8	13	-	-	21	247
1859	16	16	29	-	-	45	218
1860	16	14	11	-	-	25	209
1861	14	12	6	6	2	26	197
1862	14	12	8	2	-	22	189
1863	9	8	13	2	-	23	175
1864	11	7	8	1	-	16	170
1865	16	9	10	1	-	20	166
1866	12	8	10	1	1	20	158
1867	14	3	10	1	-	14	158
1868	7	7	13	2	-	22	143
1869	12	6	8	1	-	15	140
1870	15	6	2	2	-	10	145
1871	17	-	11	2	-	13	149
1872	8	10	5	3	-	18	139
1873	14	4	11	1	1	17	136
1874	11	8	5	3	1	17	130
1875	11	6	4	2	-	12	129
1876	7	2	10	-	-	12	124
1877	7	2	3	-	-	5	126
1878	8	12	1	3	2	18	116
1879	6	6	5	1	1	13	109
1880	3	3	13	-	2	18	94
1881	5	4	2	2	3	11	88
1882	2	4	4	-	-	8	82
1883	6	2	10	-	-	12	76
1884	4	2	5	-	-	7	73
1885	2	8	7	-	-	15	60 ³⁾
Tilsammen	324	209 ¹⁾	301 ²⁾	37	13	560	

¹⁾ Ifølge Række I Tabel 8 døde der i Femaaret 1881—1885: 23, medens her kun er opført 20. ²⁾ Ifølge samme Tabel i Femaaret 24, her 28. ³⁾ Ifølge samme Tabel 67.

Række III. Tabel 5. Søndfjord til Pleiestiftelsen No. 1 og
St. Jørgens Hospital.

	Tilkomne.	Afgang				Samlet Afgang.	Antal tilbage.
		ved Død.	til Stiftelse.	ved Udflyt- telse.	ved Helbre- delse.		
1856	40	-	-	-	-	-	431
1857	43	33	88	1	-	123	357
1858	36	12	27	-	-	39	354
1859	49	12	43	3	-	58	345
1860	41	26	53	-	-	79	307
1861	34	18	39	3	-	60	281
1862	37	12	18	3	-	33	285
1863	30	17	39	-	-	56	259
1864	27	8	26	-	-	34	252
1865	30	6	22	1	-	29	253
1866	25	13	32	-	-	45	233
1867	29	9	30	-	-	39	223
1868	31	10	21	-	-	31	223
1869	18	15	33	1	-	49	192
1870	32	5	21	-	-	26	198
1871	20	22	22	3	-	47	171
1872	16	11	26	2	-	39	148
1873	18	5	9	-	-	14	152
1874	15	5	11	2	-	18	149
1875	13	7	18	5	-	30	132
1876	11	14	7	1	-	22	121
1877	16	5	12	-	-	17	120
1878	17	4	13	1	-	18	119
1879	12	5	13	1	-	19	112
1880	4	6	5	2	-	13	103
1881	2	8	8	-	-	16	89
1882	7	10	4	1	-	15	81
1883	4	4	7	-	1	12	73
1884	3	7	4	-	1	12	64
1885	-	7	5	1	-	13	51
Tilsammen	665	316 ¹⁾	656	31	2	1005	

¹⁾ Ifølge Række I Tabel 8: døde der i Femaaret 32, medens der her opføres 36.

Række III. Tabel 6. Nordfjord til Reknæs og
Pleiestiftelsen No. 1.

	Tilkomme.	Afgang				Samlet Afgang.	Antal tilbage.
		ved Død.	til Stiftelse.	ved Udflyt- telse.	ved Helhre- delse.		
1856	11	-	-	-	-	-	97
1857	7	5	29	1	-	35	69
1858	9	5	2	-	-	7	71
1859	19	4	12	-	-	16	74
1860	7	5	4	-	-	9	72
1861	3	3	1	1	-	5	70
1862	8	6	6	1	-	13	65
1863	4	3	4	-	-	7	62
1864	15	4	4	1	-	9	68
1865	13	1	4	-	-	5	76
1866	8	6	5	-	-	11	73
1867	8	6	1	-	-	7	74
1868	5	4	2	-	-	6	73
1869	13	4	6	-	1	11	75
1870	4	4	5	1	-	10	69
1871	3	1	5	2	-	8	64
1872	3	6	1	1	1	9	58
1873	5	1	2	-	-	3	60
1874	3	4	1	-	-	5	58
1875	8	4	6	-	-	10	57
1876	3	2	7	-	-	9	50
1877	4	-	5	-	-	5	49
1878	2	6	5	1	-	12	39
1879	4	3	1	-	-	4	39
1880	7	1	1	-	-	7	39
1881	2	1	3	-	-	4	37
1882	-	2	4	-	-	6	31
1883	-	2	1	-	-	3	28
1884	-	2	-	-	-	2	26
1885	-	3	1	-	-	4	22 ²⁾
Tilsammen	178	103	128 ¹⁾	9	2	242	

¹⁾ Ifølge Række I Tabel 8 indlagdes i Femaaret 1881—1885: 7, her opføres 9.

²⁾ Ifølge samme Tabel: 21.

Række III. Tabel 7. Søndmøre samt Romsdal og Øksendal til Reknæs.

	Tilkomne. •	Afgang				Samlet Afgang.	Antal tilbage.
		ved Død.	til Stiftelse.	ved Udflyt- telse.	ved Helbre- delse.,		
1856	20	-	-	-	-	-	178
1857	22	9	9	3	-	21	179
1858	19	8	7	1	-	16	182
1859	20	8	3	-	-	11	191
1860	20	8	9	1	-	18	193
1861	18	10	51	-	-	61	150
1862	13	6	8	-	-	14	149
1863	12	5	13	-	1	19	142
1864	19	6	14	-	-	20	141
1865	12	7	10	-	2	19	134
1866	19	4	8	-	-	12	141
1867	13	8	10	1	-	19	135
1868	13	3	9	-	-	12	136
1869	15	11	8	2	1	22	129
1870	12	9	15	-	-	24	117
1871	22	9	13	2	-	24	115
1872	7	6	-	-	-	6	116
1873	7	2	-	1	-	3	120
1874	10	5	10	1	-	16	114
1875	11	6	9	2	-	17	108
1876	4	5	8	-	-	13	99
1877	7	2	3	1	-	6	100
1878	8	3	-	-	-	3	105
1879	9	4	5	1	-	10	104
1880	5	7	9	3	-	19	90
1881	2	3	7	2	-	12	80
1882	3	3	3	-	-	6	77
1883	6	3	7	1	-	11	72
1884	1	6	5	-	1	12	61
1885	4	8	7	2	-	17	48 ²⁾
Tilsammen	353	174 ¹⁾	260	24	5	463	

¹⁾ Ifølge Række I Tabel 9 døde der i Femaaret 1881—1885 26, her opføres 23. ²⁾ Paa samme Tabel opføres som Tilbageliggende 51.

Række III. Tabel 8. Nordmøre, undtagen Øksendal til
Reitgjærdet og Reknæs.

	Tilkomne.	Afgang				Samlet Afgang.	Antal tilbage.
		ved Død.	til Stiftelse.	ved Udflyt- telse.	ved Helbre- delse.		
1856	17	-	-	-	-	-	106
1857	20	14	-	1	-	15	111
1858	11	3	5	1	-	9	113
1859	16	6	5	-	-	11	118
1860	16	9	4	1	-	14	120
1861	20	9	15	-	-	24	116
1862	16	10	12	1	-	23	109
1863	20	6	4	1	-	11	118
1864	14	11	7	-	-	18	114
1865	18	7	7	-	-	14	118
1866	16	12	6	-	-	18	116
1867	18	7	7	3	-	17	117
1868	26	-	7	-	-	7	136
1869	17	7	5	2	-	14	139
1870	14	14	18	1	-	33	120
1871	16	6	15	-	1	22	114
1872	10	7	7	-	-	14	110
1873	8	9	7	1	-	17	101
1874	10	5	2	1	-	8	103
1875	12	15	9	-	-	24	91
1876	11	7	2	1	-	10	92
1877	11	7	5	1	1	14	89
1878	9	4	1	1	-	6	92
1879	5	7	11	1	-	19	78
1880	7	5	3	-	-	8	77
1881	5	5	8	1	-	14	68
1882	5	7	3	-	-	10	63
1883	5	5	4	-	-	9	59
1884	1	8	3	1	-	12	48
1885	2	1	6	2	-	9	41
Tilsammen	376	213 ¹⁾	188 ²⁾	21	2	424	

¹⁾ Ifølge Række I Tabel 9 døde der i Femaaret 1881—1885: 24, her opføres 26.

²⁾ Paa samme Tabel opføres i Femaaret 1881—1885: 26, her 24.

Række III. Tabel 9. Søndre og nordre Trondhjems Amter og Tromsø Stift til Reitgjærdets Pleiestiftelse.

	Tilkomne.	Afgang				Samlet Afgang.	Antal tilbage.
		ved Død.	til Stiftelse.	ved Udflytelse.	ved Helbredelse.		
1856	76	-	-	-	-	-	725
1857	72	93	5	3	-	101	696
1858	70	69	3	-	-	72	694
1859	60	47	11	2	3	63	691
1860	78	52	4	3	-	59	710
1861	76	48	121	3	-	172	614
1862	71	29	53	2	-	84	601
1863	81	33	36	1	2	72	610
1864	71	37	40	6	-	83	598
1865	69	30	43	6	-	79	588
1866	66	25	33	4	-	62	592
1867	76	31	28	1	-	60	608
1868	88	37	39	4	-	80	616
1869	77	30	33	6	-	69	624
1870	70	32	53	9	-	94	600
1871	52	24	51	3	1	79	573
1872	56	24	24	1	-	49	580
1873	50	34	15	12	-	61	569
1874	52	20	34	2	-	56	565
1875	59	35	22	5	1	63	561
1876	51	32	30	3	-	65	547
1877	37	33	43	4	-	80	504
1878	40	17	28	2	3	50	494
1879	32	25	29	5	1	60	466
1880	23	23	44	1	-	68	421
1881	25	28	26	4	-	58	388
1882	19	16	19	4	1	40	367
1883	27	28	26	3	2	59	335
1884	9	19	28	1	-	48	296
1885	7	31	26	7	2	66	237 ³⁾
Tilsammen	1640	982 ¹⁾	947 ²⁾	107	16	2052	

¹⁾ Ifølge Række I Tabel 4 opføres i Femaaret 1881—1885: 121, her 122. ²⁾ Paa samme Tabel opføres i Femaaret 1881—1885 154, her 125. ³⁾ Paa samme Tabel opføres 231.

Række III. Tabel 10. Tabel over Bevægelsen af samtlige
Spedalske i Riget udenfor Indretningerne i 1856—1885¹⁾.

	Tilkomne.	Afgang				Samlet Afgang.	Antal tilbage.
		ved Død.	til Stiftelse.	ved Udflyt- telse.	ved Helbre- delse.		
1856	-	-	-	-	-	-	2609
1857	242	230	255	16	-	501	2350
1858	210	147	104	4	-	255	2305
1859	238	131	130	9	3	273	2270
1860	218	160	102	3	-	265	2223
1861	222	137	256	14	2	409	2036
1862	211	106	112	11	1	230	2017
1863	196	112	138	5	3	258	1955
1864	202	108	118	9	-	235	1922
1865	199	86	109	8	-	203	1918
1866	202	108	115	10	-	233	1887
1867	201	92	104	7	-	203	1885
1868	205	96	114	7	-	217	1873
1869	181	102	109	13	1	225	1829
1870	183	100	131	14	-	245	1767
1871	169	98	136	15	2	251	1685
1872	127	150	69	10	2	231	1581
1873	126	79	65	18	2	164	1543
1874	134	71	81	10	1	163	1514
1875	132	103	83	14	2	202	1444
1876	108	88	79	7	-	174	1378
1877	103	78	92	7	1	178	1303
1878	104	61	61	8	5	135	1272
1879	83	69	70	11	2	152	1203
1880	62	66	97	7	2	172	1093
1881	47	68	66	8	3	145	995
1882	44	60	38	6	-	104	935
1883	57	51	61	4	6	122	870
1884	20	73	52	3	4	132	758
1885	15	63	55	15	7	140	633
Tilsammen	4241	2893	3002	273	49	6217	

¹⁾ Tabellen stemmer, som man vil se, i flere Henseender ikke med andre efter senere Opgjør meddelte Opgaver.

Række III. *Tabel II. Opgave over samtlige Spedalske i Riget og deres Bevægelse i og udenfor Indretningerne i Aarene 1856—1885.

	Samlet Antal ved Aarets Begyndelse.	Tilkomne.	Afgang i og udenfor Stiftelserne.			Tilbage ved Aarets Udgang.		Samlet Antal ved Aarets Udgang.
			Døde.	Udflyttede.	Helbredede.	Distrikterne.	Stiftelserne.	
1856.....	-	(237)	?	?	?	2638	235	2873
1857.....	2873	242	293	16	2	2377	427	2804
1858.....	2804	211	225	4	2	2309	475	2784
1859.....	2784	242	213	8	7	2275	523	2798
1860.....	2798	223	253	9	2	2218	539	2757
1861.....	2757	222	238	14	4	2012	711	2723
1862.....	2723	214	212	12	4	2011	698	2709
1863.....	2709	198	195	6	4	1953	749	2702
1864.....	2702	206	202	9	1	1915	781	2696
1865.....	2696	201	205	9	5	1906	772	2678
1866.....	2678	205	213	10	3	1862	795	2657
1867.....	2657	200	192	7	5	1866	787	2653
1868.....	2653	210	211	7	6	1851	788	2639
1869.....	2639	183	200	16	8	1811	787	2598
1870.....	2598	183	230	13	3	1771	764	2535
1871.....	2535	171	238	16	3	1702	747	2449
1872.....	2449	130	205	9	5	1652	708	2360
1873.....	2360	130	177	18	8	1615	672	2287
1874.....	2287	139	183	10	5	1585	643	2228
1875.....	2228	137	203	14	5	1520	623	2143
1876.....	2143	100	187	6	2	1435	613	2048
1877.....	2048	104	165	7	3	1348	629	1977
1878.....	1977	106	139	10	9	1307	618	1925
1879.....	1925	87	162	11	4	1233	602	1835
1880.....	1835	63	150	7	7	1117	617	1734
1881.....	1734	48	156	8	6	1013	599	1612
1882.....	1612	45	145	6	10	942	554	1496
1883.....	1496	58	124	4	9	879	538	1417
1884.....	1417	19	137	3	9	766	521	1287
1885.....	1287	17	142	15	8	617 ¹⁾	522	1139 ²⁾
Tilsammen		4294	5595	284	149			

¹⁾ Ifølge Række I Tabel 2 skulde Antallet være 673. ²⁾ Ifølge samme Tabel skulde Antallet være 1195.

Ann. Tallene afvige, som det vil sees, ogsaa ellers noget fra Opgaverne Side 6—7.

IV.

Oversigt over Antallet af Spedalske, Indlæg i Indretninger m. m. særskilt for Form og Kjøen i 1856—1885.

Række IV. *Tabel I. Oversigt over Antallet af Spedalske, Indlæg i Indretninger m. m. amtsvis, særskilt for Form og Kjøen.

Amt.	Samlet Antal Spedalske 1856—1885.					Indlagte i Indretninger 1857—1885.					Døde udenfor Stif- telse 1857—1885.	Tilbage ved Udgan- gen af 1885.			
	Ialt.	Tuberk. Form.		Anæsth. Form.		Tuberk. Form.		Anæsth. Form.		Tilsammen.		Tub. Form.		An. Form.	
		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.			Md.	Kv.	Md.	Kv.
Akershus	5	2	1	-	2	1	-	-	-	2	1	-	1	-	-
Smaalenene	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-
Jarlsberg og Laurvik	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
Hedemarken	35	9	9	7	10	1	-	-	1	27	5	1	-	1	3
Christians	55	13	14	16	12	6	3	3	3	37	6	1	-	3	2
Nedenæs	2	-	-	2	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-
Lister og Mandal . .	15	8	2	3	2	4	-	1	1	8	2	-	-	1	1
Stavanger	436	152	119	87	78	30	22	19	16	276	53	10	15	22	6
Søndre Bergenhus . .	1085	382	360	169	174	158	162	68	67	506	116	25	36	23	32
Nordre Bergenhus . .	1926	687	632	320	287	417	377	168	160	628	137	42	28	29	38
Romsdal	976	449	278	140	109	238	146	71	50	387	90	34	20	20	16
Søndre Trondhjem . .	641	325	164	89	63	177	94	39	36	242	59	24	12	13	10
Nordre Trondhjem . .	580	271	144	96	69	129	71	44	31	251	50	19	11	12	8
Nordland	836	365	245	135	91	157	103	58	36	396	103	43	27	17	16
Tromsø	172	92	44	22	14	49	21	11	4	75	17	8	4	1	4
Finmarken	40	26	7	5	2	13		6		21	-	-	-	-	-
Riget	6806	2782	2019	1092	913	1367	999	583	405	2868	640	207	154	143	136
						+ 13		+ 6							
						2379		894							

¹⁾ Desuden var der tilbage 10 Spedalske «uopg. Form». De Spedalske i Bergen er ikke her medtagne.

Række IV. *Tabel 2. Procentforhold for de Spedalske i 1856—1885 og ved Udgangen af 1885.

Amt.	For hvert 100 af samtlige kjendte Spedalske fra 1856—1885									Tilbage ved Udgangen af 1885			
	hørte til						døde udenfor Indretningerne.	bleve indlagte i Indretningerne.		af hvert 100 hørte til			af det samlede Antal 1856—1885.
	tuberkuløs Form			anæsthetisk Form									
	Ialt.	Deraf		Ialt.	Deraf					Tuberkuløs.	Anæsthetiske.	tuberk. Form.	
Md.		Kv.	Md.		Kv.								
De Østlandske Amter og Nedenæs	49.5	25.3	24.2	49.4	25.7	23.7	68.7	21.6	16.0	23.1	76.9	-	13.1
Lister og Mandal	66.6	53.3	13.3	33.3	20.0	13.3	53.3	40.0	40.0	50.0	50.0	-	13.3
Stavanger	62.1	34.8	27.3	37.8	19.9	17.9	63.3	11.9	8.0	44.6	50.0	5.4	12.8
Søndre Bergenhus	68.4	35.2	33.2	31.6	15.6	16.0	47.5	29.5	12.5	52.1	47.0	0.9	10.8
Nordre Bergenhus	68.5	35.7	32.8	31.5	16.6	14.9	32.6	41.2	17.0	50.4	48.2	1.4	7.2
Romsdal	74.5	46.0	28.5	25.5	14.3	11.2	39.6	39.3	12.4	58.7	39.1	2.2	9.4
Søndre Trondhjem	76.3	50.7	25.6	23.7	13.8	9.9	37.7	42.3	11.7	61.0	39.0	-	9.2
Nordre Trondhjem	71.5	46.7	24.8	28.5	16.6	11.9	43.2	34.5	12.9	58.8	39.2	2.0	8.8
Nordland	73.0	43.7	29.3	27.0	16.1	10.9	47.3	31.1	10.7	67.3	31.7	1.0	12.4
Tromsø	79.1	53.5	25.6	21.9	12.8	8.1	43.0	40.7	8.7	70.6	29.4	-	9.9
Finmarken	82.5	65.0	17.5	17.5	12.5	5.0	52.5	32.9	12.2	-	-	-	-
Riget	70.5	40.9	29.7	29.5	16.0	13.4	42.1	35.0	13.1	¹⁾ 55.5	¹⁾ 42.9	¹⁾ 1.5	¹⁾ 9.6

¹⁾ Beregnet uden at medtage Bergens By.

Række IV. Tabel 3. Spedalske i forskellige Egne af nordre Bergenhus Amt.

	Antal Spedalske 1856—1885.	Deraf								Deraf indlagt i Stiftelser				Tilbage ved Udgangen af 1885								Til- sammen.
		tuberkuløse				anæsthetiske								tuberkuløse				anæsthetiske				
		Md.	%	Kv.	%	Md.	%	Kv.	%	Tub.	% ¹⁾	An.	% ¹⁾	Md.	%	Kv.	%	Md.	%	Kv.	%	
Midtre og indre Sogn	431	137	31.8	107	24.8	99	23.0	88	20.4	137	56.1	91	48.7	13	36.1	2	5.6	4	11.1	17	47.2	36=8.4
Søndfjord og ytre Sogn	1224	458	37.4	431	35.2	175	14.3	160	13.1	572	64.3	202	60.3	22	27.5	24	30.0	19	23.8	15	18.7	80=6.5
Nordfjord	271	92	33.9	94	34.6	46	16.9	39	14.4	85	45.7	35	41.2	7	33.3	2	9.5	6	28.6	6	28.6	21=7.7
Nordre Bergen- hus Amt	1926	687		632		320		237		794		328		42		28		29		38		137

¹⁾ Beregnet i % af hver Form særskilt.

Række IV. Tabel 4 (Forts.). Oversigt over Antallet af Spedalske i 1856—1885, Indlæg i Indretninger m. m. særskilt for Form og Kjøn i de forskjellige Amter.

	Samlet Antal Spedalske 1856—1885.					Indlagte i Indretninger 1857—1885.				Antal tilbage ved Udgangen af 1885.			
	Ialt.	Tuberk. Form.		Anæsth. Form.		Tuberk. Form.		Anæsth. Form.		Tuberk. Form.		Anæsth. Form.	
		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Christians Amt (Forts.).													
Vang	7	1	-	5	1	-	-	-	-	1	-	2	-
Gausdal	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lom	3	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skiaker	3	-	-	1	2	-	-	1	1	-	-	-	-
Lesje	30	10	12	2	6	6	3	1	2	-	-	-	2
Christians Amt	55	13	14	16	12	6	3	3	3	1	-	3	2
Nedenæs Amt.													
Holt	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arendal	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Nedenæs Amt	2	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Lister og Mandals Amt.													
Christianssand	3	2	-	-	1	2	-	-	1	-	-	-	-
Lyngdal	3	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Vanse	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Herod	4	1	2	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Flekkefjord	2	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Kvinesdal	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Lister og Mandals Amt	15	8	2	3	2	4	-	1	1	-	-	1	1
Stavanger Amt.													
Sogndal	13	8	3	1	1	3	-	-	-	1	-	1	-
Lunde	4	2	-	2	-	1	-	1	-	-	-	1	-
Ekersund	15	5	4	4	2	-	2	-	-	1	-	-	-
Helleland	7	-	5	1	1	-	1	-	-	-	1	-	-

Række IV. Tabel 4 (Forts.). Oversigt over Antallet af Spedalske i 1856—1885, Indlæg i Indretninger m. m. særskilt for Form og Kjøen i de forskjellige Amter.

	Samlet Antal Spedalske 1856—1885.				Indlagte i Indretninger 1857—1885.				Antal tilbage ved Udgangen af 1885.				
	Ialt.	Tuberk. Form.		Anæsth. Form.		Tuberk. Form.		Anæsth. Form.		Tuberk. Form.		Anæsth. Form.	
		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Stavanger Amt (Forts.).													
Haa	2	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-
Høiland	8	1	2	4	1	-	-	3	-	-	-	1	-
Klep	9	5	2	1	1	1	1	-	1	-	-	1	-
Time og Gjæsdals Herreder	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Høle og Fossans	8	3	-	-	5	2	-	-	-	-	-	-	1
Stavanger	22	2	13	5	2	1	3	1	1	-	2	1	-
Hetland	35	14	5	8	8	3	1	1	1	1	3	2	-
Haaland	9	2	3	2	2	-	-	-	-	-	1	1	-
Hvitingø Sogn af Mosterø	3	1	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Rennesø	25	14	7	2	2	1	1	1	1	-	1	-	1
Finnø	11	4	3	2	2	1	-	-	1	-	1	-	-
Strand	14	3	3	4	4	-	-	-	-	1	-	2	-
Hjelmeland	11	1	4	3	3	1	-	-	-	-	-	1	-
Nerstrand	23	5	6	7	5	1	3	2	1	-	1	1	1
Jælse	18	7	5	3	3	2	2	2	-	1	2	1	-
Sand	11	2	4	3	2	-	-	1	-	-	-	1	-
Vikedal	15	4	3	4	4	1	1	-	1	-	-	-	1
Skudesnæs	32	11	10	5	6	-	1	-	1	2	-	2	-
Avaldsnæs	53	21	17	7	8	6	2	-	5	-	-	2	-
Tysvær	22	9	5	4	4	-	1	2	-	-	1	-	-
Haugesund	5	3	-	1	1	-	-	-	1	1	-	-	-
Torvestad	25	12	5	5	3	4	2	3	1	1	-	1	-
Skjold	35	12	9	6	8	2	1	2	1	-	1	2	2
Stavanger Amt	436	152	119	87	78	30	22	19	16	10	15	22	6
Søndre Bergenhus Amt.													
Sveen og Valestrand	41	16	12	8	5	10	6	3	3	1	1	1	1
Skonevik	19	9	6	2	2	2	2	-	-	-	-	-	1
Etne	24	7	9	1	7	2	3	1	2	1	-	-	-
Fjælberg	42	13	19	7	3	7	7	3	2	1	1	1	-

Række IV. Tabel 4 (Forts.). Oversigt over Antallet af Spedalske i 1856—1885, Indlæg i Indretninger m. m. særskilt for Form og Kjøen i de forskellige Amter.

	Samlet Antal Spedalske 1856—1885.				Indlagte i Indretninger 1856—1885.				Antal tilbage ved Udgangen af 1885.				
	Ialt.	Tuberk. Form.		Anæsth. Form.		Tuberk. Form.		Anæsth. Form.		Tuberk. Form.		Anæsth. Form.	
		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Søndre Bergenhus Amt. (Forts.)													
Stordøen	29	6	11	7	5	-	5	3	1	-	-	-	-
Finaas	108	43	39	13	13	24	24	6	9	1	3	1	-
Fitje	72	26	23	17	6	17	14	11	2	-	1	-	-
Tysnæs	51	21	8	7	15	6	3	3	3	3	-	1	4
Kvindherred	27	15	4	5	3	5	2	2	-	2	-	3	-
Ullensvang	42	18	12	7	5	6	3	1	-	1	3	1	2
Ulvik	23	11	7	1	4	2	1	1	-	-	-	-	2
Strandebarm	36	9	16	7	4	1	6	-	1	-	1	4	1
Vikør	5	2	1	-	2	-	1	-	2	-	-	-	-
Voss og Vossestranden	58	16	10	15	17	9	4	4	8	-	1	2	2
Os	55	18	27	4	6	8	13	1	2	-	3	1	2
Fuse	64	18	33	5	8	9	16	2	4	-	5	-	2
Sund	34	15	10	5	4	8	6	3	2	1	-	-	1
Fane	41	18	9	5	9	5	5	2	5	3	3	1	3
Fjeld	41	17	16	6	2	10	9	3	1	-	3	-	-
Askøen	14	5	6	1	2	2	6	1	1	-	-	-	-
Aarstad	10	3	4	2	1	2	3	1	-	-	1	-	1
Haus	23	5	4	7	7	1	1	3	1	-	1	-	-
Brudvik	6	2	1	2	1	-	1	-	-	-	-	-	1
Hammer	30	8	8	6	8	3	3	3	2	3	2	1	2
Hosanger	18	4	8	3	3	1	3	1	1	1	1	1	1
Herlø	13	5	4	3	1	1	-	2	1	2	2	-	1
Manger	51	18	18	7	8	7	2	3	4	2	-	1	1
Lindaas	100	32	33	14	21	10	13	4	9	3	3	2	3
Masfjorden	8	2	2	2	2	1	-	1	1	-	1	2	1
Søndre Bergenhus Amt	1085	382	360	169	174	158	162	68	67	25	36	23	32

Række IV. Tabel 4 (Forts.). Oversigt over Antallet af Spedalske i 1856—1885, Indlæg i Indretninger m. m. særskilt for Form og Kjøen i de forskellige Amter.

	Samlet Antal Spedalske 1856—1885.				Indlagte i Indretninger 1857—1885.				Antal tilbage ved Udgangen af 1885.				
	Ialt.	Tuberk. Form.		Anæsth. Form.		Tuberk. Form.		Anæsth. Form.		Tuberk. Form.		Anæsth. Form.	
		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Nordre Bergenhus Amt.													
Lærdal	39	8	11	14	6	7	8	9	3	-	-	1	1
Aardal	32	7	11	10	4	4	5	5	3	-	1	-	2
Aurland	40	17	11	3	9	8	8	3	3	1	-	-	1
Lyster	59	18	13	18	10	19	4	12	8	2	-	-	-
Jostedal	3	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Urnæs, Fet og Joranger af													
Hafslo	5	2	1	1	1	1	-	-	-	1	-	-	-
Sogndal	68	20	15	18	15	12	7	7	10	3	-	2	3
Hafslo og Solvorn af Hafslo	42	8	9	14	11	2	4	5	5	-	1	-	2
Feios af Lekanger	42	11	15	8	8	4	5	5	1	-	-	-	1
Resten af Lekanger	10	6	1	1	2	2	-	1	-	3	-	-	1
Balestrand	43	21	5	5	12	13	3	3	5	1	-	-	2
Vik	48	19	15	4	10	9	7	2	1	2	-	-	4
Evindvik	107	45	44	7	11	26	19	3	6	6	8	3	2
Ladvik	68	28	24	9	7	11	14	5	3	3	3	1	3
Bø af Hyllestad	17	9	4	2	2	4	2	1	1	1	-	1	-
Resten af —	36	5	13	6	12	5	11	4	10	-	-	-	-
Askevold	134	42	43	24	25	37	32	15	20	-	1	1	-
Ytre Holmedal	141	38	43	26	34	26	29	19	25	1	2	2	1
Indre —	100	38	33	17	12	23	28	10	9	1	2	-	-
Jølster	24	12	9	2	1	8	6	2	1	-	1	-	-
Førde og Holsen af Førde	103	42	41	14	6	31	31	10	3	1	3	2	1
Naustdal af Førde	185	65	75	25	20	39	54	15	7	4	2	6	4
Kinn	219	96	69	31	23	57	46	16	11	3	1	2	2
Bremanger	19	8	7	2	2	4	2	-	2	1	1	1	-
Vefring	71	30	26	10	5	17	13	2	2	1	-	-	2
Selø	74	27	27	10	10	18	21	3	8	2	-	1	-
Rugsund af Daviken	33	11	15	4	3	7	9	1	1	1	1	-	1
Eid	33	12	12	5	4	2	4	-	1	1	1	1	1
Aalfot og Daviken af													
Daviken	21	4	6	6	5	-	2	3	1	1	-	1	1

Række IV. Tabel 4 (Forts.). Oversigt over Antallet af Spedalske i 1856—1885, Indlæg i Indretninger m. m. særskilt for Form og Kjøen i de forskjellige Amter.

	Samlet Antal Spedalske 1856—1885.				Indlagte i Indretninger 1857—1885.				Antal tilbage ved Udgangen af 1885.				
	Ialt.	Tuberk. Form.		Anæsth. Form.		Tuberk. Form.		Anæsth. Form.		Tuberk. Form.		Anæsth. Form.	
		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Nordre Bergenhus Amt													
(Forts.).													
Gloppen.....	67	26	17	15	9	13	2	5	6	1	-	1	2
Indviken.....	32	12	14	2	4	3	3	2	2	1	-	1	-
Stryn.....	11	-	3	4	4	-	1	-	2	-	-	1	1
Nordre Bergenhus Amt	1926	687	632	320	287	417	377	168	160	42	28	29	38
Romsdals Amt.													
Vanelven.....	19	8	8	1	2	5	4	1	1	2	-	-	-
Herø.....	39	20	10	4	5	10	7	1	2	3	-	1	1
Sandø.....	23	11	10	2	-	8	8	2	-	-	-	-	-
Ulfsten.....	22	6	12	1	3	2	4	-	1	-	1	1	-
Volden.....	42	20	7	8	7	9	6	7	3	1	-	-	-
Hjørendfjord.....	4	4	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Stranden.....	8	5	3	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-
Norrdalen.....	5	2	2	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Sunnelven.....	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Ørskog.....	10	4	3	2	1	1	3	-	-	-	-	1	-
Skodje.....	13	3	5	-	5	-	3	-	2	1	-	-	2
Vestnæs.....	51	18	21	4	8	8	11	2	5	1	1	2	-
Aalesund.....	3	2	1	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-
Borgund.....	47	24	11	9	3	14	6	3	-	-	-	-	-
Harham.....	8	3	2	3	-	-	2	1	-	-	-	-	-
Molde.....	10	2	2	4	2	2	-	3	2	-	-	1	1
Bolsø.....	57	21	10	12	14	15	5	8	8	2	-	1	4
Bud.....	5	2	2	1	-	1	1	1	-	-	1	-	-
Akerø.....	30	12	6	9	3	10	5	4	-	-	-	1	1
Frænen.....	19	6	6	5	2	2	4	4	2	2	1	2	-
Gryten.....	22	7	7	6	2	6	5	3	2	2	1	-	-
Eid.....	15	5	5	-	5	4	4	-	-	-	-	-	1
Vesø.....	32	8	12	4	1	6	7	3	4	1	-	-	1

Række IV. Tabel 4 (Forts.). Oversigt over Antallet af Spedalske i 1856—1885, Indlæg i Indretninger m. m. særskilt for Form og Kjøen i de forskellige Amter.

	Samlet Antal Spedalske 1856—1885.					Indlagte i Indretninger 1857—1885.				Antal tilbage ved Udgangen af 1885.				
	Ialt.	Tuberk. Form.		Anæsth. Form.		Tuberk. Form.		Anæsth. Form.		Tuberk. Form.		Anæsth. Form.		
		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	
Romsdals Amt (Forts.).														
Næsset	30	11	11	2	6	5	8	1	2	1	3	-	2	
Christianssund	19	11	7	1	-	5	3	1	-	-	4	-	-	
Kværnæs	96	52	27	11	6	20	16	4	4	6	2	2	-	
Fredø og Grip	28	18	5	3	2	14	2	1	1	-	-	-	-	
Øre	40	25	11	4	-	13	4	2	-	2	1	1	-	
Strømsnæsset	10	5	1	4	-	3	-	1	-	1	-	-	-	
Sundalen	6	3	2	-	1	2	1	-	-	-	-	-	-	
Øksendalen	2	-	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	
Tingvold	66	31	14	13	8	22	7	7	4	1	-	1	-	
Stangvik	15	9	4	1	1	2	1	-	-	1	-	1	-	
Surendalen	5	2	3	-	-	1	1	-	-	1	-	-	-	
Edø	66	36	18	9	3	17	4	7	1	1	2	1	1	
Aure	69	38	12	9	10	20	4	1	4	2	-	3	2	
Halse	39	14	16	7	2	6	6	3	2	3	2	-	-	
Romsdals Amt	976	449	278	140	109	238	146	71	50	34	20	20	16	
Søndre Trondhjems Amt.														
Trondhjem	33	14	3	10	6	6	2	4	3	-	-	1	-	
Strinden	19	8	5	2	4	3	4	1	4	2	1	-	-	
Bynæsset	10	4	3	3	-	3	1	2	-	1	-	1	-	
Leinstranden	3	2	-	-	1	1	-	-	1	-	-	-	-	
Selbu	2	-	2	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	
Melhus	3	-	2	1	-	-	2	1	-	-	-	-	-	
Støren	3	2	1	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	
Børsen	18	9	5	1	3	4	3	1	2	2	1	-	1	
Orkedal	6	3	3	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-	
Hiteren	127	78	34	9	6	48	20	3	5	4	2	-	-	
Frøien	37	17	10	6	4	6	5	2	1	3	2	1	2	
Hevne	92	42	25	16	9	29	17	9	5	1	1	2	1	
Bjugn	38	20	12	5	1	10	6	1	1	1	-	2	-	

Række IV. Tabel 4 (Forts.). Oversigt over Antallet af Spedalske i 1856—1885, Indlæg i Indretninger m. m. særskilt for Form og Kjøen i de forskjellige Amter.

	Samlet Antal Spedalske 1856—1885.				Indlagte i Indretninger 1857—1885.				Antal tilbage ved Udgangen af 1885.				
	Ialt.	Tuberk. Form.		Anæsth. Form.		Tuberk. Form.		Anæsth. Form.		Tuberk. Form.		Anæsth. Form.	
		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Søndre Trondhjems Amt (Forts.).													
Ørlandets Hovedsogn af													
Ørlandet	33	17	12	2	2	6	6	-	1	-	-	1	-
Stadsbygden	67	43	11	8	5	24	5	4	1	3	1	1	1
Værnæs Sogn af Ørlandet	10	4	5	-	1	3	3	-	1	1	1	-	-
Bjørner	92	40	24	14	14	22	12	5	10	2	-	3	2
Aa Sogn af Aafjord	48	22	7	12	7	9	3	6	1	4	2	1	3
Søndre Trondhjems Amt	641	325	164	89	63	177	94	39	36	24	12	13	10
Nordre Trondhjems Amt.													
Stjørdalen	8	2	-	4	2	1	-	4	-	1	-	-	-
Frosten	32	16	9	3	4	12	7	2	4	1	1	-	-
Leksviken	11	5	3	3	-	1	2	1	-	-	-	1	-
Levanger	5	3	1	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-
Skogn	9	6	1	1	1	2	1	1	1	-	-	-	-
Værdalen	8	4	1	2	1	2	-	-	-	1	-	1	1
Ytterøen	19	10	5	2	2	6	5	-	1	-	-	-	1
Inderøen	64	25	13	18	8	8	5	6	5	3	-	3	-
Sparbu	21	10	6	4	1	3	4	4	-	-	-	-	-
Stenkjær	8	3	5	-	-	-	1	-	-	-	2	-	-
Stod	11	7	3	-	1	3	1	-	1	1	-	-	-
Beitstaden	40	23	8	6	3	8	4	3	1	4	-	-	1
Grong	10	4	2	2	2	1	-	1	-	-	-	-	-
Snaasen	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Namsos	25	14	3	5	3	5	2	1	1	-	-	1	1
Overhalden	8	4	3	-	1	2	2	-	-	1	-	-	-
Fosnæs	73	38	21	5	9	19	10	4	4	-	1	-	1
Flatanger	28	14	6	7	1	6	3	1	-	2	2	2	-
Kolvereid	64	24	26	6	8	14	13	2	3	1	2	-	-
Nærø	77	37	16	10	14	23	9	4	7	3	2	1	2
Lekø	58	22	12	17	7	12	2	9	3	1	1	3	-
Nordre Trondhjems Amt	580	271	144	96	69	129	71	44	31	19	11	12	8

Række IV. Tabel 4 (Forts.). Oversigt over Antallet af Spedalske i 1856—1885, Indlæg i Indretninger m. m. særskilt for Form og Kjøen i de forskellige Amter.

	Samlet Antal Spedalske 1856—1885.				Indlagte i Indretninger 1857—1885.				Antal tilbage ved Udgangen af 1885.				
	Ialt.	Tuberk. Form.		Anæsth. Form.		Tuberk. Form.		Anæsth. Form.		Tuberk. Form.		Anæsth. Form.	
		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Nordlands Amt.													
Bindalen	29	20	7	-	2	4	3	-	1	3	1	-	-
Brønnø	50	15	14	8	13	11	6	5	7	2	-	-	3
Vegø	7	2	4	1	-	-	1	1	-	-	1	-	-
Alstahaug	21	8	6	2	5	-	3	-	-	1	-	-	1
Herø	17	10	5	1	1	3	2	1	-	1	-	-	-
Tjøtø	13	5	5	2	1	3	3	1	-	1	-	-	-
Vefsen	5	3	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Næsne	43	16	9	7	11	7	5	2	5	1	2	-	1
Hemnæs	15	10	3	1	1	7	2	-	1	2	-	-	-
Mo	7	3	1	2	1	2	1	1	-	-	-	-	-
Lurø	47	24	11	7	5	14	4	4	4	5	3	1	-
Rødø	50	17	15	8	10	10	9	5	5	2	2	-	1
Gildeskaal	53	21	23	8	1	11	10	5	1	2	3	1	-
Beieren	7	3	4	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-
Bodø	28	15	8	1	4	7	2	-	-	2	3	-	1
Kjerringø af Folden	12	8	2	2	-	5	2	1	-	2	-	-	-
Rørstad af Folden	17	7	8	2	-	3	2	2	-	-	1	-	-
Stegen	49	20	9	17	3	7	4	3	-	-	1	7	2
Hammerø	52	19	14	9	10	8	5	2	2	3	1	2	4
Lødingen	31	11	13	5	2	6	6	3	1	1	-	-	-
Tysfjord	31	15	14	2	-	8	2	2	-	3	-	-	-
Ofoten	23	12	6	3	2	5	2	2	1	4	1	2	1
Buksnæs	29	15	6	5	3	2	1	1	2	2	2	-	-
Borge Hovedsogn	23	11	5	6	1	3	4	1	-	1	-	2	1
Flakstad	22	7	4	8	3	-	-	-	-	1	1	1	1
Værø	3	2	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-
Vaagen	40	20	10	6	4	11	5	5	3	3	-	-	-
Valberg Sogn af Borge	3	2	1	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-
Hadsel	38	10	13	10	5	4	5	7	3	-	2	-	-
Bø	27	13	6	7	1	5	1	2	-	-	-	1	-

Række IV. Tabel 4 (Forts.). Oversigt over Antallet af Spedalske i 1856—1885, Indlæg i Indretninger m. m. særskilt for Form og Kjøen i de forskjellige Amter.

	Samlet Antal Spedalske 1856—1885.					Indlagte i Indretninger 1857—1885.				Antal tilbage ved Udgangen af 1885.			
	Ialt.	Tuberk. Form.		Anæsth. Form.		Tuberk. Form.		Anæsth. Form.		Tuberk. Form.		Anæsth. Form.	
		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
Nordlands Amt (Forts.).													
Sortland	4	1	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Øksnæs	29	16	10	2	1	3	5	-	-	1	1	-	-
Dverberg.....	11	4	5	1	1	4	2	1	-	-	1	-	-
Nordlands Amt	836	365	245	135	91	157	103	58	36	43	27	17	16
Tromsø Amt.													
Kvædfjord	14	10	2	1	1	3	1	1	-	1	-	-	-
Trondenæs	27	12	6	6	3	8	4	3	1	-	2	1	1
Ibestad	10	7	1	1	1	2	-	-	1	3	-	-	-
Tranø.....	12	5	3	2	2	2	3	1	-	1	-	-	1
Berg.....	10	5	3	2	-	6	1	-	-	-	1	-	-
Lenvik.....	14	9	4	1	-	4	2	1	-	1	-	-	-
Hillese.....	2	1	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Maalselven	6	4	1	1	-	3	-	1	-	-	-	-	-
Balsfjorden	14	4	8	1	1	3	4	1	-	-	-	-	1
Tromsø	10	4	4	-	2	3	1	-	2	-	1	-	-
Tromsøundet.....	3	3	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Lyngen	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Karlse.....	14	10	2	2	-	4	1	1	-	1	-	-	-
Skjærve.....	17	4	8	3	2	2	2	1	-	-	-	-	1
Kvænangen.....	18	13	1	2	2	5	1	1	-	1	-	-	-
Tromsø Amt	172	92	44	22	14	49	21	11	4	8	4	1	4

Skrivelse fra Overlægen for den spedalske Sygdom.

Idet jeg indsender det statistiske Opgjør om Spedalskhedens Gang i Aarene 1881—1885, maa jeg som Grund til dette Opgjørs sene Fremkomst først nævne, at samtlige Lister fra Distriktslægerne først var indkomne til mig ved Slutningen af 1886; først da kunde altsaa Arbejdet paabegyndes. Udarbejdelsen af Listerne tager lang Tid, og da der desuden viste sig at være Uoverensstemmelse mellem tidligere Opgjør og de nyt udarbejdede Lister, Tabelrække III, maatte disse sidste gjøres om igjen. Tabelrække III og IV er udarbejdede direkte efter de Protokoller, i hvilke samtlige Spedalske er optegnede. Disse Tabeller er udarbejdede for at vise Udbredelsen af Sygdommens Former i de forskjellige Dele af Landet, samt Indlægget i Stiftelse af tuberkuløse og anæsthetiske Patienter og det ved Udgangen af 1885 værende Antal af Patienter med de to Former.

Det vil af Tabelrække IV No. 2, hvor Resultaterne er sammenstillet amtsvis, sees, at den anæsthetiske Form findes forholdsvis stærkest repræsenteret i de østlandske Amter, dernæst i Lister og Mandals Amt, samt i Stavanger Amt. Fra søndre Bergenhus Amt og nordover øger Procenten af tuberkuløse Patienter jævnt indtil søndre Trondhjems Amt, medens Procenten af anæsthetiske Patienter falder tilsvarende; i nordre Trondhjems og Nordlands Amter findes der noget færre tuberkuløse Patienter end i søndre Trondhjems og Romsdals Amter, medens Tromsø og Finmarkens Amter har havt flest tuberkuløse Patienter.

Det skulde synes, som om denne Fordeling af de to Sygdomsformer hænger sammen med de klimatiske Forhold, hvad der endvidere bestyrkes ved at betragte Tabelrække IV No. 3, ifølge hvilken der i indre og midtre Sogn findes 57% tuberkuløse Spedalske mod 43% anæsthetiske, altsaa i den Del af nordre Bergen-

hus Amt, der har mest Indlands- eller Oplandsklima, medens der i Havdistrikterne Søndfjord og ytre Sogn findes 72.6% tuberkuløse og 27.4% anæsthetiske Patienter.

Af Tabel 2 fremgaar fremdeles, at Antallet af tuberkuløse Patienter ved Udgangen af 1885 kun er 55.5%, medens det i hele Perioden 1856—1885 udgjorde 70.5%, og at Antallet af anæsthetiske Patienter er øget fra 29.5% til 42.9%. Hvis min Formening om de to Formers Smitsomhed er rigtig, skulde denne Omstændighed varsle gunstigt for Fremtiden, idet man skulde antage, at Antallet af nye Tilfælde i de kommende Aar vilde blive forholdsvis mindre. Grunden til denne Aftagen af de tuberkuløse Patienter tror jeg, man maa søge i det forholdsvis større Indlæg i Stiftelser af tuberkuløse Tilfælde, saaledes som det vil sees af Tabellen. Sammenligner man saaledes søndre og nordre Bergenhus Amt, saa har der i disse to Amter været forholdsvis lige mange tuberkuløse Patienter, nemlig 68.4 og 68.5%; fra søndre Bergenhus Amt er der kun indlagt 19.5% af disse; fra nordre Bergenhus Amt er der kun indlagt 41.2%, og ved Udgangen af 1885 er der i søndre Bergenhus Amt 52.1% og i nordre Bergenhus Amt 50.4% tuberkuløse Spedalske; fra søndre Bergenhus Amt er der i det Hele indlagt i Stiftelser 42.0%, fra nordre Bergenhus Amt derimod 58.2%; af det samlede Antal Spedalske er der som Følge heraf i søndre Bergenhus Amt 10.8% tilbage; i nordre Bergenhus Amt kun 7.2%; og dog har Dødeligheden i søndre Bergenhus Amt været 47.5%, i nordre Bergenhus Amt kun 32.6%, den mindste Dødelighed, der findes i samtlige Amter. Fra Søndfjord og ytre Sogn er der ialt indlagt 63.2% og findes tilbage 6.5% af det samlede Antal; fra midtre og indre Sogn er der indlagt 52.9% og findes tilbage 8.4%; fra Nordfjord er der indlagt 44.3% og findes tilbage 7.7%. Derimod synes her Aftagningen af tuberkuløse Tilfælde ikke at skulle staa i en saa direkte Afhængighed af Indlægget i Stiftelser, idet der i Søndfjord og ytre Sogn med 72.6% tuberkuløse Patienter efter et Indlæg af 64.3% findes tilbage 5.2% af det samlede Antal; i Sogn med 56.6% tuberkuløse efter et Indlæg af 56.1% findes 6.1% tilbage og i Nordfjord med 68.5% tuberkuløse efter et Indlæg af 45.7% kun findes 4.8% tilbage.

Og heller ikke findes nogen tilfredsstillende Forklaring herfor, om man gjør Beregningerne særskilt for hvert Kjøen. Et Moment, der mangler til Bedømmelse af Forholdene, er Kjendskabet til den forholdsvis Tilgang i de forskjellige Distrikter. Udredningen heraf vilde for Tiden fordre altfor meget Arbeide; men med Opmærksomheden henvendt derpaa vil det kunne udføres til det næste Femaars Opgjør. Saa meget fremgaar ialfald med Sikkerhed af dette Opgjør, at Indlægget i Stiftelser af de Spedalske utvivlsomt maa ansees for det væsentligste Moment, der befordrer Sygdommens Aftagen. Ved nærmere at undersøge Tabel 2, vil man se, at Aftagningen af Sygdommen i de forskjellige Amter staar i et taaleligt bestemt Forhold til Indlægget i Stiftelser. Beregner man Indlægget af begge Former under eet, faar man følgende Række:

	Indlæg i Stiftelser i %.	Antal tilbage af det samlede Antal i %.
1. Nordre Bergenhus Amt	58.2	7.2
2. Søndre Trondhjems Amt	53.9	9.2
3. Romsdals Amt	51.7	9.4
4. Tromsø Amt	49.4	9.9
5. Finmarkens Amt	47.5	0.0
6. Nordre Trondhjems Amt	47.4	8.8
7. Nordlands Amt	42.3	12.4
8. Søndre Bergenhus Amt	41.9	10.8
9. Stavanger Amt	19.9	12.8

Noget absolut kan man vistnok ikke udlede af disse Tal, men saa meget kan man ialfald slutte, at jo større Indlægget i Stiftelser har været, desto større er ogsaa Minskningen i Antallet af Spedalske.

Stavanger Amt udmærker sig ved en paafaldende stor Dødelighed, og dette hænger rimeligvis sammen med det ringe Indlæg i Stiftelser fra samme Amt, hvorved saa mange flere Spedalske har levet hjemme og er død der. Man skulde da ogsaa have ventet, at der vilde være kommet saa mange flere nye Tilfælde af Spedalskhed; Grunden til, at dette ikke har været Tilfældet, søger jeg deri, at der i Stavanger Amt har været et forholdsvis stort Antal Tilfælde af den anæsthetiske Form, som jeg anser for mindre smitsom. Dødelighedsprocenten synes i det Hele at være afhængig af Indlægget i Stiftelse; jo større dette sidste, desto mindre Dødelighed. Heraf kunde man kanske ville slutte, at Indlægget i Stiftelse vilde være blevet opveiet af Dødeligheden, hvis det ikke havde fundet Sted; men dette vilde neppe holde Stik; isaafald maatte man nemlig i nordre Bergenhus Amt have haft en Dødelighed af 91.1% for at naa den samme Minskning, som nu har fundet Sted; og en saa stor Dødelighedsprocent er det ikke rimeligt at antage mulig. Selv i vore Stiftelser, hvor Dødeligheden rimeligvis er større end i Landdistrikterne, naar denne ikke over 30—40% aarlig, og dette kun i de Aar, da Stiftelserne var overfyldte. Og desuden vilde de Patienter, der skulde være døet hjemme, før Døden indtraadte have været lige mange Smittekilder, hvad de ikke er blevet ved at indlægges i Stiftelser. Denne sidste Forudsætning kan synes noget dristig, men den forekommer mig dog at have adskilligt for sig, naar man betragter den foran indtagne Tabel og ser, hvorledes Antallet af nye Tilfælde jævnligen aftager samtidigt med, at det i Landdistrikterne boende Antal Spedalske aftager, og jeg har tidligere paavist, at denne Aftagen af nye Tilfælde falder forskjellig i de forskjellige Landsdele i Forhold til den ved Isolationen i Stiftelserne frembragte Aftagen af hjemmeboende Spedalske. Forresten maa Forholdet af nye Tilfælde til det i Distrikterne hjemmeboende Antal af Spedalske blive Gjenstand for en omhyggeligere Behandling.

Som Hovedresultat af dette Femaars Opgjør kan det i ethvert Fald fastslaaes, at Spedalskheden fremdeles er i glædelig Tilbagegang i vort Land, og tror jeg

at kunne tilføie, at Udsigterne for den fremtidige Aftagen er bedre end tidligere, eftersom Antallet af anæsthetiske Patienter nu synes at være forholdsvis større overalt i Landet end tidligere; at dette virkelig betinger bedre Udsigter for Fremtiden, er selvfølgelig afhængigt af, at min Mening om Spedalskhedens udelukkende Udbredelse ved Smitte og videre den anæsthetiske Forms mindre Smitsomhed end den tuberkuløses er rigtig.

Jeg anser det for overflødigt yderligere at søge at godtgjøre Rigtigheden af min Opfatning af Sygdommens Aarsagsforhold; saa meget maa i hvert Fald ansees som sikkert, at Resultaterne af vor hidtidige Optræden mod Spedalskhedens Udbredelse er gunstige; og dette er rent praktisk seet Hovedsagen.

G. A. Hansen.

Anmærkning: Tabelnummerne ere forandrede fra de i Overlægens Manuskript anførte til de Nummere, som Tabellerne have faaet efter Udarbejdelsen i Medicinalafdelingen. Ligeledes er paa samme Maade nogle mindre Forandringer i de anførte Forholdstal foretagne.

- No. 43. Norges Handel 1886. (*Tableaux du commerce.*)
 — 44. Rekruteringsstatistik 1886. (*Statistique du recrutement.*)
 — 45. Norges Sparebanker 1886. (*Statistique des caisses d'épargne.*)
 — 46. Den norske Statstelegraf 1886. (*Statistique des télégraphes de l'Etat.*)
 — 47. Norges Postvæsen 1886. (*Statistique postale.*)
 — 48. Sindssygeasylernes Virksomhed 1886. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
 — 49. Norges Fiskerier 1886. (*Grandes pêches maritimes.*)
 — 50. Norges indenrigske Skibsfart 1885. (*Mouvements du cabotage.*)
 — 51. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1885. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
 — 52. Folkemængdens Bevægelse 1885. (*Mouvement de la population.*)
 — 53. Kommunal Folketælling i Norges Byer 1885. (*Recensement dans les villes.*)
 — 54. Jordbrug og Fædrift 1876—1885. (*Agriculture et élevage du bétail.*)
 — 55. De offentlige Jernbaner 1886/87. (*Rapport sur les chemins de fer publics.*)
 — 56. Distriktsfængsler 1885 og 1886. (*Prisons départementales.*)
 — 57. Skiftevesenet 1885. (*Tableaux des successions et faillites.*)
 — 58. Skolestatistik 1883. (*Statistique de l'instruction publique.*)
 — 59. Norges Skibsfart 1886. (*Tableaux de la navigation.*)
 — 60. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1887. I—II. (*Rapports consulaires.*)
 — 61. Arbejdsløninger 1875, 1880 og 1885. (*Gages des domestiques et salaires des ouvriers.*)
 — 62. Rekruteringsstatistik 1887. (*Statistique du recrutement.*)
 — 63. Norges Handel 1887. (*Tableaux du commerce.*)
 — 64. Fattigstatistik 1884 og 1885. (*Statistique de l'assistance publique.*)
 — 65. Norges Sparebanker 1887. (*Statistique des caisses d'épargne.*)
 — 66. Norges Postvæsen 1887. (*Statistique postale.*)
 — 67. Den norske Statstelegraf 1887. (*Statistique des télégraphes de l'Etat.*)
 — 68. Livs- og Dødstabeller 18^{71/72}—18^{80/81}. (*Tables de mortalité et de survie.*)
 — 69. Kriminalstatistiske Tabeller. (*Statistique de la justice criminelle.*)
 — 70. Kriminalstatistik, Oversigt 1846—1885. (*Statistique de la justice criminelle. — Introduction et tableaux rétrospectifs.*)
 — 71. De Spedalske i Norge 1881—1885. (*Les lépreux en Norvège.*)

Hos H. Aschehoug & Co. erholdes ligeledes tilkjøbs følgende af det statistiske Centralbureau udgivne Værker:

Statistique internationale: Navigation maritime. I. Jaugeage des navires. Christiania 1876.
II. Les marines marchandes. Christiania 1881. *III. A. Jaugeage des navires. (Renseignements complémentaires.) B. Les marines marchandes 1880—1886.* Christiania 1887.

International Skibsfartsstatistik: Tabeller vedkommende Handelsflaaderne i Aarene 1850—1886. Kristiania 1887.

Annuaire statistique de la Norvège. Première—Cinquième Année (1879—1884). Kristiania 1879—1884.

Statistisk Aarboeg for Kongeriget Norge. Første—Femte Aargang (1880—1884). Kristiania 1881—1884.

Statistisk Aarboeg for Kongeriget Norge. Sjette Aargang (1885—1886), Syvende Aargang (1887). — *Annuaire statistique de la Norvège. Sixième Année (1885—1886), Septième Année (1887).* Kristiania 1886—1888.

Meddelelser fra Det statistiske Centralbureau. Første—Femte Bind (1882—1887). Kristiania 1883—1888. (*Journal du Bureau central de Statistique.*)

Oversigt over Kongeriget Norges geistlige, civile og judicielle Inddeling med Angivelse af Folkemængden efter Folketællingen 31te December 1875. Kristiania 1883. Med Tillæg udgivet 31te Marts 1885.

